

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

ADALET KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

3'üncü Toplantı
27 Haziran 2019 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1974)

ADALET KOMİSYONU

3'üncü Toplantı

27 Haziran 2019 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Adalet Komisyonu saat 10.36'da açılarak iki oturum yaptı.

Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1974) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 17.41'de toplantıya son verildi.

27 Haziran 2019 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.36

BAŞKAN : Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

BAŞKAN VEKİLİ : Yılmaz TUNÇ (Bartın)

SÖZCÜ : Gülay SAMANCI (Konya)

KÂTİP : Belgin UYGUR (Balıkesir)

BAŞKAN – Evet, çok değerli arkadaşlarım, değerli misafirler; toplantımıza hoş geldiniz. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu yıl herhâlde ilk toplantımız. Öyle mi? Bu sene şey yapmadık herhâlde. İkinci mi bu? Demek ki çok zaman geçti aradan ki unuttuk. Bundan sonra herhâlde bir iki konu daha görüşeceğiz gibi görünüyor, ondan sonra da Meclis zannedersem tatile girecek.

Tabii, bizi sıkıntıya sokan bir zamana rastladık, seçimler olmasaydı rahat rahat bazı şeyleri belki görüşebilirdik ama artık böyle oldu.

Komisyonumuzda değişiklik yok değil mi? Komisyon üyelerimizde var mı değişiklik?

Yok.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1974)

BAŞKAN - Bugün görüşeceğimiz gündem Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi.

Teklifi veren arkadaşlarımızdan birine öncelikle bize bir açıklama yapması için, bu teklif neden geldi, neler getiriyor diye bir söz verelim, ondan sonra da tartışmaya devam edelim.

Osman Bey, buyurun.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Adalet Komisyonun değerli üyeleri, değerli izleyiciler, değerli spor camiasının temsilcileri; İşleri Bakanlığının, Adalet Bakanlığının ve Gençlik ve Spor Bakanlığının temsilcileri; öncelikle 6222 sayılı Yasa'yla alakalı, Gençlik ve Spor Bakanlığı görevim süresince biz ilgili kurumlarla çalışmalar yürütmüştük. Bu çalışmalar çerçevesinde Adalet Bakanımız Abdülhamit Gül Bey, İşleri Bakanımız Süleyman Soylu Bey'le birlikte çalışmalar yürüttük. Bu çalışmalar çerçevesinde kanun üzerinde değişikliklerle alakalı yaşanan olaylar neticesinde toplumdan gelen talepleri değerlendirmek suretiyle bir düzenleme çalışması yapmıştık zaten.

Bu iş malumunuz, spor, kitleleri etkileyen –özellikle de futbol- önemli bir faaliyet, aktivite; günlerce konuştuğumuz, yorumlar yaptığımız bir aktivite. Müsabakalara herkes eğlenmeye gidiyor, müsabakadan keyif almaya gidiyor. Müsabaka bittiğinde biz özellikle de güzel futbolu, güzel golleri konuşmaktan ziyade bakıyoruz kim ne dedi, hangi olay meydana geldi, nasıl oldu, ne gerçekleşti, nasıl oldu, çocuklar oraya gidebilecek mi, aileler gidebilecek mi gibi pek çok konuyu görüşüyor oluyoruz. Dolayısıyla, tabii, 2011 yılının Mart ayında sporda şiddet yasası çıkarıldı. Bu yasa gerçekten çok

kapsamlı şekilde hazırlanmış bir yasa fakat uygulamada bazı sorunlarla karşılaştığımızı hem İçişleri Bakanlığı hem Adalet Bakanlığı hem de Gençlik ve Spor Bakanlığı tespit etti ve toplumun da tabii bu noktada talepleri ortaya çıktı. Televizyonlarda görmek istemediğimiz, basında görmek istemediğimiz durumlarla karşı karşıya kalıyoruz. Özellikle, taraftarların müsabakalara giderken yola çıkmalarıyla beraber, deplasmana gittikleri otobüslerden başlarsak müsabakalarda hepimizin gördüğü şeyler var. Bakıyorsunuz, müsabakaya giden kitlede, seyircide yaşadığımız, gördüğümüz olaylar. Bunlar deplasmana giderken otobüslerden çıkan materyaller. Bakıyorsunuz, maç izlemeye mi gidiyoruz, yoksa karşı tarafla başka bir durumla karşı karşıya mı kalacağız? Dolayısıyla, bunun seyir zevkine, kitlelere yaptığı etkiyi hepimiz görüyoruz, üzülmüyoruz. Müsabaka esnasında, sonrasında ve öncesinde taraftarın bıçaklanmasından tutun da kavgalar, deplasmana gidilirken yollarda durulan dinlenme tesislerinde yaşanan olaylar, oradaki kişilere karşı yapılan hareketlerden tutun da sahaya girerken, sahadaki müsabaka esnasında karşılaştığımız durumlar, seyircinin sahaya inmesinden tutun, oraya, sporcuya atılan kesici aletler; bakın, medyada görüyoruz, sahaya atılan bıçak, sahaya atlayan taraftarın sporcuya saldırması veya onu kovalaması; bakıyorsunuz, sporcunun elinde bıçakla, atılan bıçağı gösteriyor gibi... Ve bakıyoruz, elektronik bilet (e-bilet) sistemi uygulanıyor, ceza alan kişi o sisteme bile kimliğini değiştirerek, resmini değiştirerek, başkasının resmini koyarak tekrar oraya girmeye çalışıyor. Bakıyorsunuz, statlarda o futbolun zevkinin yanında hiç hoş olmayan olaylarla karşı karşıya geliyoruz.

Dolayısıyla, bakanlıklarımızın tespit ettiği aksaklıkları da içerecek şekilde arkadaşlarımızla yaptığımız çalışmalar neticesinde 20 maddeden oluşan bir kanun teklifi hazırladık ben ve 48 arkadaşımız. Bunun, özellikle de sporun temel ilkeleri olan centilmenlik, fair play başta olmak üzere iyi bir ortamda müsabakaların gerçekleşmesi için, uygulamada görülen aksaklıkları giderecek bir çalışma olduğunu düşünüyoruz.

Tabii, burada öncelikle “spor alanları”nın tanımı değiştiriyoruz. Değiştiriyoruz yani ilave ediyoruz çünkü yasada 6222 sayılı Yasa’da “spor alanları”nın tanımında eksiklikler var. Şimdi, ilgili bakanlıklarımızın önerilerine baktığımız zaman da spor müsabakalarının yapıldığı alanlarda müsabakanın yapıldığı yer ile sporcular ve görevlilere tahsis edilmiş... 3’üncü maddede bazı ilaveler yapıldı. Burada özellikle de “spor alanı”nın tanımında ilave olarak, müsabaka öncesinde, esnasında veya sonrasında taraftarların sürekli veya geçici olarak gruplar hâlinde toplandıkları yerleri, müsabakanın yapılacağı yere gidiş geliş güzergâhları, takım veya taraftarların toplu olarak seyahat ettikleri araçları ya da takımların kamp yaptığı yerleri... Bakıyorsunuz, taraftar takımının antrenman yaptığı yere, kamp yaptığı yere de gidiyor, orada sporcuyu, yöneticiyi, teknik heyeti taciz edebiliyor, ona orada ağza alınmayacak ifadeler kullanabiliyor. Tabii, o çalışma ortamını da etkilemiş oluyor. Dolayısıyla “spor alanı”nın ve “müsabaka alanı”nın tanımıyla alakalı 3’üncü maddeye ilave düzenlemeler getirildi.

Sonra “taraftardan sorumlu yönetim kurulu üyesi” olarak tanımlanmıştı, bu değiştirildi “stat güvenliğinden sorumlu yönetim kurulu üyesi” olarak belirlendi. “Özel seyir alanı” tanımı yapıldı. “Antrenman alanı”nın tanımı düzenlendi. Bunlar 3’üncü maddedeki düzenlemeler. Sonra, dediğim gibi “taraftardan sorumlu yönetim kurulu üyesi” “stat güvenliğinden sorumlu yönetim kurulu üyesi” olarak düzenlendi.

Baktığımız zaman, karaborsa biletle alakalı düzenlemeler var. Bileti alıyor, fahiş fiyatlarla satıyor; bununla alakalı mücadelede ilgili bakanlıklara destek olabilecek düzenlemeler içeriyor. Tabii, biz müsabakalara bayanların, ailelerin, çocukların gitmesini istiyoruz, orada seyir zevkinin yaşanmasını istiyoruz, spor kültürünün geliştirilmesini istiyoruz ama özellikle de müsabakalarda bir de sosyal medya üzerinden taraftarlar birbirleriyle atışıyorlar, ona hakaret ediyorlar, buna hakaret ediyorlar,

sporcuyla hakaret ediyorlar, teknik direktöre hakaret ediyorlar; “Şurada görüşürüz, burada buluşuruz, şöyle yaparız, böyle yaparız.” gibi pek çok şey karşımıza çıkan şeyler. Dolayısıyla, burada bunların düzenlenmesiyle alakalı maddeler var.

Onun dışında, bazen müsabakada yüzünü gizleyerek maçı izleyenler, çeşitli siyasi mesajlar vermek isteyenler olabiliyor; onlarla alakalı bazı düzenlemeler var.

Burada da özellikle bizim Meclisimiz ilk döneminde bu konuda Haluk İpek Başkanlığında sporda şiddetle alakalı bir araştırma komisyonu kurmuş, komisyon çalışmış, onunla ilgili bir rapor hazırlamış. Ardından 2010 yılında Nazım Ekren Başkanlığında yine komisyon kurulmuş, o komisyon neticesinde işte bu yasa ortaya çıkmış, yasayla alakalı çalışmaya temel dayanağı oluşturmuş. Uzmanlardan, federasyon yetkililerinden... Tabii biz burada bu çalışmayı hazırlarken özellikle de Kulüpler Birliğiyle, spor kulüpleriyle, ilgili federasyonlarla toplantılar yaptık, hem Bakanlık görevimiz sırasında hem de daha sonra onlarla bir araya geldik, onların taleplerini de aldık. Hatta kulüplerin hepsinden bu konuyla alakalı olumlu bir destek aldık. Bazı önerileri de oldu, onları da göz önüne alarak yasanın Türk sporunun şiddetten arındırılması için, şiddetle mücadele etmesi için önemli bir süreç içerisinde olacağını düşünüyoruz.

Tabii, uygulama en önemli şey. Burada, uygulamayı yapacak cumhuriyet savcılarımıza, Adalet Bakanlığına önemli görevler düşüyor. Bunları konuştuğumuzda da ifade ettik. Özellikle, spor bir endüstri; bu endüstride de tabii yüksek rakamlar, ekonomiler ortaya çıkıyor. Bu ekonomiler nedeniyle de bazı gruplar buralardan hem rant elde etmeye çalışıyor hem de belli bir süreci yürütmeye çalışıyorlar. Dolayısıyla yasanın özünde bunları ifade etmeye çalıştık.

Ardından, maddeler çerçevesinde baktığımız zaman, caydırıcılığın sağlanması amacıyla, grup hâlinde veya münferiden belirli bir kişiyi hedef veya muhatap alıp alınmadığına bakılmaksızın duyan veya gören kişiler tarafından tehdit olarak algılanacak tarzda aleni olarak söz ve davranışlarda bulunma fiili ile madde kapsamına giren hakaret ve tehdit fiillerinin yazılı, görsel, işitsel veya elektronik kitle iletişim araçlarıyla işlenmesi hâlleri de suç kapsamına alınıyor. Şimdi, kulüp yöneticisi de sorumluluğunu bilmek zorunda, teknik heyet, teknik direktör de sorumluluğunu bilmek zorunda, futbolcu da sorumluluğunu bilmek zorunda; bu paydaşlardan herkese görev düşüyor, biz bütün yükü sadece seyirciye veremeyiz, bütün yükü, bütün suçu seyirciye veremeyiz. Onların, kulüp yöneticilerinin de burada sorumluluğu var, federasyon yöneticilerinin de sorumluluğu var. Herkes üzerine düşeni yaparsa biz bu sorunu gideririz. Tabii, tüm dünyada bir sorun bu karşılaştığımız tablo. Onu gidermek için işte hep beraber burada bu düzenlemeleri yaparsak yüce Meclisin takdiriyle, inanıyoruz ki sporda şiddetin önlenmesine yönelik önemli adımları atmış olacağız.

Çok uzun konuşmak istemiyorum tabii sizler görüşlerinizi ifade edeceksiniz. Sadece resimler çok şey anlatıyor. Baktığınız zaman manşetlere, işte müsabakaya giden bir seyirci otobüsünden çıkanlar ile orada müsabaka öncesinde taşlanan otobüslerin resmine baktığınız zaman, kırılan koltukların, sahaya atılan sandalyelerin, koltukların şeyine baktığımız zaman da karşımıza çıkan tablo hiç de sporun ruhuna “fair play” ruhuna bizi oraya seyirci olarak keyif almaya gitmemizle alakalı bir durum söz konusu olmuyor. Bazen de görüyoruz, bazı şehirler arasında özellikle de bu müsabakalarda yaşanan olaylardan dolayı da hem kulüpler arasında hem şehirler arasında bazı gerginlikler oluyor, taraftarlarla alakalı sorunlar ortaya çıkıyor. Bunu gidermek için de bu yasayı etkin bir şekilde takip etmemiz lazım.

Sonra, özellikle de şu çok önemli: E-biletle ilgili olarak eleştiriyorlar, seyirci sayısı -rakamlara baktığımız zaman- önce düştü, sonra artışa geçti, bununla ilgili rakamları da sizlere verebiliriz.

Onun dışında, en önemli şeylerden bir tanesi de spor alanı tanımı gerçekten...

BAŞKAN – İsterseniz, maddelerle ilgili detayları maddelere geldikçe... Genel düşünce...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Neticede şöyle söyleyeyim: Genel düşünce buradan kaynaklanıyor. Toplumun da böyle bir talebi var, herkes, mutlaka sizler de bu sorunlarla karşılaşılıyorsunuz. Özellikle, bakıyoruz, protokol tribününde tartışma çıkıyor, o kulüp yöneticisi onunla tartışıyor, bu kulüp başkanı ona bir şey söylüyor. Bu “fair play” ruhunu geliştirmek için de hepimize sağduyu düşüyor. Ama önemli bir şey: Biz Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak o zaman da çalışmalarını yaptık federasyonlarla; eğitim çok önemli, taraftar gruplarının eğitimi, kulüplerin onlarla yönetici vasıtasıyla diyalog kurarak ve İçişleri Bakanlığının, Gençlik ve Spor Bakanlığının vereceği destek vasıtasıyla da bu taraftar gruplarına, taraftar derneklerine eğitim verdirerek, onlarla diyalog hâlinde olarak bu gibi, toplumun tasvip etmediği, şiddet içeren olayların önlenmesi açısından da önem arz ediyor.

Tabii, maddelerde daha detaylı açıklamalarda da bulunuruz ama sizin de tabii burada önerilerinizi, görüşlerinizi alarak bu yasanın uygulanabilir olması için, daha etkin şekilde uygulanması için gerekenleri yapacağız. Tabii, kulüplerin talepleri var. Kulüpler seyirciyi tespit ediyor, o seyirci başkasının biletiyle giriyor, bakıyorsunuz, futboldan ceza almış birisi voleybol müsabakasına gidiyor, basketbol müsabakasına gidiyor, bunların da o geçişkenliğini engelleyecek tedbirler burada var. Dolayısıyla, biz ülkemiz için, Türk sporu için şiddetten uzak, daha da başarılı yaşanacak sezonları hep birlikte görürüz.

Tabii, zamanlaması açısından baktığımız zaman, malumunuz, yeni sezon başlayacak, ligler ağustos ayında başlıyor, bazı branşlarda daha erken başlayabiliyor.

Bir de tabii, Türkiye’nin spordaki imajı açısından önemli. Tribünlerde, statlarda çıkan olaylar, yaşanan olaylar, stat dışında yaşanan olaylar hem turizm açısından hem diğer açıdan ülkenin tanıtımında, ülkenin prestiji açısından da kötü örnekler oluyor. Bakın, Türkiye yaptığı tesislerle, ortaya koyduğu büyük statlarla -bu yıl Süper Kupa finali oynanacak, önümüzdeki yıl Şampiyonlar Ligi finali oynanacak- pek çok uluslararası organizasyona imza atıyor. Sporda yapılan o yatırımların gençlerimize ulaşması için, gençlerin spordan keyif alması için, halkımızın spordan keyif alması için, seyir zevki için bu önlemlerin alınması bence elzem. Bu noktada, arkadaşlarımızla ve ilgili bakanlıklarla bu değerlendirmeleri yaparak, federasyonlarla görüşerek bu kanun teklifini hazırladık; tabii, takdir Komisyonun ve Genel Kurulun. Dolayısıyla şimdilik teşekkür ediyorum, daha sonra açıklamalarda bulunuruz.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Zeynel Bey, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, çok kıymetli hazırun; hepinizi saygıyla selamlarım.

Sayın Başkan, öncelikle usuli açıdan birkaç hususun altını çizmek istiyorum. Daha önceki toplantılarda da dile getirdiğimiz bir husus. Bir defa, biliyorsunuz, sistem değişikliği olduktan sonra ki bu sistem savunulurken gerek Anayasa Komisyonunda gerek Meclis Genel Kurulunda sıklıkla sizler tarafından tekrar edilen bir husus vardı, o da şuydu: “Çok katı bir kuvvetler ayrılığı olacak. “Yasama, yürütme, yargı arasında, parlamenter sistemdeki özellikle yasama ve yürütme arasında daha yumuşak bir ayırım varsa çok daha katı olacak.” denildi. Yine, biliyorsunuz, yeni sistem itibarıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi içerisinde çıkan bir hükümet yok dolayısıyla Mecliste iktidar partisi de yok esasında; Meclisin 1’inci partisi, 2’nci partisi, 3’üncü partisi şeklinde sıralandığını söyleyebiliriz. Bu açıdan bakıldığında, yeni sistem yürürlüğe girdikten itibaren Meclisin yasama faaliyetleri içerisinde sürekli iktidar partisi milletvekillerinin verdikleri teklifler komisyonlarda görüşülüyor, çoğunluk itibarıyla yasalaşılıyor. Ancak diğer partilerin yani Meclisin 2’nci, 3’üncü, 4’üncü partilerinin vermiş

olduğu teklifler hiçbir şekilde görüşülüyor, gündeme dahi alınmıyor. Bunun gerek bizim partimiz açısından gerek diğer partiler açısından ciddi sıkıntı olduğunu düşünüyorum, kamuoyu açısından da. Yani kamuoyunu yakından ilgilendiren -mesela, af gibi bir mesele- bir teklif veriliyor, kabul edilir, edilmez ama bu, gündeme sizler isteyene kadar alınmıyor. Açıkçası buradaki yapılan bu yanlış aslında “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” -ki dünya anayasal sisteminde böyle bir sistem yok, biz bunu icat ettik- o sistem yürürlüğe girsin diye çabalanırken söylenen sözlerin de bir anlamda boş olduğunu gösteriyor; bunun altını bir kez daha çizmek istedim.

İkincisi, burada eğer yasa yapmanın daha kaliteli, daha iyisi olsun isteniyorsa öncelikle yapılması gereken meselelerden biri de şu: Bizlere bu ve benzeri tüm teklifler toplantıdan iki gün önce dağıtılıp hemen iki gün sonra toplantı gününün verilmesini de ikinci bir usuli yanlışlık olarak görüyorum. Yani bir hafta, on gün, on beş gün yani illa, mevzuatta yer alan asgari süre kullanılarak değil ki acil bir konu olduğunda belki o düşünülebilir ama bunun gibi meselelerle ilgili daha önceden teklifin gönderilmesi, ilgili komisyon üyesi arkadaşların bu teklif üzerine kapsamlı bir şekilde çalışması, STK’sinden taraftar derneğine, kulüplere kadar gerekirse de ziyaretler edip görüş alması, demin teklif sahiplerinin izah ettiği gibi acaba taraftarlar ya da taraftar dernekleri veyahut da kulüpler bu konuda ne düşünüyor, bunu diğer partilerin milletvekillerinin de birinci ağızdan dinlemesi faydalı olurdu.

Üçüncü bir usuli yanlışlık -ki bunu konuşmamın devamında izah edeceğim yine- şu: Yasamanın kalitesini ne belirler desek burada yine temel etkenlerden biri, bir yasanın ne kadar süre yürürlükte kaldığı da önemlidir. Çünkü o yasa yapılırken çok kapsamlı bir şekilde hazırlandığını, geleceği gördüğünü, öngörülü bir yasa olup olmadığını da böyle anlarız. Bizde ise özellikle 2002’den bu yana bunu hep görüyoruz yani bu Meclis çatısı altında çıkan yasalar çok kısa süre içerisinde sürekli değişikliğe uğruyor, bazen de hepten bu kanun kaldırılıyor.

Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun’a gelince... Ki burada “düzensizlik” kelimesi yerine bu ve benzeri yasaları çıkaran ülkelerde düzensizlik yerine “taşkınlık” şeklinde kullanılmış, bizde “düzensizlik”, biraz daha muğlak bir ifade. Kime göre, neye göre düzensizlik? 2002’den bu yana baktığımızda, 2004 yılında ilk etapta bir yasa çıkıyor değil mi, 5149 sayılı Kanun, ona da “Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun” deniliyor ve o yasa, çıktıktan çok kısa bir süre sonra iki defa değişikliğe uğruyor, biri 5340 sayılı, bir diğeri 5728 sayılı Kanunlarla değişikliğe uğruyor. Bunların tarihleri de 2005 ve 2008 yılları yani biri bir sene sonra, biri de birkaç sene sonra tekrar değişikliğe uğruyor. Ayrıca, bu dönem içerisinde Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında sporda şiddetin önlenmesiyle ilgili bir Meclis araştırması komisyonu kuruluyor. Bu komisyonun raporunu da ben okudum, aslında güzel tespitler de var ama “Yararlanılmış mı?” dersek bence yararlanılmamış birçok açıdan, birazdan birkaç örnek de verebilirim.

Sayın Başkan, süreç böyle geliştikten sonra, bakın, Dünya Basketbol Şampiyonası’nda Ankara’da ve İstanbul’da, daha sonra da Türk Telekom Arena’da Sayın Erdoğan’ın protesto edilmesinden hemen sonra, birkaç gün sonra Meclise bir yasa geliyor 31 Mart 2011 tarihinde, 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun. Bu kanunda 2004 ve devamında çıkarılanların hepsi bir tarafa bırakılıp baştan bir yasa yapılıyor. Baktığımızda, burada da aslında, yaygın şiddet olayları sonucu bir ihtiyaçtan ziyade, yapılan protestolardan duyulan rahatsızlığın bastırılmasına, engellenmesine, kontrol altına alınmasına yönelik bir yasa. Bu yasa maddeleri oldukça da ağır, bugün dahi bakıldığında ağır.

Peki, bizim, meseleyi düzenleyen bundan başka anlaşmalarımız yok mu? Mesela, Türkiye'nin taraf olduğu birçok uluslararası anlaşma var, yükümlülük altında olduğumuz düzenlemeler var; yine, üyesi olduğumuz Avrupa Konseyinin tavsiye kararları var, UEFA ve FIFA'nın talimatları var. Yani yasal anlamda çok büyük eksiklikleri yaşadığımızı falan söyleyemeyiz. Eğer gerçekten sporda şiddet üzerine bir çalışma yapılıyorsa mesele biraz daha derin.

Burada tekrar 6222 sayılı Yasa'nın –ki kapsamı oldukça ağır- getirilen düzenlemelerle çok daha ağırlaştırıldığını görüyoruz. Muğlak ifadeler var. Yine bir örnek vermek gerekirse: “Toplanma alanları”, “seyir alanları” aynı zamanda “stadyum” gibi, sanki futbol maçının izlendiği yer gibi, orada söylenen sözlerin tıpkı oralarda olduğu gibi işlem görmesi, cezai anlamda da iki yıldan beş yıla gibi cezalar öngörülmesi akıllara şu soruyu da getiriyor yani örneklemek gerekirse net anlaşılın: Mesela, Beşiktaş taraftarı Çarşı, yıllardır Beşiktaş maçlarından önce toplandığı bir yer vardır Beşiktaş Meydanı'nda, orada tezahürat da yapar, taraftarlar orada eğlenirler, öyle maça giderler. O taraftarların oradaki buluşma yerlerine, oradaki eğlenme yerlerini -oralarda canlı olarak da zaten birçok maç da izleniyor yani stada gidenler dışında orada da izleyen oluyor- buraları da seyir alanı gibi algılayıp ona göre işlem yapmak gerçekten çok ağır sonuçlar doğurur. Yani “Hiçbir ayırım yapmadan herkese bu işlemleri biz uygulayacağız.” dediğimiz zaman binlerce insana yargıda yeni iş yükü oluştururuz ve anlamsız cezalarla karşılaşılabilir.

“Dünyada bu konuda hangi alanlarda çalışma yapılmış, neye bakılmış?” dediğimizde önemli başlıklardan biri şu olmuş: Hangi nedenler şiddete sebep verir? Şiddeti nasıl önleriz? Bu taraftarlıkta olduğu gibi, hayatın her alanında olduğu gibi de temel iki tane şey çıkıyor ortaya: İşsizlik ve eşitsizlik. Yani işsizliğin çok yoğun olduğu, eşitsizliğin yoğun hissedildiği toplumlarda protesto kültürü ve o holiganizme kaçan taraftarlığın çok daha arttığını görüyoruz. İçinde biriktirdiği öfkeyi, kini çeşitli şekillerde dışa vuracağı, toplu alanlarla birlikte veya insanların bir araya gelmesinde orada oluşan psikolojiyle birlikte bazen istenmeyen olaylara sebebiyet verdiğini görüyoruz. Yine bununla birlikte hatalı hakem kararları, federasyonun kulüplere karşı yaklaşımı, tüm kulüplere karşı eşit davranmaması gibi başlıkların gerçekten şiddet üzerinde etkili olduğunu görüyoruz.

Bir teklif sunulurken şöyle bir çalışmanın da varlığını biz açıkçası isterdik. Bunca zamandır çeşitli şekillerde yasalar çıkarılıyor, düzenlemeler çıkarılıyor. Peki, hangi oranda şiddet olayları azaltılmış, daha önce ne kadardı, şimdi ne kadar yaşıyoruz? Bu kanun kapsamında kaç kişiye işlem yapılmış? Bunların sonuçlarını görseydik bir kıyaslama imkânımız da olurdu. Yine baktığımız zaman, şiddet olaylarının yaklaşık yüzde 95'i futbol kaynaklı yani diğer spor branşlarında çok fazla şiddet olayları görmüyoruz. Onun dışında, bir miktar basketbolda var, diğer alanlarda neredeyse hiç yok. Katılan kesime baktığımızda, yüzde 80'inin 30 yaş altında bir grup olduğunu görüyoruz. Bu tespit de bizim ülkemiz açısından önemli, yüzde 80'i 30 yaş altı. Bu aynı zamanda, ciddi şekilde, işsizlikten bunalan, baskı ortamından bunalan, en fazla protesto etmeye meyilli kesimin oluşturduğu grubu görüyoruz. Artı, buralarda da eğitim seviyesi üzerinden bir kıyaslama yapıldığında, eğitim seviyesi oranının düştüğünde şiddete meylin de arttığını görüyoruz.

Bu arada ne oldu? Peki, bu yasa tasarısı tekrar niye kapsamı genişletilerek alındı? Sayın Başkan, aslında, 6222 sayılı Yasa'nın uygulanmasında ortaya çıkan sorunlardan değil, tıpkı o yasanın çıkmasından hemen önce gerçekleşen taraftarların attığı sloganların, protestoların gerekçesi neyse çok yakın bir zamanda 31 Mart 2019 yerel seçimleri sonrasında İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığını Ekrem İmamoğlu kazandı ve kendisinin kazandığının kabul edilmemesi, üzerinden mazbatanın verilme süresinin emsallerine göre çok çok uzun bir süre sürmesi ve o süre içerisinde de “Mazbatayı ver, mazbatayı ver, İmamoğlu'na mazbatayı ver.” sloganlarının taraftar gruplarında

etkili olması. Kısa süre içerisinde eğer bizim hatırlamadığımız, sizlerin hatırladığı büyük bir şiddet olayı varsa futbol kulüplerinin statlarında gerçekleşen bunu spesifik olarak dinlemek isteriz ama bizim gördüğümüz kadarıyla yakın bir zamanda böyle büyük bir şey olmadı. Bu eleştirildi, çeşitli maçlara gittiği, işte oralardaki taraftar gruplarının tezahüratı eleştiri konusu oldu. Peşine de sanki o tezahüratlar cezalandırılıyormuş gibi mevcut olan ceza maddelerinde daha da bir ağırlaştırıcı faktörlere gidildiğini görüyoruz.

Sayın Başkan, özellikle toplanma yerleriyle ilgili ve seyir alanları kapsamının genişletilmesi, orada bir ilave yapılarak şu denmiş: Tabii, kesici, delici aletler vesaire bunlar kanunda yasak olarak tarif edilenler var, kanunda yasak olarak tarif edilmese de statlara sokulmaması gerekenler var. Yine, uyuşturucu ve uyarıcı maddeler kanunumuzda yasak, yasak olmakla birlikte elbette ki maçlara sokulması da hâliyle yasak. Bunların maçlarda kullanılması ya da sokulmaya çalışılması elbette ki bir ağırlaştırıcı unsur olarak görülebilir, buna da itiraz etmem. Ama burada düzenleme yapılırken de şuna dikkat etmek lazım: Gerek toplanma alanlarına gerek seyir alanlarına alkol ve uyarıcı maddeler ve işte uyuşturucu maddeler gibi, alkolü de bu sınıfa, bu kapsama alır şekilde bir değerlendirme de farklı algılara yol açabilecektir. Yani bir alkol kullanımı ile uyuşturucu kullanımının eşit olmadığını -bu Komisyon üyesi arkadaşlarımızın çoğu hukukçu- elbette ki herkes kendisi takdir eder ama bunu eşitleyen bir düzenlememiş burada verilmesinin de ayrıyeten hata olduğunu düşünüyorum.

Biz maçlara giderken aynı cezaevlerine giriyormuş gibi biyometrik kimlik, bunun sonucunda düzenlemenin yüz tanıma sistemiyle mi olacağı yoksa parmak iziyle mi olacağı konusunda tam bir netlik yok ama bu kadar ağırlaştırıcı şekilde bir düzenlemenin yapılması açıkçası taraftarları da futbolseverleri de maç izleme zevkinden alıkoyacaktır. Bunlar ihtiyaçtan doğan şeyler... Bu işi oldukça da güçleştiren bir düzenleme ve aynı zamanda bizim futbol açısından...

Son onu da söyleyeyim: Sporun toplumların gelişmesinde, kaynaşmasında, ülkelerin bütünlüğü açısından önemli katkıları var şüphesiz, sağlık açısından da genç nesillerin yetiştirilmesi bakımından da. Sporun her alanda teşvik edilmesi lazım. En son çıkardığımız yasalarla taraftarların maça gelme oranında da ciddi bir azalma kaydedilmişti o günden bugüne baktığımızda. Taraftarları daha fazla maça nasıl götürebiliriz, bence aynı zamanda bunu da düşünmek lazım. Bu denli önlemlerin fayda getirmeyeceği düşüncesindeyim. Maddelerle ilgili değerlendirmeleri de zamanı geldiğinde yapacağız diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Ya esasında futbol yavaş yavaş spor olmaktan çıktı gibi görünüyor zaten başka bir alana doğru kaydı, gidiyor. Ama her şey de futbolun üzerinde dönüyor. Diğer spor dallarını biraz daha geride bırakıyoruz maalesef. Aslında en çok önem vermemiz gerekenlerin de onlar olduğunu düşünüyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Söz vereceğim, bir saniye.

Esasında, şimdi...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – “Hiçbir müsabaka olmamıştır.” filan dedi de.

BAŞKAN – Yok yok şöyle, söz vereceğim size de.

Aslında bu kanunları yaparken muhalefetteki milletvekili arkadaşlarla da istişare edilerek yapılsa belki, belki değil muhakkak daha faydalı olabilir diye düşünüyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Geçen hafta CHP’den arkadaşlar geldi, biz Kamulaştırma Kanunu’nu beraber yazdık Başkanım.

BAŞKAN – Tamam, işte, burada da öyle yapalım diyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Başkanım, bir açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN - Şöyle yapalım mı, diğer arkadaşlar da konuşsun, ondan sonra açıklamanızı yaparsanız daha iyi olur.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Tamam efendim.

BAŞKAN - Sırayla ben sisteme girenlere söz veriyorum.

Turan Bey, buyurun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Konuklarımız var, onlara hoş geldiniz diyorum.

Ben son iki üç ay içerisinde bize çok güzel günler yaşatan spor kulüplerinin taraftarlarına çok teşekkür ediyorum. Basketbol maçlarında, futbol maçlarında çok çeşitli yerlerde hatta sıradan spor alanlarında bir haksızlığa karşı sesini yükselten, Türkiye’nin vicdanı olan spor kulüplerinin taraftarlarına çok teşekkür ediyorum.

Galiba bu Ekrem İmamoğlu’na mazbatayı isteme meselesinin hemen akabinde bir refleks yasayla karşı karşıyayız. Zaten az önce siz kendiniz de söylediniz, AK PARTİ’li arkadaşlarımıza daha önce defalarca ben de buradan davette bulundum. Muhalefet milletvekilleri olarak biz kanun teklifi getirdiğimiz zaman ellerinin tersiyle itiyorlar, alıştık. Ama onlar getirirken bizim birikimimizden de faydalansalar çok iyi olur diye defalarca, her kanun teklifi burada konuşulurken bunları dile getirdik. Bilmiyorum, Kamulaştırma Kanunu’nda böyle bir çalışma olmuş ama bizler de fena hukukçu falan değiliz, mesleğinde iyi insanlar var içimizde. Bu Türkiye’nin zenginlikleriyiz, Parlamentonun çok zenginlikleri içerisinde sayılacak isimleriz. Böyle eksik meksik kanunlar yapıp refleks kanunlar çıkarmak yerine... Hukuk fakültemizin dekanı da burada, iyi eğitim aldık, bizden de faydalanın diye öneride bulunacağım.

Şimdi, efendim, bu bir refleks kanundur. Ben bu kanuna hatta “Ekrem İmamoğlu kanunu” adını vereceğim böyle giderse, Abdullah Bey bana gülüyor ama süreci beraber iyi takip ettik. Kanun ihtiyaçsa bu ihtiyaç yeni ortaya çıkmış bir şey değil. Yani spor sahalarında tezahüratlar, şunlar, bunlar, efendime söyleyeyim, varsa şiddet olayları mayısın sonunda haziranın başında ortaya çıkmış olan şeyler değil. Bu tezahüratlar ruhumuzu okşadığı zaman kanuni düzenleme aramıyoruz ama sert bir eleştiriyi karşı karşıya kaldığımız zaman hemen ceza kanunlarıyla, yaptırım uygulamasıyla yol bulmaya çalışıyoruz.

Türkiye’nin meselesi sadece cezai düzenlemeler meselesi değildir. Şiddet olaylarının psikolojik altyapısının yok edilmesi gerekir, sosyolojik altyapısının yok edilmesi gerekir, ekonomik altyapısının yok edilmesi gerekir. Şiddete bulaşan insanları araştırdığınız zaman, daha çok bu sorunların pençesinde sıkıntı yaşayan çevrelerden gelen insanlar olduğunu görmemek mümkün değil. Kriminal alanda çalışma yapan arkadaşlarımız, çok rahat, keyifli, adaletli gelir düzeyi olan insanların kolay kolay bu alanlarda suça bulaşma eğilimlerinin olmadığını tespit ederler.

Bu kanunda çok ilginç şeyler var. Mesela kanunda bazı yaptırımların uygulanacağı alanlar tarif edilirken, Sevgili Zeynel Emre vekilimin de dile getirdiği gibi, taraftarların toplanma alanları bunlara dâhil ediliyor, güzergâhlar dâhil ediliyor, o güzergâhların hangi süreler içerisinde bu şekilde adlandırılacağı da belli olmadan dâhil ediliyor.

Bir defa taraftarların spora ilgisi bir temaşa ilgisidir, temaşayı özendirmek gerekir. Anayasa'nın hükümleri gereği, Anayasa'da mevcut hükümler gereği spora olan ilgiyi, kişinin bedensel ve ruhsal anlamda kendisini geliştirebilmesini özendirmek gerekir. Taraftarların toplanma alanları birbirleriyle sohbet, diyalog, üretme, zekâlarından kaynaklı yeni yeni şeyleri hayata sürebilme alanları olarak tarif edilmesi gerekirken, bir suç oluşma potansiyel alanı olarak tarif ediliyor bu yasaya göre. Ne işiniz var taraftarın toplandığı yerde canım? Eğer orada suç işlenecekse Polis Yetki Yasası var, Ceza Muhakemeleri Kanunu var, Ceza Kanunu var, suç işlenecek bir ihtimal söz konusu olduğunda o yasaları kullanarak güvenlik tedbirleri alma ihtimaliniz var. Elinizden alan mı var da burada özel bir madde düzenlemeye çalışıyorsunuz, çArşı grubu mu bozuyor bu işi, ultrAslan mı bozuyor, Genç Fenerbahçeliler mi bozuyor? Anadolu'nun çok çeşitli kulüplerinde bir şekilde bir araya gelip sesini yükselten barışçıl anlamda protesto yapan insanlar mı keyfinizi bozuyor? Ee, bozulduysa keyfiniz önlem almanız gerekir kardeşim. Keyfin bozulma nedeni belli, yeni bir sistem getirdiniz, Türkiye'yi altüst ettiniz. Şimdi kimin ne yaptığı belli değil, hiçbir şeye doğru düzgün bir düzenleme yapabilme yeteneği kalmadı bu sistemin. Bunu böyle yaptırımlarla kapatmaya çalışıyorsunuz. Değil. Biz sizin yanınızdayız, ne olursunuz doğru düzgün şeyler getirin, beraber değerlendirelim, onları beraber geçirelim. Ama böyle, her gördüğünüz yerde yaptırım uygulayarak baskıcı bir iktidar gibi yasaları buraya getirmeye kalkarsanız burada bizim muhalefetimizle doğal olarak karşılaşsınız.

Şimdi, “Adam bu güzergâhtan giderken, üzerinde bu yasa anlamında yasaklanmış bir madde söz konusu olursa yargılanır.” diyorsunuz. Bir, süresi belli değil. İki, güzergâhta oturan kişinin kastı belli değil. Yani her suç bir kast unsuruyla işlenebilecekse...

Ben mesela Galatasaray otobüsünün geçeceği güzergâh üzerinde oturuyorum. Galatasaray otobüsü Florya'dan çıktı, efendime söyleyeyim, Aslantepe'de maça gidecek, öyle mi, ben de o güzergâh üzerine oturuyorum. Bir, her türlü Polis Yetki Yasası'ndaki işi altüst ettiniz, bu yasaya göre beni inceliyorsunuz. Güvenlik tedbiri olarak benim üzerimde normalde suç sayılmayacak ama bu yasa kapsamına göre suç sayılma durumu olan bir madde buluyorsunuz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yok öyle bir şey.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Var efendim ya, “güzergâh” diyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yok.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Efendim, burada seyir güzergâhı...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Güzergâha giren...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Takım otobüsünün seyir güzergâhı, neresidir bu?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Takım otobüsü...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Efendim, “otobüsün seyir güzergâhı” ifade burada.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bu aletler, bu.

BAŞKAN – Açıklattırılım onu.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – İşte, aletler burada, burada.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yok öyle bir şey.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Efendim ben size burada neyin sayıldığını anlatırım, o aletler mi, değil mi ona göre bakarsınız.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Başkanım, cevap vermem gerek.

BAŞKAN – Şöyle yapalım, konuşmaya devam etsin...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ruhsatlı silahınız bile burada o alana girer. Efendim, alanı genişletiyorsunuz, “seyir güzergahı” diye bir tarif yapıyorsunuz, “tarafatın toplanma alanı” diye bir tarif yapıyorsunuz. Bunun üzerinde aslında normalde suç aleti olmayacak şeylere suç tanımı yapıyorsunuz. Benim ruhsatlı silahım da o zaman buradaki yasak alana giriyor, o gösterdiğiniz aletlere beraber karşıyız Sayın Bakan, bunun fetişizmi olmaz. Bizim için en değerli, en kutsal şey insan ve insan bedeni. Ama güvenlikçi politikalarla özgürlüklerin boğazlanmasını karşı karşıya koymaya kalkmayın, olmaz böyle bir şey. Hepimizin can güvenliğine ihtiyacı olduğu kadar özgürlüklerimize, hassasiyete de ihtiyacımız var. Ama ne olur objektif olarak dinleyin. Yani yaptığınız kanunu siz farkında olmadan yapıyorsanız ona bir şey söyleyemem.

Seyir alanı... Benim balkonum da seyir alanına dâhil mi Florya’da, Sayın Bakan, nedir?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yazıyor orada.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Hayır, yazmıyor efendim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Dâhil olmadığını yazıyor.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Öyle mi? Peki.

BELGİN UYGUR (Balıkesir) – O alanı genişletiyorsunuz.

BAŞKAN – Turan Bey, siz tamamlayın.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Şimdi, efendim, bakın...

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Özgürlükleri siz daraltıyorsunuz.

BELGİN UYGUR (Balıkesir) – Yani amacı farklı yere getiriverdiniz ya.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Siz rahat olun, siz rahat olun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Beyefendi, siz böyle kanun yaptığınız sürece ben rahat olamam, bana toplumun yüklediği sorumluluklar var. Parlamentoda her kanunun objektif olarak...

Şimdi, efendim, burada neyi tolere ediyoruz, biliyor musunuz? Aslında parlamenterler, bakanlar bir takımın taraftarı suç işlediğinde onları kurtarma mekanizması gibi çalışıyor, kusura bakmayın; yani bir taraftar, takım taraftarları suç işlediğinde, atıyorum, Anadolu’nun herhangi bir ilinde takım taraftarı suç işlediğinde o Anadolu ili milletvekilinin o taraftarı kurtarma mükellefiyeti var gibi bir durum söz konusu ortada.

Mesela Salih Cora orada oturuyor, Trabzonspor taraftarı herhangi bir yerde böyle bir şeyle karşılaşrsa önce o aranıyor, sonra ben arıyorum Trabzonlu vekiller olarak, bu yolları kesmek lazım. Yani aslında siyasetin futbola dahlini kesmek lazım, spora dahlini kesmek lazım, kesemiyoruz çünkü Federasyon Başkanını bile Sayın Cumhurbaşkanı belirliyor, altındaki takımı Sayın Cumhurbaşkanı belirliyor. Etrafına bakıyorsunuz, belli bir siyasi görüşün öbekleşmesi şeklinde oluşuyor. Zatinaliniz de dâhil bütün bakanlıkların döneminde liyakate göre yapılmış hiçbir iş yok, tamamen bir şekilde siyasi kadrolaşma yapılmış. Sonra, burada başka hükümleri de çıkarıyorsunuz, diyorsunuz ki... Anlıyorum, protokol tribününe adam alan kişiyi tabii ki burada sorumlu tutamazsınız, orada talepte bulunuyor falan. Spor Genel Müdürlüğüne ait alanlara alınan insanlar... Yarın kasıtlı olarak idare içerisinden birtakım insanların suç işleme kastıyla oraya alınıp alınmayacağını neye göre tespit edeceksiniz? Edemeyeceksiniz. İşte, böyle bir düzenleme yapıyorsunuz. Onu çıkarıyorsunuz, rahatlatıyorsunuz bir tarafı, diğer taraftan da idare eliyle suç işleyecek insanlar var mı, yok mu, bunu bilmeden böyle bir kısmı alıp çıkardınız dışarıya. Var mıdır? “Yoktur.” demeyin, ben size açık açık söylerim. Sayın Ekrem İmamoğlu seçimleri kazandı, sonra bir şekilde iptal edildi o seçimler, o seçimleri kazandığı süreç içerisinde yine bir kamu idaresi olan İSPARK’ın başındaki şahıs Bolu Dağı’na çıkıp Ekrem

İmamoğlu'nu tehdit etti. İşte bu tarz insanların bir şekilde kamu kadrolarına yerleştirildiği yerde burada bir hükmü boşaltıyorsunuz, oraya kimin gireceği, kimin çıkacağı belli değil. Bir ayıp varsa, bir ayıp varsa bu anlamda bunlar tamamen yönetenlerin ayıplarıdır. Örneği verdim Sayın Bakan, hiç öyle itiraz eder gibi bakmayın. Örnek diyorum, Bolu Dağı'nda İSPARK'ın başındaki arkadaşımız Ekrem İmamoğlu'nu tanımadığını, adam yerine koymadığını, gerekirse her türlü...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bunun kanunla ilgisi ne?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Efendim, söylüyorum, söylüyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Cumhuriyet savcıları işlem yapacak.

BELGİN UYGUR (Balıkesir) - Bunun Komisyonla alakası yok.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – E, tabii, böyle diyeceksiniz ama burada işlemi de kaldırdınız ortadan.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Zaten burada spor alanları...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ama burada ben doğru söylüyorum. Şimdi, Spor Genel Müdürlüğü tarafından alana alınanlarla ilgili alanlara yaptırım uygulamasını kaldırdınız, cumhuriyet savcılığı kime yaptırım yapacak? Yani aynı şeyi söylüyoruz ama siz görmezden geliyorsunuz.

Şimdi, barışçıl protesto, sivil itaatsizlik herkesin doğuştan hakkıdır. Hiç kimse baskıyla, zorla “vatandaşlık” adı altında başka bir şeye mahkûm edilemez. Bu yasaya göre spor alanlarında yapılan barışçıl gösterilerle, sivil itaatsizlik gösterileri ile tehdidi nasıl ayıracağınızı merak ediyorum. Ben size bazı örnekler vereyim daha iyi anlaşılması anlamında. Gar katliamı oldu, Ankara'da gar katliamı oldu. Ankara'daki gar katliamından sonra Konya'da bir millî maç vardı. Millî maça giden insanlar gar katliamıyla ilgili süreci protesto ettiler orada, bir grup vatandaşımız protesto etti; hepimizin içinin yandığı bir süreçti. Başka bir kısım vatandaşımız da -çok saygı duyduğumuz, bizim için çok özel olan, Allah tamamına rahmet eylesin, bizim için canını verecek kadar bizi değerli bulan insanlar, bizim için çok değerlidirler- şehitlerimizi kullanarak dediler ki: “Şehitler ölmez, vatan bölünmez.” ve taşkınlık gösterisi yaptılar. Şimdi, bu yasaya göre hangisi tehdit, hangisi tehdit sizce? Oraya gelip bir avuç insanın gar katliamını protesto ederken kullanmış olduğu ifadelere karşı, tamamen şovenistçe, tamamen militaristçe, tamamen hassas olduğumuz duygularımızı kullanarak bu ifadeleri söyleyen ve o insanlara karşı bir güruh gibi gelen insanları tehditten yargılayacak mıyız ya da kimin yargılanması gerekiyor? Kullandığınız ifadelerin altında bir açıklık yoksa spor sahalarını açık cezaevlerine çevirirsiniz, temaşa kültürünü ortadan kaldırırsınız, şiddeti önlemek yerine tamamen baskıcı bir iktidarı yerleştirmeye kalkarsınız. O yüzden, siyasetin dilinden sporun diline dönerek yeni bir yasa yapılması gerektiği açıktır. Refleks bir yasa değil, Ekrem İmamoğlu'na refleks ya da bir başkasına ya da Sayın Cumhurbaşkanı, Galatasaray Stadının açılışında konuşurken o konuşma sırasında birtakım sloganlara -zatiatiniz de sanırım Bakandınız o zaman Sayın Bakan- karşı böyle -Sayın Zeynel Emre'nin az önce bahsettiği gibi- dönem dönem yasalar çıkarmak yerine Anayasa'ya uygun yasalar yapmak gerekiyor. Bu yaptığımız yasada Anayasa'nın belli hükümleri zaten ihlal edilir hâlde. Ne ihlal edilir hâlde? Bir defa, Anayasa'daki kanunlar önünde herkesin eşit olacağı ibaresi tamamen ihlal edilir hâlde. Bir tarafta “tarafar” diyorsunuz, diğer tarafta “tarafar olmayan” diyorsunuz. Hâlbuki suçların şahsiliği meselesi var Anayasa'da da herkesin kanun önünde eşit muameleye tabi tutulacağı meselesi var. Ben taraftarsam sorumluluğum farklı, tarafar değilsem sorumluluğum farklı. Bir: Peki, bu, Anayasa'nın bağlayıcılığına yani 11'inci maddeye ve Anayasa'da kanun önünde eşitlik ilkesine bunu nasıl sığdırıyorsunuz?

İki: Taraftar olanların verdiği zarardan dolayı kulüpleri -baştan beri koyduğunuz- cezalandırma yetkisi var. Anayasa’da “cezaların şahsiliği” diye bir ilke var. Taraftar kulübün malı mı? Yani çok özür dilerim, ne olursunuz yanlış anlamasın, hukukçu arkadaşlara istirham ediyorum: Borçlar Kanunu’nda hükümler vardır. Yani size ait bir malın zararından sorumlu olursunuz. Tehlike sorumluluğu vardır ya da başka, şimdi, adap gereği kolay söyleyemiyorum ama bir hayvanınız vardır, bir yere girer, zarar verir, oradan tazminat sorumluluğunuz vardır; işte, binanızdan dolayı sorumluluğunuz vardır; elektrik direğinden dolayı sorumluluğunuz vardır. Ya bu nasıl kanundur, taraftar -taraftarı tarif etmek de kolay değil de- zarar verecek, kulüpten o zararı isteyeceksiniz. Nereye sığdırdık? Cezaların şahsiliği...

BAŞKAN – Vardı herhâlde bir dönem.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Vardı efendim, varı eleştiriyorum zaten, onu da siz yaptınız. Yani yeni bir yasa yaparken onu gözden geçirelim demeye çalışıyoruz. Cezaların şahsiliği ilkesiyle bunu bağdaştırsın bir arkadaşımız, Sayın Bakan bağdaştırsın mesela -biliyor bu konuyu, bize de sormuyor-kendi hukukçularıyla görüşerek desin ki: “Şöylece cezaların şahsiliği ilkesiyle bu uyumludur.” Kanunu hep beraber, el birliğiyle, hiç dokunmadan, yeni kanun yaparken bunları da göz ardı ederek geçirmiş olalım.

Şimdi, efendim, kulüp mallarına tarif yapıyorsunuz “Kamu malıdır.” diye. Yok ya, nasıl kamu malıdır? Kulüplerin sahipleri artık şirketler, şirketler. Artık Türkiye’de bütün kulüpler şirketleşmiş. Galatasaray’ı birtakım patronlar almış, Fenerbahçe’yi başka patronlar almış, sıradan vatandaşın da malı değil. Siz şimdi normal bir nası ızzar suçunu, malı zarar verme suçunu nedense burada “kamu malı” diyerek tarif ederek kamu malına zarara çeviriyorsunuz. Niye? Kulüp yöneticileri kamu görevlisi mi? Kulüpler kamunun malı mı? Özel hukuk tüzel kişisi olarak faaliyet gösteriyorlar. Yani buradan korumacılık falan çıkmaya çalışıyor. Buralardan bir şey çıkmaz. Zarar verecek kamunun malına da zarar verir, özel sektörün malına da zarar verir, bu ayrıntılara çok bakmaz. Az önce söyledim, bir garabetin içinde yürüyen Türkiye’nin sorunlarını sürekli insanları cezalandırarak çözmek yerine anlayarak, telafi ederek, önleyici işlemler yaparak çözmek gerekiyor. Bu kanunun adıyla kanunun kendisi hiç bağdaşmıyor: “Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun Teklifi.” Allah için, bu kanun teklifinin hangi maddesinde mesela bir taraftarın rehabilitasyonu doğrudan var, mesela kulüp yetkilileriyle ilgili rehabilite süreci var? Her gün bu vatandaş tahrir eden siyasiler ve kulüp yöneticilerini görmezden geliyoruz. Mesela, bir Fransa maçı yaşadık, değil mi? Fransa maçında seyircimiz Fransa’nın millî marşı çalınırken yuhladı. Bu cezalı bir mesele değil, eğitsel bir mesele.

İki, Fransa maçında en galiz hakaretler edildi Fransızlara. Niye? Tam bu sırada Fransa’yla aramızda Akdeniz meselesiyle alakalı birtakım sıkıntılar var, biz ha bire etrafı geren beyanlarda bulunuyoruz, seyirci galeyana geliyor, Fransa o gün bizim düşmanımız oldu, üstelik futbol sahasında.

Şimdi, bu kanunda aslında bunların yer alması gerekir. Eğer şiddeti önlemeyle ilgili bir kanun yapıyorsak yurttaşlarımızı şiddete teşvik eden siyasilerin elini çekecek düzenlemeler yapmamız gerekir buradan. Yurttaşlarımızı şiddete teşvik eden kulüp yöneticilerinin beyanatlarını bir şekilde ağır yaptırımlara bağlamamız gerekir. Sıradan insanın, canı yanan, bir şekilde oraya deşarj olmaya gelmiş olan insanın sıradan bir deşarjını neredeyse terör suçu hâline getirebilecek bir kanun düzenlemesiyle yola çıkmanın anlamı olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Toparlayabilir miyiz yavaş yavaş Turan Bey, sana zahmet.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkanım, ben sizin için hemen toparlarım.

BAŞKAN – Estağfurullah, benim için değil.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum. Tabii ki, daha konuşacaklarımız olursa maddelerde konuşuruz.

BAŞKAN – İleride bol bol konuşacağız nasıl olsa.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ama esas itibarıyla şunu söylemeye çalışıyorum: Sporda şiddetin önlenmesi meselesi bir yaptırımlar silsilesi yerine önleyici tedbirlerle tarif edilmesi gerekir. Bu kanunun ruhunda böyle bir şey yok. Eskide de olmayan yerlere değinmeye çalıştım, anlatmaya çalıştım, kulüplerin cezaların şahsiliğine rağmen cezalandırılıyor olmasını özel örnek olarak verdim. Bunları telafi etmek yerine tamamen İstanbul Büyükşehir Belediyesi seçimleri sırasında vatandaşımızın halisane bir şekilde, barışçıl bir şekilde kendine dile getirdiği ortamı sanki bir terör ortamı gibi düşünüp neredeyse terör suçlarını cezalandırır gibi yaptırımlarla buraya geliyor olmak bizim açımızdan çok doğru bir yol değil. Yeni bir kanunu yapma konusunda biz hazırız, her türlü desteği vermeye hazırız ama içeriği sporda şiddeti önleme olmalı. AK PARTİ’li arkadaşlarıma benim çağrım budur, yeni bir kanunu birlikte yapalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan çok kısa bir açıklama yapabilir miyim?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sataştım mı? Buyurun. Başkanım, buyursunlar.

BAŞKAN – Buyurun Ali Bey.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekillerim; tabii, kanun çalışması sırasında sayın milletvekilimizin az önce söylediği konunun büyük kısmını biz de kendi kendimize sorduk. Mesela, ben, burada özellikle... Az önce söyledi, benim ruhsatlı silahım var, o ruhsatlı silahıma da engel olacak mı? Belki üç, dört saat bu konuyu tartıştık. Arkadaşlarımızın yaşadığı tecrübeler var, Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Daire Başkanımızın, Sayın Bakanımızın tecrübeleri. Burada tanımları kısmen genişletip kısmen daraltıyoruz; seyir alanı, spor alanı, müsabaka alanı. Bu spor alanını daha çok genişletiyor. En çok olaylar, problemler spor alanlarında oluyor. Ben prensip itibarıyla futbola uzak bir insanım ama geçen yıl Afjet Afyonspor Mersin’de 1’inci lige çıkma maçına gittik, kazandık, Sakaryaspor’u yendik kupayı aldık, geliyoruz.

BAŞKAN – Bu sene de gittiniz baş aşağı, bu sene de gittiniz geldiğiniz gibi.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Pozantı’da bütün taraftarlar kenarlara geçmişler, taşlarla saldırıyorlar, inanılmaz, can güvenliğiyle karşı karşıya kaldık, emniyet vesaire uzun mücadelelerle çözdük. Şimdi, bu, yeni kanuna göre tam spor alanı işte. Diyorsunuz ki arkadaşlarımızın en büyük tedbir... Buna ceza verelim değil, zaten Ceza Kanunu’muz bunlara ceza veriyor, bunların müeyyidesi var. Esas itibarıyla 6222’nin kapsamına alalım bu tür olayları, bu kişinin stada girmesine, spordan yararlanmasına, o güzelim havayı bozmasına engel olalım arzu ediliyor. Yoksa, bu kişilere engel olalım... Efendim, Ekrem İmamoğlu’na mazbata verdiler, tebrik ediyoruz, altmış sene sonra ilk defa bizim de kusurlarınızla bir seçim kazandınız, biraz konuşun, rahatlayın. Bunu da normal görüyorum, altmış sene sonra sevinmenin mahzuru yok; faydası var, bir mahzuru yok.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Altmış sene değil canım.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Dönüp dönüp Ekrem İmamoğlu...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Hâlâ böyle mi anlıyorsunuz? Bu olay böyle anlaşıyorsa yazık.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yok, tebrik ediyoruz, bir sorun yok yani. Yani bunun bir sorunu yok ama bu memlekette eğer -az önce Sayın Bakanımın gösterdiği- bırakalım, bütün malzemeleri alsın, getirsin oraya, bütün o muştalaları, döner bıçaklarını getirsin, bunları getirip bırakıp gencecik çocuklara verenlere bir müeyyide getirmeyelim, bunlar hâlâ ona devam etsin, sporda şiddet devam etsin diyorsak bir itirazım yok. Meselenin özü...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Vekil, öyle mi anlaşıyor?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Meselenin özü, bakın, tehdit –Ceza Kanunu’muzda tehdit var-bir kişiyi muhatap alması gerekiyor ama statta karşı taraf, karşı tarafa bağırıyor “Sizi öldüreceğiz! Sizi öldüreceğiz!” çok ağır şeyler var, burada o kadar ağır şeyler var ki kan gövdeyi götürecek. Şimdi, bunda ceza hukukundaki tehditten kısmen de ayrılıyorsunuz, muhatap olmadan genel bir suç, çok kişinin üzerine yapılan bir tehdide daha az bir ceza getiriyorsunuz.

BAŞKAN – Para cezası.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bunun da temel amacı, bu tür kişileri spor müsabakalarından uzak tutmaya yönelik bir hareket yoksa asla hürriyeti, ifade özgürlüğünü, konuşmayı, rahatlamayı, spor alanlarına gitmeyi engelleyen bir düşünce değil.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Vekilim, 80 bin kişinin Cumhurbaşkanına hakareten yargılandığı bir ülkede yaşıyoruz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bununla ne alakası var ya? Ben Sayın Cumhurbaşkanının uzun süre avukatlığını yaptım. Arkadaşlar, bu işin özü sosyal medya. Sosyal medya çıktıktan sonra maalesef ve maatteessüf bizim eğitim sistemimizle çözemediğimiz, klavyenin üzerine geçiyor delikanlı, burası bir aleni alandır, aleni alanda iki kişi konuşuyormuş gibi en galiz küfrü yapıyor. Bu, şikâyeteye tabi bir suç değil, resen soruşturulan suç, ondan sonra başlıyorsunuz soruşturma sorununa. Ya, bu bizim değil, Hollanda Ceza Kanunu’nda Hollanda Kralının eşine, çocuklarına bile hakaret ve küfür daha ağır bir suç, bırakınız.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Avrupa Birliğinde “kamu görevlilerine hakaret” diye bir suç yok.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Var efendim, Hollanda Ceza Kanunu’nu açıp bakın.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Avrupa Birliğinde yok, bizi bilmiyor sanıyorsunuz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Var efendim, Hollanda Ceza Kanunu’na bakın, hepsinde var.

BAŞKAN – Neyse, bu işi burada bırakalım.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Mesele şu; bu kanunu geliştirelim ama özü şu: Spor alanlarına ve bilhassa bu kişileri spor müsabakasından uzak tutmaya matuf düzenleme. Eğer yanlış anlama varsa bunu...

BAŞKAN – Teşekkür ederiz, maddelerle ilgili kısmı sonra değerlendireceğiz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Halil Bey, buyurun.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sporla ilgili bir konuda dahi bir mutabakat sağlayamadığımız için üzgünüm, öncelikle bunu belirtmek istiyorum. Esasında hepimiz aynı konulara vakıfız.

Şimdi, ben genel kısa bir değerlendirme yapmak istiyorum. 2011 yılında çıkarılan 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'un bu teklifle yetersiz kaldığı alanlar hem güncellenmekte hem de mevcut sorunların giderilmesi öngörülmektedir. Esasen geçtiğimiz yıl temmuz ayında hazırlıklarına başlanan, Türk sporu için oldukça önemli ve ihtiyaç duyulan düzenlemelerin yer aldığı tasarımı bugün teklif olarak görüşeceğiz.

Sporun günümüzde dil, din, ırk ayrımı gözetmeksizin insanları bir araya getiren barışçıl ve evrensel bir yapıtaşı olduğu yönünde görüş birliği bulunmaktadır. Spora yüklenen bu barışçıl misyona karşın spor ortamlarında yaşanan, özellikle futbol sahalarda ortaya çıkan şiddet olayları sporun bu algısına zarar vermektedir. Müsabakalarda karşı takım oyuncularına ve seyircilerine yönelik psikolojik, sözel, fiziksel saldırganlık ve şiddet sporun birey ve toplum üzerinde olumlu etkilerini ikinci plana itmektedir. Bu bakımdan toplumun küçültülmüş bir örneği olan spor sahaları toplumsal sorunların yansıdığı alanlar olarak değerlendirildiğinde çözüm önerilerinin de bu bağlamda alınmasını gerekli kılmaktadır.

Değerli Komisyon üyeleri, ana kelime olarak “spor” dediğimizde hemen ardından sportif müsabakalar gelmekte ve bunun ardından da sporcular, hakemler, spor yöneticileri, taraftarlar, tribün liderleri, antrenörler, yazılı ve görsel medya mensupları gibi çok büyük bir organizasyon yapısı önümüze çıkmaktadır. Son yıllarda sporun huzurunu tehdit eden, artık sıradan bir olay gibi görülen spor sahalarındaki şiddet, sportif müsabakaların seyir zevkini terör ve trajediye dönüştürmektedir. Türkiye’de son sekiz yılda 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun çerçevesinde 23.942 seyirci hakkında işlem yapılırken, bunlardan 4.763’ü müsabakaları izlemekten men edilmiştir.

Ülkemizde hâlen spor eğitimi ve spor kültürüyle ilgili çalışmalar arzu edilen düzeye ulaşmamıştır. Oysa sportif ve fiziksel aktivitelere katılımın artırılması sporun altyapısının geliştirilmesinde ve sporda şiddeti azaltan kültürün gelişmesinde temel etkindir. Yapılan araştırmalar göstermektedir ki Türkiye’de spora seyirci olarak büyük kitleler pasif olarak katılırken, nüfusumuzun sadece binde 75’i spora aktif katılım sağlamakta bu da gelişmiş ülkelerle bir tezatlık oluşturmaktadır. Sporda şiddetin kültürel anlamdaki kaynağı spora aktif katılanların düşük oranlarda olmasıdır bize göre. Sistemli ve yapılandırılmış spor eğitimi almayan kitleler, sokağın değerleriyle şekillenen seyirci kültürüyle saldırganlık ve şiddete uygun hâle gelmektedir. Bu bakımdan, görüşmekte olduğumuz teklifi önemli görüyor ve destekliyoruz.

Bu teklifte eksik görülebilecek önemli bir konu da spor kulüpleri yöneticilerinin almış olduğu, alacakları cezalar ve onların kapsamıdır. Örneğin, hak mahrumiyeti cezası verilen spor yöneticisi protokole giremeye de locada purosunu içerek müsabakayı izlemekte, bu da bir mahrumiyeti doğurmamaktadır. Onun için, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak, burada yapacağımız bu düzenlemede, ceza alan yöneticinin ceza süresince hiçbir spor alanına girmemesinin sağlanması yönünde bir düzenlemenin gerekli olduğunu düşünüyoruz çünkü böylelikle bu men cezasının da caydırıcı olabileceği kanaatini taşıyoruz.

Yine bu alanda spor savcılığı, spor ihtisas mahkemeleri gibi yargı alanını ilgilendiren düzenlemeleri tartışıp 7 coğrafi bölgemizde spor ihtisas mahkemeleri ve spor savcılıklarının da kurulmasının gerekli olduğunu düşünüyoruz çünkü bu tür suçlarda bir cumhuriyet savcısı bu 6222 kapsamında değerlendiriyor, başkası başka kanun kapsamında değerlendiriyor. Bu da uygulamada farklılıkların ortaya çıkmasına, yaşanmasına sebebiyet veriyor. Bunun için bunu da önemsiyoruz. Bunu muhtemelen Komisyon görüşmeleri sırasında, kanun teklifinin 17’nci maddesinde bir teklif olarak da sunacağız, şimdiden bunun da bilinmesini arzu ediyorum.

Yine, diğer taraftan, spor kulüpleri yasası da bir an evvel çıkarılmalıdır. Şike ve teşvik primini önleyecek güncellenmiş ceza yaptırımlar da bu düzenlemenin içinde yer almalıdır diye düşünüyoruz.

Sporun ayırıştırıcı, çatıştırıcı değil, birleştirici ve kaynaştırıcı olduğunun, kardeşlik, barış gibi duyguları ön plana çıkardığının çeşitli kampanya ve kamu spotlarıyla, özellikle sporcularımız tarafından ülke çapına duyurulması da ayrı bir önem arz etmektedir.

Saygıdeğer milletvekilleri, 20 maddeden oluşan, detaylarına daha sonra gireceğimiz bu kanun teklifini de bizim Milliyetçi Hareket Partisi olarak desteklediğimizi tekrar dile getiriyorum. Şimdilik konuşmamı bu şekilde bitiriyorum ve hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Halil Bey.

Buyurun efendim.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; eski bir amatör spor kulüpleri federasyon yöneticisiyim. Sayın Bakanımızla birlikte, aynı İstanbul federasyonunda birlikte çalışma şansımız olmuştu.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; sporda şiddet yasasıyla ilgili, hatiplerin ifade ettiği kısımlara değil, ben spor kulüplerinin şu anda içinde bulunduğu sıkıntıları daha da artıracak bir düzenleme olması boyutuyla taraftarlardan kaynaklanacak olan cezalardan... Zaten şu anda başkan ve yönetim kuruluna isim bulmakta bile çok zorlanan, genel kurullarını yapamayan profesyonel spor kulüplerinin içinde bulunduğu böyle bir dönemden geçiyoruz. Normalde mayıs ve haziran ayları içinde profesyonel spor kulüpleri olağan genel kurullarını yaparak yönetimlerini belirlerdi. Pek çok kulübün, özellikle İstanbul'daki pek çok spor kulübünün şu an genel kurullarını ertelediği, seçimlere girecek başkan ve yönetici bulamadığı gerçeğini ortaya koymamız lazım.

İkinci bir konu şu: Geçtiğimiz yıl, taraftarı çok büyük olan Sakaryaspor gibi, Kocaelispor gibi kulüpleri bir kenara bırakarak, alt liglerde spor yapan kulüplerin taraftarlarının yapmış olduğu taşkınlık ya da spor dışı eylemler dolayısıyla, federasyonlara taraftar bilet gelirlerinin yaklaşık 2 katı kadar cezayı ödemeleri gerçeğini de göz önüne almak gerekir. Yani yılda 300 bin lira, 350 bin lira gişe hasılatı olan bir spor kulübüne 500-600-700 bin liralık cezaların taraftarlar dolayısıyla kesildiğini göz ardı etmemek lazım. Artık, spor kulüplerinin yöneticileri devlete karşı sigorta ve vergi borçları dolayısıyla müteselsil sorumlu. Eğer bunlarla ilgili icra takipleri başlatılırsa spor kulübünün yöneticileri görev yaptıkları dönemle ilgili de taahhütname veriliyorlar. O nedenle, burada eğer spor ve özellikle de futbolla ilgili düşünüyorsak, profesyonel spor kulüplerimizin nasıl güçlendirileceğinin ve bu kulüplerin mali ve idari açıdan nasıl dünyayla daha rekabet edecek bir koşula geleceğinin altyapısının oluşturulması gerekiyor.

Şimdi, Spor Toto gelirleri yedi yıldır artırılmıyor arkadaşlar, yedi yıldır, galibiyet, beraberlik ve mağlubiyete verilen iç saha, dış saha gelirlerinde hiçbir değişiklik yok. Yani yedi yıl içinde, statlara giriş ücreti 15 liradan 45 liraya çıktı, Passolig, Passokartlarımız, 15 liralık giriş ücreti 45 liraya çıktı yani yüzde 300 artış geldi; tam yedi yıldır maç hasılatlarıyla ilgili Spor Toto'nun iç saha, dış saha, beraberlik, galibiyet ve mağlubiyete verdiği ücretler 35-45-55 ve 65 bin lira. Böyle bir düzenleme olabilir mi? Yani böyle bir anlayış olabilir mi? Asgari ücret yedi yıl içinde 800 liradan 2 bin liraya çıktı; sadece kulüplerimiz asgari ücretle futbolcularının sigorta ve vergilerini yatıracak olsalar ödeyecekleri primlere yüzde 250 oranında zam gelmesine rağmen bu alanda ciddi bir sıkıntı var.

Başka bir şey şu: Değerli arkadaşlar...

BAŞKAN – Bunu amatör kulüpler için diyorsunuz, değil mi?

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Hayır, ben profesyonel kulüpler için söylüyorum.

BAŞKAN – Profesyoneller için de mi böyle?

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Aynen, profesyonel kulüplerde de zaten asgari ücretten gösteriliyor ücretleri de.

Başka bir konu şu: Arkadaşlar, sporun esas unsuru kulüpler. Esas unsur kulüplerdir yani bir kulüp olmadan spor yapılamaz. Kulüp neyle oluşur? Bir yönetim, sporcu ve idareci, antrenör, yardımcı teknik personel; bunlarla oluşur. Burada, bazı spor dallarında genel olarak seyirci yoktur. Salon sporlarında gişe ücreti yoktur, bedavadır. 50-100 kişiyle de 1. Liglerde... Yani voleybol ligine gidin, herhangi bir maçla gidin -dünyanın en iyi kadın voleybol ligi Türkiye’dedir- herhangi bir kadın voleybol liginin 1. Lig maçına gidin, spor salonuna giriş serbest, bilet ücreti yok, Eczacıbaşı’nın maçı da bedava, diğer kulüplerin maçı da bedava, Vakıfbankın da maçı bedava ama seyirci yoktur. Yani bizim burada esas olarak kulüplerimizi güçlendirecek ana yapıların üzerinde durmamız gerekir. Böyle, yöneticileri, kulüplerdeki yöneticileri giderek daha da zan altında bırakacak, hukuki açıdan da sorumlu, taraftardan sorumlu asil yönetici, tribünlerden sorumlu yönetici gibi içinden çıkılmaz bir noktaya gidilmesinden endişe duyarım. Siz bunu belirlerseniz yani taraftarlardan sorumlu yönetim kurulu belirlerseniz bir müddet sonra bu kişiler taraftarlara maç öncesi para dağıtmadan stada giremezler. Bakın, giremezler.

Başka önemli bir konu şu: Şimdi, cezalarla caydırıcı tedbirler alıyorsunuz. Profesyonel liglerde, 1. liglerde evet, giderek şiddet oranları azaldı. Bu taraftarlar yani bu şiddeti esas alan taraftar kitlesi yok oldu mu zannediyorsunuz arkadaşlar? 3. liglere gitti, 3. liglerde tedbir aldınız. Şu an İstanbul’daki amatör kulüplerin maçlarında gene bu taraftarlar yani asıl olarak kavga etmek üzere konuşlanmış olan bu taraftarlar, yeter ki iddialı bir maç olsun, yeter ki bir play-off maçı olsun, kendiliğinden iki takım taraftarları arasında yer alıyorlar ve bunlar o taraftarların içinde gene bu şiddeti yapmaya devam ediyorlar. Yani iklimi değiştirmek gerekiyor, sporda şiddetin giderilebilmesi için bizim başka bir düzleme geçmemiz lazım. Yani ne yapacağız şimdi; 14-16 yaş grubundaki taraftarların izlediği maçlardaki güvenliği de sağlamak için caydırıcı önlem mi almak durumundayız? Yani yaklaşık yirmi yıldır bu iklim devam ediyor. Bu iklimin oluşmasında şanssız olabilir, şanssızlığınız olabilir ama ağırlıklı olarak sizin iktidarda olduğunuz dönemde tribünlerle ilgili gerilim had safhaya çıktı. Mutlaka ülkeyi bir başka bakış açısıyla buradan kurtarmak gerekir.

Başka önemli bir nokta şu: Bir kez daha söylüyorum, bakın, geçtiğimiz günlerde Futbol Federasyonunda seçimler yapıldı. Şimdi, Futbol Federasyonunun ana unsuru 1. Lig’teki spor kulüpleri; 7 delegeyle temsil ediliyor. Spor Toto Süper Lig’indeki kulüplerden 2 delegeyle, diğer profesyonel kulüplerden 1 delegeyle, millî olma sayısına göre de amatörlerden gelen delegelerle de bir Genel Kurul oluşuyor. Arkadaşlar, uzun yıllardır, biz, federasyonları kulüplerin seçmediği bir düzleme doğru gittik yani kulüplerin hiçbirisi kendi federasyonlarını artık seçmiyor. Yani artık Trabzonspor Trabzon’dan gelecek olan yönetim kurulu üyesini belirleyemez, büyük takımlar kendi yöneticilerini, atayacakları ya da kurula girecek yöneticileri belirleyemezler. Hatta çok ilginç bir olay gerçekleşti yani buna herkesin tepki duyması gerekir; yerel seçimlere girmiş, belediye başkanlığını kaybetmiş bir eski belediye başkanı, şak diye Futbol Federasyonu yönetimine girdi. Spordan gelmiş olan insanların, spordan, aktif olarak kulüp yöneticiliği, idarecilik ya da teknik direktörlük veya sporcu geçmişli olan insanların artık federasyonlarda, bütün kurullarda ağırlıklı olarak yer almasının çok önemli olduğunu düşünüyorum. Ben bu teklif hazırlanırken özellikle, sporla ilgili çok ciddi sıkıntıda olan 2. Lig Kırmızı, Beyaz ya da 3. Lig’deki diğer üç gruptaki futbol kulüplerinin görüşünün alınıp alınmadığını merak ediyorum. Bakın arkadaşlar, 2. ve 3. liglerde kulüpler güvenlik görevlilerini -yani taraftarların yüzde 5’i kadar güvenlik görevlisi bulundurma zorunluluğunuz var- nereden buluyorlar? Yaklaşık 90-100 TL alan bir güvenlik elamanını maç günü nereden buluyorlar? Eğer kulüp başkanının belediye başkanıyla arası iyiye

belediyeden alıyor ya da ilgili kurumlardan rica ediyor; yok, değilse oraya önlük giydirerek birtakım insanları çıkarıyor. E, şimdi, 2 bin taraftarınız varsa 100 güvenlik görevlisini statta bulunduracaksınız; 100 güvenlik görevlisi 100 liradan 10 bin lira. Bir 2. Lig, 3. Lig kulübü için bunlar çok yüksek rakamlar arkadaşlar. Yani biz hâlâ sistemi cezalarla, caydırmalarla disipline edeceğimizi düşünüyoruz, bu biçimiyle de sporda şiddetin engelleneceği konusunda bir handikap var.

Bir başka olay şu: O sizin sözünü ettiğiniz kesici ve delici aletlerle ilgili burada Emniyetin görev ve sorumluluklarını bir miktar daha artırmasına ihtiyaç var. Bakın, bu kesici ve delici aletler eğer bir stadyuma girecekse çoğunlukla bunlar deplasman maçlarındaki otobüslerden alınıyor. Peki, neden bu otobüsler bir deplasmana çıkmadan önce, çıkış noktasında... Ki bunların tamamı da yine belediyelerin vermiş olduğu, kamunun vermiş olduğu, valiliğin temin ettiği otobüslerdir. Yani orada ya validir bu deplasmana gidecek olan taraftarlara otobüsü bulan kişi ya kaymakamdır ya da belediye başkanıdır. Yani taraftarların bu otobüsleri tutacak bir ekonomik gücünün olmadığını hepimiz biliyoruz. Ya da kulüp başkanıdır, eğer kulüp formdaysa, liderliğe oynuyorsa kulüp yöneticileri... Burada Emniyetin yapması gereken, bunları daha başlangıçta... Madde, eğer orada bir madde aranacaksa, bu otobüslerde eğer uyuşturucu içimi ve kullanımı çok yaygınsa –ki yaygındır- eğer burada bu tür kesici ve delici aletler, suç işlemeye yönelik aletler bulunacaksa bunların Emniyet tarafından daha başlangıçta tedbirinin alınması gerekir.

Ancak bunlar gerekçe gösterilerek özellikle büyük kentlerde insanların on beş günde bir sosyalleşmesinin, yaşama katılmasının, içinde yaşadığı psikolojik ortamdan çıkarak kendini toplumun bir parçası olarak gördüğü ve eşitlendiğini hissettiği genel toplanma yerlerindeki o nümayişi bence baskı altına almamak gerekir. Bakın, buradan bir sıkıntı çıkar. Yani özellikle, işte, İstiklal Caddesi'nde, Fenerbahçe Altıyol'da ya da Beşiktaş Çarşı'da ya da Trabzon'da ya da bir başka şehirde insanların maç öncesi toplanarak gerçekten, orada binlerce insanın kendisini diğerleriyle birlikte bir ve eşit gördüğü ortamların engellenmesi konusundaki tedbirleri bence almamak gerekir. Buralarda meydana gelecek olan problemlerden dolayı da kulüp yöneticileri üzerinden yeniden bir cezai işlem yapılmasının çok doğru olmadığını düşünüyorum. Değerli vekilim çıktı ama spor kulübü yöneticilerine daha çok, maç öncesi ve sonrası ya da maçta yaşananlarla ilgili, federasyon ve hakemlerle ilgili vermiş olduğu demeçlerden dolayı hak mahrumiyeti cezası gelir. Yani kendi kulübünün çıkarını korumak için bir demeç verir, bir açıklama yapar, bundan dolayı hak mahrumiyeti cezası alır. Hak mahrumiyeti cezası bu kişinin stadyum içine girememesi, takımın esame listesine imza atamaması, soyunma odalarına girememesi ve şeref tribününde yer almaması anlamına gelir. Ama şimdi biz “Hayır, bunu stada da sokmayalım.” diyoruz; yahu, arkadaşlar, zaten kulüpler zor yönetici buluyor. Yani stadyuma da sokmayın... Nasıl sokmayacaksınız? O stadyumun elli tane kapısı var, bir yerden girer. Ben bunun kesinlikle doğru olmadığını düşünüyorum. Yani hak mahrumiyeti cezası alan kişiyi, suç işlemiş, bir delici, kesici aletle stada girişi yasaklanmış bir kişiyle eş değer görmeyi kesinlikle doğru görmüyorum. Zaten uygulama da böyle değil. Bu noktada bir düzenleme getirileceğini söyledi, o düzenlemeye ben kesin olarak karşıyım. O zaman, biz kulüplerde gerçekten hiç yönetici bulamamış oluruz.

Başkanım, sözlerimi tamamlarken Sayın Bakanım da burada, İstanbul'daki toplantılarda kendisi de vardı, Sayın Meclis eski Başkanımız, eski Başbakanımız Spor Totodan amatör spor kulüplerine yıllık 100 bin liralık bir yardım yapılacağını söyledi.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır, “belediyeden” dedi, ben de oradaydım, sen de oradaydın.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Ben burada şunu tekrar etmek istiyorum: Spor Toto Teşkilat Başkanlığının hasılatları dağıttığı pay miktarı artırıldı. Ama buradan hareketle de Spor Toto gelir elde edecek bir kurum değil, gelirlerinin tamamını hazineye aktarmak zorunda da değil. Spordan elde

edilen, spor müsabakalarından elde edilen gelirlerin mutlak suretle altyapı yatırımlarına harcanması konusunda... Ben bu rakamı tekrar etmiyorum ama Anadolu’da özellikle 10-18 yaş grubunda yani altyapılarda takım çıkaran kulüplere her çıkardıkları takım başına bir destek verilmesinin çok önemli olduğunu söylüyorum. Yani A takım seviyesinde, veteran liglerinde değil, altyapılarda, U10’dan U18’e kadar altyapılarda 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; kaç tane altyapıda liglere katılıyorsa katılım ve ligi bitirme sayısına bağlı olarak Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından da altyapının desteklenmesi amacıyla bir kaynak aktarılmasının çok önemli olduğunu düşünüyorum.

En son olarak da bu 2’nci, 3’üncü ve 1’inci liglerdeki “playoff” yükselme maçlarında son maçların kesinlikle tarafsız sahada yapılmaması gerekiyor. Tarafsız sahada yapıldığı zaman siz tribünleri ikiye bölüyorsunuz ve büyük stadyumlarda bunlar yapılıyor, 20-25 bin kişilik stadyumlarda bu maçlar yapılıyor, burada en az 10 bin kişi o stadyumdan başı eğik ya da üzgün ayrılıyor ve bunun sonucunda da özellikle stadyumlarda çok ciddi biçimde taraftarların soyunma odalarına, tuvaletlere, tribünlere, koltuklara zarar verdiğini görüyoruz. Benim kişisel önerim, terfi maçında, playoffun son maçında da yine avantajlı olan takımın ilk maçı deplasmanda, ikinci maçı kendi sahasında oynaması biçiminde yani birinci ve ikinci turlarda uygulanan sistemin finalde de tekrarlanmasının çok doğru olacağına inanıyorum.

Bir de şunu söyleyeyim: Protokol tribünlerine gelen zevatın korumalarının da kesinlikle silahlarıyla protokol tribününe girmemesi gerekir. Yani milletvekilleri eğer protokol tribününe girmiyorsa bir başka zevatın da protokol tribününe devlet tarafından kendine tahsis edilmiş olan korumalarının da silahtan arındırılmış olarak oraya girmesi gerekir. Bu konuyla ilgili çok ciddi biçimde suistimallerin olduğunu görüyorum.

Bir de şunu söyleyeyim: Kadınların spor sahalarına ve stadyumlarına gelmesini çok istiyoruz, evet, bunu destekliyoruz, doğru ama şeref tribününe gelen bir milletvekilinin eşinin kendisinin yanında oturtulmaması konusundaki uygulamayı da kesinlikle doğru bulmuyorum. Anadolu’da da şeref tribününün ortasında -her gittiğimiz yerde bunu görüyoruz- ya vali ya da milletvekilleri oturuyor. Şeref tribününün ortasında oturma hakkı ev sahibi ve deplasman kulübünün başkanına aittir, ortasında da Futbol Federasyonunun başkanı ya da yöneticisi oturur. Yani bu müsabakanın ana oyuncusu kulüplerse burada valinin ya da o şehrin belediye başkanının kendisini onların üzerinde görme alışkanlığını terk etmesi gerekir. Yani şeref tribünün tam ortasında federasyon yetkilisi, sağında ve solunda da kulüp başkanları oturur, geriye kalan protokolün de buna göre şekillenmesi konusunda azami gayretin gösterilmesi gerekir. Geçtiğimiz bir maçta final oynayan bir spor kulübünün başkanının şeref tribününün neredeyse en kenarında yer bulabilmiş olmasının da doğru olmadığını belirtmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hakkı Bey, “çalışma yapılmadı.” gibi bir şey söylendi...

BAŞKAN – Ben size söz vereceğim, siz hepsini not alın çünkü her defasında belki söz almak zorunda kalırsınız.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ben 15 tane toplantı yaptım, 15.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bakın, her konuşmadan sonra belki söz almak zorunda kalırsınız. Onun için, siz hepsini not alın, ben size söz vereceğim.

Bu arada, federasyonların temsilcilerine ve Kulüpler Birliği temsilcilerine de bu konuda söz vereceğim, onlar da bir yere ayrılmasınlar. Ayrıca, tabii ki Gençlik ve Spor Bakanlığının burada bulunan temsilcilerine de söz vereceğim ve onların da görüşlerini alacağız, onu peşin söyleyeyim.

Rafet Bey, buyurun.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli misafirler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu kanun teklifinin bütünündeki genel amaç, yasakları genişletmek ve cezaları artırmak, başka hiçbir şey getirmiyor, yasaklar genişliyor, cezalar artırılıyor. Ama hiçbir zaman unutulmasın, sadece yasaklarla ya da ceza artışlarıyla suçlar azalmaz. Yani evet, elbette tedbirler alınacak, elbette yasal düzenlemeler yapılacak, elbette ceza verilecek ama bunun orantısını iyi belirlemek lazım ama onun yanında şu çok önemli: Neden bu şiddetler oluyor? Bu hakaretler, tehditler niye yaşanıyor? Yani biliyorsunuz, 2004 yılına kadar böyle bir yasal düzenlememiz yoktu bizim, 2004 yılından sonra başladı, 2011 yılında daha geniş kapsamlı hâle getirildi. Neden önce yoktu? Yani insanlar, seyirciler, vatandaşlar neden birbirine o kadar kinle, nefretle bakmıyordu? Bunların tespitinin iyi yapılması lazım. Yani sadece ceza artırmakla suç düşmedi, düşmez de zaten, diğer tedbirleri almak lazım. Yani ne olur? Eğitim olur. Onun dışında, sevgi dili olur, kardeşlik olur, toplumsal barış olur, birlikte yaşama arzusu olur, saygı olur. Şimdi, eğer biz, toplum olarak bunları geliştiremezsek işte beş yıl sonra bugün artırdığımız cezaları bir daha artırmak zorunda kalırız. Yani nereye kadar artıracacağız? Bu kanun teklifi artık statlara yani seyircileri göndermeyecek noktaya geliyor, gitmek istemeyecek. Yani sporu desteklemeye değil, kösteklemeye dönüşüyor. Yani bu şeyden kaçınmak lazım.

Değerli arkadaşlarım, bir kere, bunun sadece ceza artırmakla çözülmeyeceği gerçeğini kabul edeceğiz, diğer yöntemleri mutlaka deneyeceğiz, araştıracağız, bilimsel tespitler yapacağız “Neden bu hâle geldik? Niye bizim statlarımızda hâlâ kavgalar, hakaretler, tehditler oluyor?” tespitini iyi yapacağız. Ondan sonraki düzenlemeleri yapmak zor değil, mutlaka çözüm bulacağız ama o tespitleri yapmak zorundayız. Yoksa yani en kolay iş, getirirsin kanun teklifini, cezayı artırırsın, yasakları koyarsın, geçersin, sonra bir daha getirirsin, bir daha getirirsin, her dört, beş yılda bir getirmek zorunda kalırsın. Bunu mutlaka çözmek lazım. Bunu çok önemsiyorum.

Değerli arkadaşlar, niye bu değişikliğe ihtiyaç duyuldu? Değerli milletvekillerimiz de söyledi. Bugün ülkemizin çok ciddi sorunları var, ekonomik sorunları var, sosyal sorunları var yani dış ilişkileri var, toplumsal barışı var, o kadar çok sorununuz var, o kadar çok görüşmemiz gereken kanun teklifleri var. Durduk yere, kulüplerin de seyircilerin de hiç de gündeminde olmayan bir spor yasa teklifi gündeme geldi. Yani nereden çıktı? Sayın Cumhurbaşkanı istedi. Elbette, Cumhurbaşkanı yasa teklifleri ister, önerir, konuşur, anlatır ama nedeni önemlidir. Yani bir yasa teklifini önce milletin istemesi gerekiyor ya da milletin ihtiyaç duyması gerekiyor. Şimdi, sporcuların, kulüplerin böyle bir yasa teklifine ihtiyaçları var mı? Yok. İzleyicilerin var mı? Yok. Zaten var. Aslında hiç yetersiz sanmayın. Yani bu kanundaki cezalar yeterli, daha çok artırmaya gerek yok, yasaklar da yeterli. O kanunla statlarımızdaki düzen sağlanır, o biraz önce belirttiğim tedbirleri de alarak ama. Örneğin, Sayın Cumhurbaşkanı “Kindar ve dindar gençlik yetiştireceğiz.” derse bakın, bu ülkede statta da düzeni sağlayamayız, sokakta da sağlayamayız. Önce, kindar değil, sevgi dolu olacağız, dostluk dolu olacağız, dayanışma içerisinde olacağız, kardeşçe yaşayacağız, önce bunu söyleyeceğiz. Bir ülkenin başındaki insan “Kindar ve dindar gençlik yetiştireceğim.” dediği zaman biz statta düzeni sağlayamayız, önce biz yapacağız.

Değerli arkadaşlar, evet, şiddet, tehdit, hakaret suçtur, Türk Ceza Kanunu’nda zaten yeterince yaptırımı da vardır, ayrıca tedbirler de alırsın ama şiddet sadece statlarda olmuyor ki kadına şiddet oluyor, çocuğa şiddet oluyor, tehditler oluyor, kavgalar oluyor, Mecliste tehditler yapılıyor, hakaretler yapılıyor, Mecliste, Genel Kurulda, toplantı salonunda. Biz bunları önleyemeden nasıl gidip de statlarda gençlere “Ya, siz şiddeti, hakareti, tehdidi bırakın.” diyeceğiz? Önce kendimiz yapacağız, önce biz önderlik edeceğiz, biz isteyeceğiz önce, sadece onlara atmayacağız.

31 Marta kadar, bakın, statlarda hiçbir şekilde böyle siyasi içerikli ya da işte gerginlik yaratacak hareket yapılmadı yani her zaman olduğu gibi.

ABDULKADİR ÖZEL (Hatay) – Yapma ya!

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Olmaz olur mu!

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Hayır, 31 Marta kadar hiç olmadı.

31 Marttan sonra bu iptallere, bu hukuksuzlara karşı makul bir tepki gösterildi, gösterir, olabilir. Bunu hoşgörüyü karşılamak durumundayız. “Mazbatayı verin.” Arkadaşlar, biz Mecliste bas bas bağırdık “Gasbediyorsunuz, yapmayın.” dedik, çok daha ağır laflar ettik. Orada da “Mazbatayı verin.” demiş. Bunu bir memleket meselesi hâline getirip de hemen, aceleyle böyle bir kanun teklifinin gereği var mıydı? Bakın, okuyacağım, Sayın Cumhurbaşkanı o “Mazbatayı verin.” şeyinden sonra, hatta 12 Mayıs’ta Beyoğlu Belediyesinin düzenlediği iftar yemeğinde konuşuyor oradaki söylenen sözle ilgili: “Bunlara asla geçit vermeyeceğiz. Bunlar yanlış yoldadır ama bunu biz düzelterek. Statlara bu tür ayrımcılığı getirenlere 23 Haziranda, inanıyorum ki benim milletim gereken dersi verecektir.” Ben de inanıyorum, 23 Haziranda millet gereken dersi vermiştir, demokrasi dersi vermiştir, adalet dersi vermiştir, kardeşlik dersi vermiştir, sevgi dersi vermiştir. Bu nefret diliyle biz hiçbir şiddeti önleyemeyiz ama önce, bu ülkeyi yönetenler o nefret dilini bırakacaklar, o sevgi dilini, o dostluk dilini, arkadaşlık dilini, kardeşlik dilini kullanacaklar. O zaman, bakın, diğer yasaları, diğer düzenlemeleri yapmak çok kolay, hiç zor değil. Ama biz bu nefret dilini yaşattığımız sürece toplumsal barışımızı sağlayamayız. Ben o anlamda, Sayın Cumhurbaşkanının artık bu saatten sonra böyle kindar falan değil, nefret dili değil herkesi kucaklayacak, herkesi sevecek, herkese hoşgörü, eşit yaklaşacak bir duruma davet ediyorum, bir anlayışa davet ediyorum. Yoksa biz bu toplumda daha çok yasalar değiştirmek zorunda kalırız. Ya da çok daha yeni yeni yasalar çıkarmak zorunda kalırız. Maddelerle ilgili ayrıca görüşlerimi ifade edeceğim.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Antmen.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, sporda şiddetin önlenmesi şart. Önceki Sayın Bakanımız da bir resim gösterdi. Evet, insanlar şiddete yöneliyor ve başkalarının canına kastediyorlar, bunu kesinlikle önlememiz gerekiyor.

Şimdi, tabii, teknik olarak bazı konulara girmek istiyorum. Ondan önce, maalesef bu kanunun getirilmesi, zamanlaması İstanbul seçimleri sürecinde neredeyse bütün taraftar gruplarının demokrasiye sahip çıkmasının buradaki cezanın artırılmasına etken olduğu imajını yaratmaktadır. Düşünce bu olmasa bile keşke cezaları artırmak yerine birazdan bahsedeceğim önlemleri alabilsek.

Şimdi, sonuna kadar sporda şiddetin önlenmesini düşünüyoruz. Ama burada bazı şeyleri kanunda eksik bırakmışız, örneğin ırkçı saldırılarla ilgili ne önlem alınacak veya buna ne yapılacak yok. Diyarbakırspor’un sporcularına ve taraftarlarına yapılan çirkin tezahüratlar ve ırkçı nefret söylemleri ya da yabancı siyahi futbolculara reva görülen ırkçı söylemlerin de bu kanun kapsamına alınması gerektiğini düşünüyorum.

Örneğin madde 3'le 5'inci maddeye ek yapılıyor. Müsabakaları daha fazla seyircinin izlenmesi amaçlanıyor. Çok güzel, ailemizle, eşimizle, çocuğumuzla ve gençlerle statlara gidelim. Kadınlarımız, çocuklarımız, gençlerimiz gidip buradan keyif alsınlar. Ama maalesef, bu olmadığı için cezai tedbirleri artırmaya çalışıyoruz ama bunu yaparken de örneğin müsabaka ve seyir alanları gibi muğlak ifadelerle kanunlaştırma yapıyoruz.

Bu kanun bir tür ceza kanunu, cezalar getiriyor. Her bir tanımın, her bir fıkranın ciddi anlamda ceza hukuku gereğince açıklığa yer bırakmayacak şekilde net olması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü kanunda özellikle Türk Ceza Kanunu'nda, biliyorsunuz, kanunsuz suç ve ceza olmaz. Bunun yanında, özellikle 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun çerçevesinde 14 Nisan 2011 tarihinden 4 Ocak 2019 tarihine kadar 23.942 kişi hakkında işlem yapılmış, 4.763 şahıs hakkında verilen seyirden men cezası yasağı devam ediyor. İçişleri Bakanlığından aldım bu bilgileri. Ama bu kadar takibat sporda şiddeti önlemeye yetmemiş, demek ki cezalar tek başına caydırıcı değil.

Burada 6222 sayılı Yasa'nın taraftarlara yönelik yaşattığı hak mahremiyetleri ortadayken daha baskıcı, sadece ceza sotasını gösteren, taraftar gruplarını suç örgütü, taraftarları da potansiyel suçlu olarak gösteren bir yaklaşım var, bunun düzeltilmesi gerektiği kanısındayım.

Şimdi, Sayın Hakkı Başkanımız, burada Federasyon temsilcilerine kulüp temsilcilerine de söz vereceğini söyledi, çok da isabetli. Taraftar Hakları Derneği bir bilgi notu bana ulaştırdı, bilmiyorum, eğer kendileri buradaysa, Sayın Başkan, onlara da kısa bir söz verebilirseniz onların da görüşlerini duyabiliriz.

Bu arada teklifin 13'üncü maddesinde bir şey var, bu 6'ncı maddeyi değiştiriyor: "Takım taraftarlarının toplu ulaşım kullandıkları yerlerde uyuşturucu ve alkol getiren kişi..." Bu da muğlak. Yani taşıyan mı, getiren mi, hangi toplu taşıma aracı, metroda mı veya başka yerlerde mi? Takım otobüsleri... Kanundaki bütün muğlaklıkların aslında önergelerle düzeltilmesi gerektiği kanısındayım.

Şimdi, bakın, taraftar grupları şöyle bir şey diyor. Bir hafta sonu eğlencesi olan spor müsabakalarının gerçekleştiği statları bir suç alanı, taraftar gruplarını bir suç örgütü, taraftarları da bir suçlu olarak tanımlayan bu yeni yasa tasarısı baştan hatalı olarak görüyorlar. "Sporseverlerin ve taraftarların statlardan ve müsabakalardan uzaklaşmasına yol açan bu 6222 sayılı Yasa yeni tasarıyla sporseverleri tamamen spordan uzaklaştırabilecektir." deniliyor.

Şimdi, spor kardeşliktir ama futbol sadece futbol değildir, ekonomik yönü var, tabii, gördük, siyasal yönü var ama daha da önemlisi bir deşarj yöntemi. Futbolda engellediğiniz taraftar basketbol sahalarına giriyor, oradan engelleyeceksiniz voleybola, oradan hentbola. Bunları cezai tedbirlerle önleyeceğimize -devletin de asli görevi budur- sporda şiddeti nasıl engelleyebiliriz, buna bakmamız gerekiyor.

Elimde 2012 tarihli bir derleme makale var; "Türkiye'de sporda saldırganlık, şiddet ve çözüm önerileri." Kanun teklifinin müellifleri inanıyorum ki buna da göz atmışlardır. Önemli olan, sivrisinekle mücadele ederken ilaç sıkmak değil, bataklığı kurutmaktır. Bundan çok bahsetmeyeceğim ama başka bir şey söylemek istiyorum: Sporda şiddetin önlenmesi için cezai tedbirler yetmez. Ne yapabiliriz? Statların, spor salonlarının girişlerinde ve spor alanlarının içinde sağlıklı fiziksel ek koşullar oluşturmamız lazım. Bir olay çıktığı anda spor sahasının veya stadyumun üç beş dakika içinde, on dakika içinde boşalması gerekiyor. Stadin çevresinin de buna uygun olması gerekiyor. Mesela İstanbul'da Ali Sami Yen Stadi'nin çevresi çok uygun değildi, taşındı, belki şimdi daha iyi ama daha geniş yollar, daha geniş alanlar, daha geniş meydanlar yapılması lazım. Basın-yayın kuruluşlarının spor etiğini öne çıkarması gerekiyor. Spor yazarlarının takım tutmadan objektif olmaları ve sporda şiddeti önleyecek şekilde

davranmaları gerekiyor. Spor yöneticileri keza, taraftar temsilcileri, her isteyen amigo olmamalı, bunların bir eğitimden geçirilmesi gerekiyor ve bunlara da sevgi dilinin aşılması gerekiyor. Kulüp yöneticileri, görevliler, emniyet güçleri, hepsinin özellikle eğitilmesi gerekiyor.

Ben Mersin Baro Başkanı iken Mersin İdman Yurdu Süper Lig'deydi, maşallah, şimdi amatör kümede, kulübü kapatıyoruz, 1925 yılında kurulan seksen, doksan yıllık kulüp. O zaman spor savcıları da görebiliriz. Spor savcısı... Hani biz adli kolluğu kuramadık ama keşke adli kolluğu da korsak, bir spor polisini de kurmamız gerekir, bunun da bir savcı denetiminde çalışması gerektiğini, daha da bunu geliştirmemiz gerektiğini düşünüyorum. Ve Emniyetin içinde sporla görevli şubeler var zannediyorum ama bunun doğrudan nasıl adli kolluğu savcılığa bağlayacaksak spor kolluğunu da bir savcının gözetimi ve denetiminde çalıştırmamız lazım diye düşünüyorum.

Demin sayın vekilim bahsetti, maddi kaynaklar: Maddi kaynakları olmayan spor kulüpleri bir bir maalesef kapanıyor. Şimdi, tabii, spor girişlerine, stadyumlara veya sahalara girişte seyircilerin çok iyi aranması gerekiyor. Demin bahsettiğim resimde görüyoruz, adamlar maç izlemeye değil, silahlı çatışmaya geliyor sanki. Hangi takımın taraftarı olursa olsun bunun önlenmesi lazım. Ama hep bu eğitimle başlar, sevgi diliyle başlar. Futbolcusundan basketbolcusuna, sporcusundan antrenörüne ve kolluk kuvvetlerine kadar herkesin eğitim alması gerekiyor. Bunun dışında, saldırgan davranışlarda bulunanların belirlenerek hak ettikleri cezanın verilmesi gerekiyor ki caydırıcı olsun. Kanunun maddeleri geldiğinde teknik olarak bazı hadiselerden bahsedeceğim.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, maddelerinde geniş geniş görüşeceğiz yani onu peşin söyleyeyim. Geneli üzerindeki görüşmeleri tamamladıktan sonra yemek arası vereceğiz, arkadaşlarımız da buna göre biraz ayarlı olurlarsa çok memnun olacağım.

Ayhan Bey, buyurun.

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkanım, değerli üyeler, çok kıymetli konuklar; kısaca spor, barış, kardeşlik ve sevginin bir arada yaşandığı ve toplumun her kesimini bir araya getiren sosyal bir bağ olarak ifade edilebilir. Ama günümüze baktığımızda, sporda aradığımız barışı, kardeşliği, sevgiyi toplumun hiçbir kesiminde göremiyoruz. Netice itibarıyla, şiddet sadece sporda mı var? Yani toplumun her kesiminde, ailede, çarşıda, pazarda, dolmuşta, iş yerinde, okulda, her yerde şiddet var. Önce her alandaki bu şiddetin kaynaklarını ve çözüm yollarını araştırmak lazım diye düşünüyorum. Toplumdaki şiddet şiddeti meydana getiriyor, cezalar da bu şiddetin daha da artarak devam etmesine vesile oluyor diye düşünüyorum.

Öncelikle, sevgiyi her aşamada, her kesimde, her toplumda aşılacak gerektiğini düşünüyorum. Sevginin olduğu yerde şiddet dikenleri yer bulamaz. Aksine hoşgörü, sevgi ve kardeşlik gülleri açar. Önce bu ortamı her alanda meydana getirmenin yolları araştırılmalı; başta siyasiler, yönetenler olmak üzere herkes sevgi dilini kullanmalı; kışkırtıcı ifadeleri, suçlamaları, parçalanmış aile çocukları olduğu ve netice itibarıyla da ailede sindirilmiş, şiddet görmüş insanlardan meydana geldiği ve bu sindirilmiş duyguların bir şekliyle statlarda veya spor salonlarında ortaya çıktığını görmekteyiz. Siz uyuşturucu kullanan gençleri topluma kazandırmak

adına nasıl ki tedavi ediyorsunuz; bu da bir hastalıksa o zaman sporda şiddete bulaşan bu gençlerimizi, insanlarımızı önce bir şekilde tedavi etmenin yolları aranmalı, daha sonra tekrarında cezalandırma cihetine gidilmelidir diye düşünüyorum. Onun için de önce, sporda şiddete yönelmesini doğuran unsurlar ortadan kaldırılmalı yani sivrisinek yerine bataklıklar ıslah edilmelidir diye düşünüyorum.

Statlarımızda istenmeyen tavır ve davranışlarda bulunan insanlar seyircilerin bana göre sadece yüzde 1'ini oluşturmaktadır. Yani öyle, netice itibarıyla, kitle psikolojisinde bir kişi kalkıp şiddete veya istenmeyen söylemlere başvurduğunda arkadaki gençler de hep birlikte, aynı şekilde tezahüratta bulunmaktadır. Dolayısıyla o zaman bunu yönlendiren kişileri yani taraftar gruplarının başkanlarıyla veya “amigo” diye tabir ettiğimiz insanlarla devlet veya spor kulübünün yöneticileri bir şekilde temasa geçmeli, bunları eğitmeli ve onların güzel söylemler söyleyerek sporu teşvik etmesi yönünde ıslah edilmeli diye düşünüyorum.

Yine, statlarda olumlu davranışlarda bulunan seyirci ve seyirci toplulukları ödüllendirilmeli, teşvik edilmeli. TRT Spor’da zaman zaman taraftarların yapmış olduğu olumlu tezahüratlar hakkında görsel görüntüler veriliyor, bu da diğer iller tarafından, spor kulüpleri tarafından rağbet görüyor, bunlar artırılmalıdır diye düşünüyorum.

Yine, Sayın Bakanın dediği gibi, bazı iller arasında kan davasına bürünen bir spor husumeti ortaya çıkmış. Yani o ilin valileri, belediye başkanları, spor kulüpleri başkanları, güneydoğuda kan davası olan aşiretleri birbiriyle barıştıran, buluşturan bu devlet yıllardır spor kulüplerinin kan davasına bürünen bu husumeti ortadan kaldırmak için maalesef bir girişimde bulunmadı. Bunun da faydalı olacağını düşünüyorum.

Başkanım, uzatmamak adına, tekrar teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum, sağ olasın.

Süleyman Bey, buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, değerli üyeler; arkadaşlarımızın çoğu benim konuşacağım noktalara değindiler ama Adalet Komisyonu üyesi olarak -bir yıldan beri Komisyon üyeliğimiz devam ediyor, iki gün itibarıyla bir yılı aştık, milletvekilliğimiz bir yılı aştı- bir konuyu -bu konuyu Zeynel Bey de söyledi ama- söylemek zorundayım. Şimdi, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin yürürlüğe girdiği tarih -yemin tarihiyle birlikte- 9 Temmuz 2018. Sayın Cumhurbaşkanı yemin etti ve Cumhurbaşkanlığı sistemi yürürlüğe girdi. Bu yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 37 tane kararname çıktı, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve bu kararnamelerde 1.880 tane madde değiştirildi.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – 41, 41 oldu bu sabah itibarıyla.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – 41 mi oldu? 41 tane kararname çıktı, 1.900’e yakın maddedeysse düzenleme yapıldı. Ama Türkiye Büyük Millet Meclisinde -uluslararası anlaşmalar dâhil- 32 yasa teklifi ve 503 maddelik değişiklik yapıldı, Askeralma Kanunu’yla birlikte 503 artı 65, 568, bugün de eğitimle ilgili yasa teklifi tartışılıyor, düzenleniyor ve bunun dışında gelen bir kanun teklifi yok. Başlangıçta Sayın Başkanımız söyledi “Komisyon olarak bu yıl beraber hiç olmadık.” diye. Evet, bu yıl 2 defa beraber olduk Komisyon olarak. Çok ilginçtir, 25/7/2018’de, 7’nci ayda Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, OHAL’le ilgili torba yasa geldi. Sonra, 12’nci ayın 6’sında Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun Teklifi geldi. Daha sonra, 20/2/2019’da Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi geldi. 4’üncü teklif, 4’üncü kanun teklifi bir yıl içerisinde ve ilginçtir bu gelen kanun teklifleri, ilgili değişiklik teklifleri yani

üzüntüyle söylemek gerekirse milletvekili arkadaşlarımızın kanun teklifi anlamında, imzalarıyla geliyor ancak bu tekliflerin sarayda hazırlanıp ve Meclise gönderilmesi, daha sonra imzasının atılması gibi bir gerçekliği de ortaya koymak gerekir diye düşünüyorum.

Bakınız, arkadaşlar, Adalet Komisyonu niçin var? Adalet Komisyonu toplumdaki ihtiyaçlara yönelik yasal düzenlemeleri yapmak için oluşturulan bir Komisyon, Türkiye Büyük Millet Meclisi de toplumsal ihtiyaçlara yönelik kanun tekliflerinin kanunlaşmasını sağlayan bir yasama Meclisi. Siz TBMM'yi kenara iterseniz, sadece Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle memleketi yönetmeye kalkarsanız, barış diliniz olmazsa, kardeşlik diliniz olmazsa, dostluk dili olmazsa bir yerde geliyorsunuz, neye çarpıyorsunuz? 23 Haziranda 806 bin oy farkı olan vatandaşın tepkisine çarpıyorsunuz. Toplum farklı, toplum artık kardeşlik, barış ve dostluk dili istiyor arkadaşlar. Bunu oluşturmanın yolu da toplumda size karşı olan, size yönelik olan toplumsal kitlelere karşı yasa hazırlayıp onları yasal çerçeve içerisine alıp onları sınırlar içerisinde yaşatma çalışması olmamalı; özgürlükler olmalı, demokrasi olmalı. Demokrasi ve özgürlüklerin çoğaldığı toplum istemini biz 23 Haziranda gördük. 23 Haziranda vatandaşın dostluk, kardeşlik ve barış istediği gibi demokrasi ve özgürlük talebi olduğunu gördük. Bu nedenle, 6222 sayılı Yasa 2011 Mart ayında çıktığı zaman Galatasaray maçındaki tezahürat nedeniyle çıkmışsa şu anda da hepimiz biliyoruz, hepimizin gerçeği bu, bu yasal düzenleme de Beşiktaş tribünlerindeki, Galatasaray tribünlerindeki, Fenerbahçe tribünlerindeki, açık ve net, "Mazbata." ve "Her şey çok güzel olacak." sloganları karşılığında çıktı. Çıktı ama nasıl çıktı? Kanun teklifi gelir de ama nasıl gelir? Müsabaka alanlarına gelir. Siz "Müsabaka alanlarında siyasi tepkileri sonlandıracağız." diyorsunuz, sivil tepkileri siyasi tepki, terörize tepki ve hakaret ve tehdit olarak algılıyorsunuz ama sonra çıkıyorsunuz "spor alanı" adı altında müsabaka alanları dışında olan, müsabaka öncesinde, esnasında ve sonrasında taraftarın sürekli ve geçici olarak bulundukları yerleri de dâhil ediyorsunuz. Şimdi, ne yapacağız? 2911 sayılı Yasa'yı uygulayamıyoruz. Cezaevinde oğlu bulunan, kızı bulunan 3 ana gidiyor, bir basın açıklaması yapmaya kalkıyor, polisler geliyor -talimatla geliyor, polis arkadaşlara bir şey demiyorum- o anaların sırtına vura vura oradan atıyor. Ne yapıyorsunuz? Biz 1 Mayıs Taksim'e çıkacağız diye gidiyoruz Beşiktaş Meydanı'na, orada Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet ettiğimiz yok, yolları kapatıyorsunuz. Bir araya gelemiyoruz; demokrasi ve özgürlük açısından, bir vatandaş olarak, vatandaş bırakalım, bir milletvekili olarak ifade özgürlüğü de dâhil meydanlarda, sokaklarda 2911 sayılı Yasa'nın sınırları içerisinde toplanma ve gösteri özgürlüğümüzü kullanamıyoruz. Ne yapıyorsunuz? Sınırlama getiriyorsunuz. Nereden getiriyorsunuz? OHAL koşullarında yapılan 2017 referandumundan sonra OHAL koşullarını yasal anlamda düzenlemeye tabi tutuyorsunuz ve Adalet Komisyonuna getiriyorsunuz, Adalet Komisyonundan çıkan yasa, bu kadar tepkilerimize rağmen, muhalefetin tepkilerine rağmen, muhalefetin "Hayır, bu, demokrasi ve özgürlüklere aykırı tepkilerine rağmen Meclisten çıkıyor. Arkadaşlar, gerçek bu, gerçek bu. Elimizde Anayasa var, Anayasa ne diyor? Anayasa'nın 58'inci maddesi gençlik ve sporla ilgili, gençliğin korunmasından bahsediyor. "Gençliğin korunması Devlet, istiklâl ve Cumhuriyetimizin emanet edildiği gençlerin müspet ilmin ışığında Atatürk ilke ve inkılapları doğrultusunda ve devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü ortadan kaldırmayı amaç edinen görüşlere karşı yetiştirme ve gelişmeyi sağlayıcı tedbirler alır." diyor. 59 ne diyor sporun geliştirilmesi ve tahkimde? "...sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder." diyor. Sporun kitlelere yayılmasını siz nasıl teşvik edeceksiniz? Beşiktaş Çarşı'ya gelmiş, orada "her şey çok güzel olacak" ya da orada "Mazbatamızı verin" diyen, sivil tepkisini ortaya koymuş insanların bulunduğu alanı "spor alanı" adı altında yasakçı alan hâline getirmekle mi çözeceksiniz işi? Çözemeyesiniz, çözemeyesiniz. Neden? Çözümleyeceği 23 Haziranda zaten belli oldu.

Şimdi, bakınız arkadaşlar, bu yasa teklifi üç noktada önemli. Bir: Spor alanları. Spor alanını genişletiyorsunuz. Artık, Turan Milletvekilimin biraz önce konuşmasında bahsettiği gibi, evinde oturduğu yerin bile alan olup olmayacağını hukukçular olarak burada tartışma durumuna giriyoruz. İkinci nokta: Yönetici cezaları. Ya, arkadaşlar, ülkemizde yönetici olmanın spor yöneticisi olmanın avantajları olduğu kadar dezavantajları var. Ben de yöneticilik yaptım, bir spor yöneticiliği yaptım. Yöneticilikte kulübün borçlarından dolayı sorumlu oluyorsunuz, başınıza gelmedik kalmıyor, çocuğunuzun rızkını bir kenara koyuyorsunuz, ondan dolayı da sizin sorumluluğunuz çıkıyor. O bakımdan, siz yöneticilere ceza getirmekle, yöneticilerin alacağı cezada hak yoksunlukları ortaya koymakla neyi karşılamış oluyorsunuz? Taraftarı yasakçı zihniyetle bir kenara tutuyorsunuz, toparlıyorsunuz, yöneticileri de bir kenarda tutuyorsunuz ve ismini vermek istemediğim Süper Lig'deki bir takımın yöneticileri ve bir takımın taraftarı tipine uygun yönetici ve taraftar oluşturuyorsunuz. Türkiye'deki futbol seyircisi, futbol taraftarı, futbol yöneticileri o ismini anamayacağım spor kulübünün taraftarına ve yöneticilik sisteminin içerisine girmez arkadaşlar, girmez. Ben Beşiktaşlıyım, Beşiktaş maçlarına gidiyorum. Beşiktaş maçlarına giderken Beşiktaş Çarşı'da oturuyorum orada çocuklarımızla birlikte, oradan yavaş yavaş ilerliyoruz Dolmabahçe Sarayı'nın önünden doğru İnönü Stadi'na gidiyoruz ve orada maçı seyrediyoruz. Ben şimdiye kadar Beşiktaş Çarşı'da... Ben sormak istiyorum, burada Federasyon yetkilileri var -İçişleri Bakanlığından yetkililer var mı bilemiyorum- Beşiktaş Çarşı'da son bir yılda -o spor alanına sokacaksınız ya, o spor alanına sokacaksınız o Çarşı'yı, o yol üzerinden sokacaksınız- hangi adli olay oldu? Bu konuda hangi adli olay sonucunda işlemler yapıldı merak ediyorum. Ben duymadım, hukukçu olarak duymadım, varsa biz de bilelim. Amaç o değil, amaç o değil. Üçüncü olay: Şimdi, arkadaşlar, biz yasa getirdik, federasyonları özerk yapmadık mı? Federasyonları özerk yapmadık mı, Futbol Federasyonu ve diğer federasyonları. Konulan maddelere bakıyorum ben, birçok madde var, biraz önce başkanım da söyledi, teknik maddelere girdiğimiz zaman, 14/2'de var, 5'inci maddede var, vesayet yetkisini artırıyor. Bakanlık olarak federasyonlar üzerinde Demokles'in kılıcı gibi duruyorsunuz. En önemlisi, kulüpler arasında ayırım yapıyorsunuz 1. Lig kulüpleri ve Süper Lig kulüpleri dışındakilerinin taraftarı azmış gibi, onlara bu kanun güvenlik amacıyla çıkmamış gibi; Kocaelispor 15 bin kişiyle oynuyor, Artvin Hopaspor 15 bin kişiyle oynuyor BAL liginde olanlar 15 bin kişiyle oynuyor, onlara güvenlikle ilgili tedbirleri getirmiyorsunuz, 1. Lig ve Süper Lig'e getiriyorsunuz. Amaç ne? Amaç, Süper Lig'deki birkaç kulübün taraftarını cezalandırmaksa onu açıkça söyleyin, biz de ona göre konuşmalarımızı yapalım.

Sayın Başkan, bakınız, teknik açıdan bu yasa teklifi de birçok sıkıntıyı getiriyor.

BAŞKAN – Maddelere biz...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Hayır, genel anlamda konuşuyorum şu anda Başkanım.

Kulüplerimiz batmış durumda, kulüplerimiz zor durumda, yöneticilerimiz bas bas bağıyor. Şimdi, Passolig kartı var, biliyoruz Pasolig kartı var. Bu Passolig kartı varken biyometrik yeni düzenleme getirilmesi gündemde. Bu biyometrik yeni düzenleme, hem kulüpler açısından hem seyirciler açısından Passolig kartının da yok sayılması durumunda ekonomik olarak kulüplere bir yük getirecek mi bu kurulda tartışılması gerekir diye düşünüyoruz.

Şimdi, en önemli noktalardan birisi de kolluk görevlilerinin etkisi. Şimdi, kolluk görevlisi çağırma yetkisi... Kolluk görevlilerinin görev alanları belirlenmiş durumda burada, en büyük sorun burada var. Özel güvenlik sayısını azaltıyoruz ama kolluk görevlilerini, ücretlerini kapılarda, merdiven boşluklarında görevlerini ortaya koymuyoruz. Bir de müsabaka güvenlik amiri diye bir şey oluşturduk. Bakınız arkadaşlar -Federasyon yetkilileri burada mı, onlardan bu konuda gerekli bilgiler alındı mı bilemiyorum- bu konuda benim yaptığım araştırmalarda Federasyon temsilcisinin görev alanına

müsabaka güvenlik amirinin girdiği tartışılıyor. Bu nedir? Güvenlik, o maçın içerisinde bir unsurdur, tek unsur değildir. Bunun dışında Federasyon temsilcisi orada yapmış olduğu toplantıyla UEFA standartlarına da uygun olarak oranın güvenliğinden tut, tüm unsurlarda karar verme durumundadır. O nedenle, siz yetkiyi müsabaka güvenlik amirine veriyorsunuz ve burada, Futbol Federasyonu bir kenarda İçişleri Bakanlığına bağlı Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Müdürlüğüne sorduk, biz bu güvenlikle ilgili yasayı getirdik, koyduk diyorsunuz. Bunun da ayrıca tartışılması gerekir diye düşünüyorum.

Sayın Başkanım, değerli üyeler; son olarak şunu söylemek istiyorum: Biz de sporda şiddete karşıyız, şiddetin her türüne karşıyız ama yasalar toplumun ihtiyaçlarına göre yapılır; yasalar, birkaç kişinin toplumsal önceliklerine göre yapılmaz. Bu konuda daha sonra maddeler üzerinde de görüşlerimizi ileri süreceğiz, konuşacağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Abdullah Bey, kusura bakmazsan, arkadaşımız ayrılacak da iki dakika ona bir söz verelim.

Buyurun Sayın Cora.

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilli arkadaşlarımız, çok kıymetli konuklar; öncelikle bu yasanın hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Tabii, Türkiye’de sporda şiddetin önlenmesi ve düzensizliğin ortadan kaldırılmasına ilişkin önemli bir çalışma yapıyoruz. Daha önce yine AK PARTİ iktidarı döneminde 2 tane düzenleme yapmıştık. Bu, birden yasa yaptık ve her şey düzelecek demekle sorunlar çözülüyor. İngiltere’deki Heysel faciasının ardından, İngiltere, spordaki terörü ortadan kaldırmak amacıyla 9 kez yasal düzenleme yapmıştır. Biz de belki bugün gelişen olaylara göre bir düzenleme yapıyoruz, belki bundan sonra yine düzenlemeler yapacağız.

Buradaki amaç şudur: Türkiye sporda şiddetle alakalı çok acı tecrübeler de yaşadı. Amacımız, burada kötü seyircinin iyi seyirciyi kovacağı değil, iyi seyircinin kötü seyirciyi kovacağı bir ortamı oluşturmaktır. Bu kapsamda, geçmiş yasada uygulamasından kaynaklanan birçok sorunu ortadan kaldıracak çok güzel bir düzenleme yapıldı; tabiri caizse paslanmış menteşelere yağ sürülmektedir ve birçok sorun da bu şekilde ortadan kaldırılmaktadır. Bu yasayla beraber biraz daha spor müsabaka alanları genişletilmekte ve önleyici tedbirler alınmaktadır. Ben şunu ifade etmek istiyorum: Böyle yasada, tribünde hep birlikte, yan yana oturduğumuz gibi böyle yasaların çıkmasında da birlik ve beraberlik içerisinde hareket etmeliyiz, ittifakla bu yasaları çıkarmamız gerekiyor. Şunu ifade etmeliyim ki az önce birçok kişi AK PARTİ dönemini eleştirdi ama AK PARTİ döneminde devrim niteliğinde yasalar çıkardı. AK PARTİ’den önceki dönem spor müsabaka alanları seyircilere –affedersiniz- hayvan muamelesinin yapıldığı, tel örgülü, kafeslerin içerisine sıkıştırılmış seyircilerle müsabakaların izlendiği dönemdi. Şu anda Türkiye’de birçok spor müsabakasında tel örgüler kaldırıldı, spor müsabakalarının şölene, her iki takımın festivaline dönüştüğü ortamlar oluşturulmuştur. Dolayısıyla bu manada özellikle elektronik bilet uygulamasını, çok eleştirilmiş olmasına rağmen bir milat olarak değerlendiriyoruz. Bu teklif, asla bir tepki olarak değil, en önemli şansımız, avantajımız, kamuoyunda büyük infial olan bir olayın arkasından değil, geçmişte yaşanan olayların deneyimiyle gelecekte yaşanabilecek muhtemel sorunları ortadan kaldırmak, önlemek için hazırlanan bir teklif olmuştur.

Burada ben de bir imza sahibi olarak, teklifte emeği geçen bütün arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Sporun en önemli sorunu, kanseri şiddettir, şikedir, dopingdir. Bu manada da her üç alanla alakalı da düzenlemeleri Meclis araştırma komisyonlarıyla, yasal düzenlemelerle yaptık. Şiddetle alakalı daha da önden, spor müsabakaları başlamadan alacağımız tedbirler vardır. Biyometrik kimlik uygulamasına geçişle alakalı güzel bir düzenleme öngörülmektedir.

Dolayısıyla bu yasa güzel bir düzenlemedir. Muhalefet milletvekillerinden de bu konuda destek bekliyoruz. Emeği geçen bütün arkadaşlarımıza ve bundan sonra da emeği geçecek her bir arkadaşımıza teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Abdullah Bey, buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri ve değerli misafirler; hepinize saygı sunarak sözlerime başlamak istiyorum.

Öncelikle ben bu yasa yapma tekniğiyle ilgili, Zeynel Bey’in dile getirdiği şeye bir katkı olsun amacıyla bir belirlemede bulunmak istiyorum. Şimdi, bu yasa teklifi ya da yasa teklifi çalışması yapılırken toplumun katmanlarıyla ne kadar bir araya gelindi? Özellikle, spor yüksekokullarının kürsüleriyle bir çalışma yapıldı mı? Üniversitelerde, özellikle hukuk fakültelerinde spor hukukuyla ilgilenen hocalarla veya bu çalışmada bulunan akademisyenlerle bir çalışma yapıldı mı? Her şeyden önce, spor kulüpleriyle ilgili çok detaylı... Spor kulüpleri sadece futbol kulüplerinden ibaret değil, spor, dediğim gibi sadece futboldan da ibaret olan bir alan değil; voleybolu var, dağcılık sporu var, krosu var. Yani sporda şiddete karşı bir düzenleme yapılırken ve düzenleme oluşturulurken sadece futbola endeksli yapılmış olması da doğru bir anlayış değil.

Değerli arkadaşlar, bu yasa yapma tekniği açısından baktığımız zaman, bu hükümetin gerçekten sınıfta kaldığı alanlardan bir tanesi de yasa yapma tekniğidir. Türkiye âdeta meşru olmayan yasalar ülkesi hâline getirildi. Her alanda ciddi yasalar yapılıyor ve aradan kısa bir zaman geçmeden tekrardan değişikliğe gidilmek durumunda kalınıyor. Şimdi, bizim görüşümüz şudur: Madem sporla ilgili bir yasa getiriliyor, gelin, bu teklifi geri çekelim, bütün alanlardaki sporla ilgili olan bir yasa çalışmasını hep beraber yapalım. Tabii bunu yaparken de Türkiye’de özellikle son dönemlerde çok ciddi bir boyuta ulaşan şiddet unsurunu da geçmeyelim.

Ne yapılmak isteniyor değerli arkadaşlar? Sporda şiddetin önlenmesine ilişkin olan bu isimlendirmeye bir algı yaratılmak isteniyor bize göre. Sanki birçok alanda şiddet yokmuş gibi, toplumda her tarafta güllük gülistanlık bir ortam varmış gibi “Sadece sporda var.” anlayışını hâkim kılarak bu düzeyde bir yasa yapma tekniğine gitmek de doğru değil bize göre.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bu yasa teklifinde “kitle psikolojisi” bakımından da “anlam ve önemi” şeklinde bir pasaj var; o şekilde bir geçiş de yapılıyor bu yasa teklifinde. Fakat Türkiye’nin en önemli sorununun başında gelen, değişik aidiyetlerin de tanımlanması gerektiğine, Anayasa’da özellikle yer verilmesi gerektiğine ve toplumun da tüm kesimlerinde kabul görmesi gerektiğine ilişkin bir çalışmanın zorunlu olduğunu da görüyoruz. Nedir bu? Bu anlayış şöyle bir anlayış değerli arkadaşlar: Tekki bir zihniyete dayalı bir anlayış. Yani bunu şimdi örneklemek istersek, konumuzun spor olması nedeniyle, Amedspor’a olan bir yaklaşımı tarihsel olarak şöyle birkaç tane örnekle dile getirmek istersek; Türkiye’nin şiddet ortamının dışında olduğu yıllarda da yine Amedspor’a olan yaklaşımlar ortadadır. Nedir? 1968 yılında “Kürtler dışarı” şeklinde bir pankart açılıyor spor, müsabaka sahalarda. 1968 yılında, hani sizin çok dile getirdiğiniz şiddet, savaş ortamı bu kadar var mıydı? Hayır, yoktu.

O zaman gene Kürtler vardı ama Kürtler gene yok sayılıyordu. O dönemde de bu ırkçı yaklaşım vardı ve devam ediyordu. Peki, bu, 1968 yılındaki bu yaklaşım bitti mi? Hayır, 70'li yıllarda da yine Eskişehir, Trabzon ve Diyarbakır, İstanbul maçlarında da yine aynı düşünce, yine aynı anlayış var, ırkçı bir yaklaşım var. Ne deniliyordu o zaman Diyarbakırspor'a? "Diyarbakırrooo" diye pankartlar açılıyordu ve sloganlar atılıyordu. Şimdi, bu Amedspor çok ciddi bir örnek değerli arkadaşlar. Bu linç girişimleri bir iki örnekle de bitmiyor. Bu yaklaşım sadece Diyarbakırspor'a ve Amedspor'a gösterilen bir yaklaşım da değil, Vanspor'un da aynı şekilde, hatta Elâzığspor'un da aynı şekilde bir küfürleşme, bir ırkçı anlayışla karşı karşıya kaldığını görüyoruz.

Şimdi, Amedspor çok sembol olduğu için bu anlamda, değerli arkadaşlar, bununla ilgili, Mecliste de gündeme getirilmiş Amedspor'a olan yaklaşım. Nedir? Amedspor "Çocuklar ölmesin ve maça gelsin" dediği için cezalar yağdırılmış Amedspor. Ne yapılmış? Sahası müsabakalara kapatılmış. Amedspor'un -belki çok iyi anımsayanlarınız olur- 1. Lig'den atılması için de ciddi çalışmalar yapıldı bir dönem. 2016 yılında yaklaşık olarak 66 tane deplasman maçında seyircisiz oynamak durumunda kaldı Amedspor. Yani şimdi bunları saymakla bitiremiyoruz. Başka bir anlatımla şunu demeye getiriyorum değerli arkadaşlar: Türkiye barışını, Türkiye kardeşliğini biz ortaya koymadığımız sürece, hangi yasama şekli olursu olsun hangi konuda olursa olsun, yapacağımız herhangi bir yasama yine eksik kalacak, yine şiddet ön planda olacak, yine amacına ulaşmamış olacak. Dolayısıyla, özellikle bu son İstanbul seçimlerinden, 23 Haziran seçimlerinden sonra, Türkiye'de ciddi bir demokratik blok oluşmuş durumdadır. Bize göre, bu ortam kullanılmalı. Türkiye'nin ihtiyaç hissettiği ve zorunlu olduğu bu Kürt sorununu bu Meclisin Meclis çatısı altında görüşerek anayasal bir çözümle bunu bitirmemiz gerektiğini düşünüyoruz ve çözüme ulaştırmamız gerektiğini düşünüyoruz. Niye? Çünkü bu, spora da yansıyor, yaşama da yansıyor, eğitime de yansıyor, her alanda bu şiddetin yansımalarını görüyoruz maalesef.

Değerli arkadaşlar, bu girişten sonra başka bir konuyu daha dile getirmek istiyorum. Şimdi, özellikle futbol önde olduğu için bu yasada, bu, futbol-mafya ilişkileriyle ilgili olan kısımda da bir düzenlemeye ihtiyaç var. Şimdi, futbol takımlarının olduğu, futbol kulüplerinin olduğu yerlerde de zaman zaman mafyanın içinde hâkim olduğu ve şike olaylarının da yaşandığı bir Türkiye'yi geçmişte bıraktık. Bunun üzerine de çok net bir şekilde daha gidilmedi, bunlar henüz daha çözüme kavuşmuş meseleler değil Türkiye'de.

Değerli arkadaşlar, biz Komisyon olarak şu anda bu konuda bir yasa çıkarma çalışması yapıyoruz ama Türkiye'nin en önemli sorunlarının başında adalet sistemi geliyor. Adil bir yargılama sistemi yok. Şimdi, sporda demokratik muhalefeti yok etmek için bir yola çıkıldığı yönünde birtakım kaygılar var. Ceza hukukunda gerçekten, alt ve üst sınırları belli, alanı belli hâle getirmeniz gerekiyor. Aksi takdirde, bunu mahkemeye bırakırsak, hele hele bu dönemde çok net bir şekilde adil yargılama yapma yeteneğini büyük ölçüde kaybetmiş olan bu sisteme bırakırsak Türkiye'nin önüne çok ciddi sorunlar da koymuş olacağız. Dolayısıyla, bu yasa yapma tekniğini, sürecini... Biraz önce bir hatip dile getirdi "Biz kamulaştırma yasasını CHP'yle görüştük, iyi yaptık." şeklinde, ne kadar görüşüldü onu bilmiyorum ama değerli arkadaşlar, bu Meclis sadece AKP ve CHP'den oluşmuş bir Meclis değil. Bu Meclisin, bu halkların iradeleri de var, başka partiler de var. Bakın, ben olayı başka bir yere daha getirmek istiyorum, biz bunu Mecliste de gündeme getirdik. Millî Savunma Bakanı diğer partilerle görüşüyor, HDP'ye gelince atlayarak geçiyor. Siz Meclisteki siyasi partileri sayıyorsunuz, HDP'yi saymadan geçiyorsunuz, bir şey vardır, sizin görmemenizle, var olan şey yok olamaz. Kürt siyaseti vardır, Türkiye halklarının demokratik mensuplarının olduğu ve Türkiye'de temsil edilen bir siyasal parti var ve bu siyasal parti de, bu siyasal anlayış da Türkiye'nin sigortasıdır, Türkiye'nin demokratikleşmesi önünde çok ciddi bir fırsattır, bunun değerlendirilmesi gerekiyor. Bu nedenle, biz bu yasa yapma tekniğinin doğru

olmadığını, 21'inci yüzyılda yaşayan bir Türkiye toplumunun öncelikle toplumsal barışı sağlaması açısından bir anayasa çalışmasını evleviyetle ele alınmasını, demokratik bir anayasadan, bütün renklerin ve aidiyetlerin içinde yer alacağı bir anayasadan sonra bizim bu tür yasa çalışmalarına girişmemiz gerektiğini düşünüyorum. Maddeler üzerindeki düşüncelerimi de daha sonra dile getireceğim.

Dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Hocam, buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli üyeler; İç Tüzük'ün 38'inci maddesi çerçevesinde bu teklifi değerlendirmeye çalışacağım, Anayasa'ya uygunluk açısından.

Dile getirildiği üzere, konjonktürel bir teklif bu, keşke spor hukuku açısından daha geniş bir bakış açısıyla hazırlansaydı bu teklif. Zannediyorum, o zaman hem spor hukukunun farklı alanlarını hem de konuya anayasal açıdan bütünsel bakış açısını yakalayabilirdik. Şimdi, gördüğümüz kadarıyla, daha çok başlığından da anlaşıldığı gibi, şiddet ögesi üzerinde yoğunlaşmış bulunuyor ve şiddet ögesi ile ifade özgürlüğü arasında gelgitlerin ortaya çıktığı bir alanda bulunuyoruz. Bu bakımdan, anayasal açıdan baktığımız zaman, mesela, şiddet denildiğinde bana hemen -tabii, Anayasa 59'a girmeden- 23, 57 ortak paydasını çağırırdı. Yani şehircilik ilkelerine ve çevresel koşullara uygun kentleşme gereği; tam tersi, betonlaşma esasen şiddet kaynağı, 23'üncü madde de zaten suç işlenmesini önlemek amacıyla planlı kentleşme diyor. Anayasal açıdan ve bütünsel açıdan bakmak bu bakımdan önemli yani Anayasa'nın birçok maddesiyle ilgili ama tabii ki ben onlara girmeksizin doğrudan ilişkili maddelerle yetineceğim. Doğrudan ilişkili maddeler deyince tabii ki Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi de devreye giriyor. Mesela, şiddetin önlenmesi amacıyla burada slogan atılması da denetim altına alınıyor ama tabii ki slogan atmanın sınırlarıyla Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi madde 10, ifade özgürlüğünün görev ve sorumlulukları da tazammun ettiğine dair kural birlikteliği veya ayrışması dikkate alındığı zaman bu sözleşmenin 10'uncu maddesindeki görev ve sorumluluklar daha çok yöneticilerin görev ve sorumluluklar yani ayrıştırıcı, nefret tohumları eken söylemden kaçınmaları. Peki, slogan atımı? Şiddet içermemesi, ırkçılık olmaması. “Diyarbakırlılar dışarı.” dediğiniz zaman ırkçılık yapmış oluyorsunuz, onun gibi. Burada bulunan bütün üyelerin bu tür ırkçı söylemlere, şiddet çağrısında bulunan söylemlere karşı olduğunu söylememize gerek yok. Ama tabii ki yine burada bulunan bütün üyelerin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10'uncu maddesinde belirtilen ifade özgürlüğünün görev ve sorumlulukları tazammun ettiği kuralına da bağlılıkları konusunda kuşkumuz yok ve bu kuralın özellikle, toplumu etkileme konumunda olan kişilerce kullanılması durumunda söz konusu olduğunu da zannediyorum belirtmeye gerek yok. Şimdi, bu açıdan bakıldığı zaman, tabii ki Anayasa'nın spor hukukuna ilişkin doğrudan hükümlerine baktığımız zaman 59'uncu maddeyle sınırlı olduğu varsayılrsa da devlete bu konuda sporu geliştirme ödevi, normatif yönlendirici bir norm olarak... Ama şiddet kullanımı alanlarına ilişkin kullanılabilecek toplu özgürlükler bağlamında madde 34 belirtilebilir. Fakat esasen, burada, bu teklifte yer alan maddeler itibarıyla 20'nci maddenin öne çıktığını görüyoruz, Anayasa'nın 20'nci madde karşısındaki durumunun, Anayasa madde 13 karşısında değerli hatipler farklı yönleriyle Anayasa'ya aykırılık yönlerine değindiler, onlara girmiyorum ben çünkü nasılsa kayıtlara geçti, söylenmemiş hususlarla, kısımlarıyla yetineceğim. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi madde 8, tabii ki Anayasa madde 10, eşitlik ilkesi, ayrımcılık yasağı; İç Tüzük 38'in anayasal dayanağı olan 11'inci madde, Anayasa'nın üstünlüğü ve bağlayıcılığı açık.

Şimdi, bu ön belirlemeler çerçevesinde neden Anayasa'ya açık bir aykırılık söz konusudur, bunu 3'üncü madde ekseninde somutlaştırmaya çalışacağım. Çünkü 3'üncü maddenin (d) bendinde şöyle diyor: “Seyircilerin müsabaka ve seyir alanlarına girişinde biyometrik yöntemlerle kimlik doğrulama

sisteminin kurulmasına ilgili federasyonun görüşü alınarak Bakanlıkça karar verilir. Buna ilişkin gerekli teknik donanım, spor tesisinin kullanım hakkına sahip kurum veya kuruluşlar tarafından tesis edilir.” Burada tabii, bu yükümlülüğün takibi amacıyla kolluk birimlerince biyometrik yöntemler de kullanılabilir deniliyor aynı maddede. Şimdi, bu madde özellikle Anayasa’nın 20’nci maddesi açısından, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 8’inci maddesi açısından ve yine, Anayasa’mızın 3’üncü maddesi açısından açık aykırılık oluşturan bir madde, tipik örnek biçiminde çünkü 20’nci maddeye göre, herkes kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir ama bunun istisnası düzenleniyor (2)’nci fıkrasında, istisnai durumlarda bu sınırlanabilir. Oysa incelenen yasa önerisinde spor müsabakalarına giriş esnasında kimlik doğrulama amacıyla kişisel biyometrik verilerin depolanma ve kullanıma imkânının keyfiliğe ve kötüye kullanımlara bütünüyle açık bir şekilde ve üstelik, bu yönde herhangi bir zorunluluk da bulunmazken düzenlendiği görülmektedir.

Kanun teklifinde öngörüldüğü hâliyle söz konusu biyometrik kimlik doğrulama yöntemlerinin kullanılabilmesine ilişkin olarak Bakanlığa tanınmak istenen yetki Anayasa madde 20 fıkra (3)’e dört açıdan aykırı bulunmaktadır. Bir: Kanun teklifinde Bakanlığa verilen biyometrik yöntemi belirleme yetkisi çok geniştir. İki: Kanun teklifi, kişisel verilerin saklanma şeklini belirtmemiştir, bu açıdan aykırıdır. Üç: Kanun teklifinde biyometrik verilerin saklanması süresi belirtilmemiştir, bu açıdan madde 20’ye aykırıdır. Dört: Spor müsabakalarına girebilmek için biyometrik verilerin paylaşılması yükümlülüğü gerekli değildir, bu açıdan da Anayasa madde 20’ye aykırıdır. Kısaca bunları birkaç cümleyle belirtecek olursak:

Birincisi: Bakanlığa verilen bu yetki çok geniştir çünkü “biyometri” kavramının içinde iris ve retina taramadan parmak izi okumaya kadar farklı yöntemler yer almaktadır. Yasa önerisi, müsabakalara girişte kimlik doğrulamada kullanılabilecek biyometrik yöntemi özgün olarak tanımlamamış, uygulamada herhangi bir biyometrik yöntem uygulanabilmesini mümkün kılan bir soyutluk derecesinde kaleme alınmıştır. Oysa kişisel verilerin gizliliği esas olduğuna göre, buna istisna olarak öngörülecek biyometrik veri depolama yönteminin somut olarak yasa koyucu tarafından öngörülmesi gerekmektedir. Öneride belirlendiği hâliyle Bakanlık, keyfi bir biçimde ve yasa koyucu tarafından gerçekleştirilmesi gereken gereklilik incelemesi de gerçekleşmeden herhangi bir biyometrik sistemin kullanılabilmesine karar verebilecektir.

İki: Yasa önerisi, kişisel verilerin saklanma şeklini belirtmemiştir. Madde 20, fıkra (3)’ün ikinci cümlesine göre, kişisel verilerin korunmasını isteme hakkı, kişinin kendisiyle ilgili kişisel verilerin amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanmadığını öğrenme hakkını da kapsar. Yine aynı düzenlemenin son cümlesine göre, kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir. Oysa yasa önerisi, kimlik doğrulamada kullanılacak biyometrik verilerin kimin tarafından saklanacağını belirtmemiştir. Bilindiği üzere, müsabakalara girişte kullanılan elektronik kartlar özel bir kuruluş tarafından sağlanmaktadır. Ayrıca, yasa önerisi, biyometrik veri doğrulamaya ilişkin gerekli teknik donanımı spor tesisinin kullanım hakkına sahip kurum veya kuruluşların tesis edeceğini belirtmektedir. Şu hâlde, kişilerin biyometrik verilerinin elektronik kart sağlayan özel ticari kuruluşa ve/veya spor tesisinin kullanım hakkına sahip kurum veya kuruluşlara teslim edilmesi muhtemeldir. Yasa, kişisel verilerin özel kişiler tarafından ne şekilde saklanacağını belirtmemekte, kötüye kullanımlara karşı herhangi bir koruyucu mekanizma öngörmemektedir. Biyometrik verilerin nasıl saklanacağı ve gizliliklerine nasıl saygı gösterileceği konusu meçhuldür. Yasa önerisi bu hâliyle tamamen keyfiliğe açıktır ve kişisel verilerin özel kuruluşlar tarafından kötü niyetli kullanımına ilişkin hiçbir güvence öngörmemektedir.

Üçüncü olarak: Bu öneride biyometrik verilerin saklanma süresi belirtilmemiştir. Anayasa madde 20 fıkra (3)'e cümle ikiye göre, kişisel verilerin korunmasını isteme hakkı bunların silinmesini talep etme hakkını da içerir. Müsabakaya girişlerde biyometrik verilere başvurulabilmesi hâlinde bunların kişilerin müsabakalara giriş kartlarında yer alan geçerlilik sürelerinden makul bir süreden fazla saklanmaması gerekir. Yasa önerisi, ilgili biyometrik verilerin müsabakalara giriş kartının kullanım süresi sona erince silineceğini düzenlemeyerek kişisel verileri amaç dışı muhafazaya ve keyfiliğe terk etmektedir.

Dördüncü ve son olarak: Spor müsabakalarına girebilmek için biyometrik verilerin paylaşılması yükümlülüğü gerekli değildir. Yasa önerisi gerekçesinde, uygulamada kimi kişilerin elektronik karta kendi fotoğrafları yerine başkalarına ait fotoğrafları yükledikleri veya başkaları adına düzenlenmiş elektronik kartlarla müsabakalara girdiklerinin belirlendiği ifade edilmekte, biyometrik kimlik doğrulama sistemi aracılığıyla bu türden hukuka aykırı durumların önüne geçilmesinin ve uygulamada fotoğrafa dayalı kimlik tespitinde karşılaşılan sorunların giderilmesinin amaçlandığı belirtilmektedir. Burada ortaya konulan amaç, kişilere ait biyometrik verilerin depolanmasını haklı kılacak kadar yüksek önemde bir kamu yararı taşımamaktadır. Elektronik karta doğru fotoğrafın yüklenmesini sağlamak, müsabakalara girişte kişilerin başkaları adına düzenlenmiş elektronik kart kullanımına engel olmak, uygulamanın düzeltilmesi ve gerekli kontrollerin daha titiz şekilde yapılması suretiyle aşılabilecek nitelikte sorunlardır. Kişinin anayasal bir hakkına müdahaleyi gerektirmeyecek biçimde uygulanabilecek alternatif bir kimlik doğrulama yöntemi varken sırf bu yöneme ilişkin uygulama zorluklarını bahane ederek kişinin gizli verilerinin özel kuruluşlarca depolanabilmesini yasalaştırmak ve söz konusu verileri her türlü keyfiliğe açık hâle getirmek ölçülü ve gerekli bir tedbir oluşturmaz. Hiç kimse spor müsabakalarını izleme hakkı ile kişisel verilerin paylaşılmasına onay vermek arasında bir tercih yapmaya zorlanmamalıdır. Kaldı ki biyometrik olmayan kimlik doğrulama yöntemine ilişkin uygulamada asgari ölçüde bir hata payı olduğu kabul edilse dahi bu hata payının yaratabileceği potansiyel zarar ya da tehdit kişilerin biyometrik verilerinin bu şekilde depolanmasının yaratacağı devasa riskle kıyaslandığında önemsiz kalmaktadır. Öyle ki spor müsabakaları sırasında bir suç işlenmesi hâlinde şüphelinin tespitini sağlamak için kolluk güçlerinin ellerinde biyometrik veri kullanımı dışında kullanabilecekleri başka araçlar her zaman mevcuttur. Madde 13'ün (d) paragrafının Anayasa madde 20'ye, Anayasa madde 20 üzerinden Anayasa madde 13'ün öngördüğü ölçülülük ilkesine neden ve nasıl aykırı olduğunu, dolayısıyla İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 8'nci maddesine nasıl aykırı olduğunu, özellikle burada daha fazla zaman almamak için belirtmiyorum, Avrupa Mahkemesinin kararını da zikrediyorum metnimde.

Buna bağlı olarak mesela -bir örnek olarak belirtiyorum- bu kadar önlem alındığı hâlde, madde 12'de "Kimliklerini gizlemek amacıyla yüzlerini bez veya sair unsurlarla tamamen veya kısmen kapatmak suretiyle bu Kanunda belirtilen suçları işleyenler hakkında verilecek cezaların yarı oranında artırılması..." Siz baştan biyometrik verileri, bütün kimlik bilgilerini iletirsiniz, sonra bir biçimde...

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Onun kapsamı genişliyor.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) - ...yüzünüzün bir kısmının kapalı olduğunu varsayalım, rüzgârdan, tozdan etkilendiğiniz varsayımıyla o zaman ceza yarı yarıya artırılıyor. Bu da tabii ki Anayasa madde 13 ölçülülük açısından Anayasa'ya aykırılık teşkil etmektedir. Dolayısıyla başa dönecek olursam...

BAŞKAN – Aman, Hocam, başa dönme.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Hayır, başa dönmüyorum, sadece yollama yapıyorum.

Sayın Başkan, dikkat ettiğiniz üzere –teşekkür ederim ilginiz için- ben tamamen teknik çerçevede kalıyorum ve teknik açıdan konuya baktığımız zaman, kuşkusuz, hiçbirimiz şiddete taraftar değiliz, hepimiz spor yarışmalarının düzenli bir biçimde yapılmasından yanayız ama orada atılan sloganların da bazı kesimleri rahatsız ettiği görüşünden, varsayımından hareketle bir tür şiddet ögesi içerdiğini söylemek de Anayasa'mıza ve Türkiye'nin taraf olduğu İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırılık teşkil eden uygulamalar ortaya çıkacağından... İç Tüzük madde 38, "Komisyonlar kendilerine havale edilen teklifleri ilk önce Anayasa'nın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler, bir komisyon bir teklifin Anayasa'ya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddenin müzakeresine geçmeden reddeder." diyor. Benim önerim ise bunun gerekçelerini ortaya koyalım ve amaç ortak olduğuna göre, konjonktürel bir yasa önerisinden çıkarmak amacıyla bunu ortak bir iradeyle yenileyelim. Bu yasanın haftaya değil de öbür haftaya çıkmasının Türkiye'de şiddetin yaygınlaşma potansiyeli açısından bir etkisi olmayacaktır ama öbür hafta çıkacak yasanın, öngörülebilirliği, ulaşılabilirliği ve etkinliği açısından kamu yararına ve kamu düzenine ve bu önerinin öngördüğü amaca uygun olacağına inanıyorum ve bu nedenle Anayasa'ya aykırılık gerekçelerinin Değerli Komisyon tarafından dikkate alınmasını talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Hocam.

Buyurun Utku Bey...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, Adalet Komisyonumuzun değerli üyeleri, teklifi hazırlayan Değerli Bakan, kıymetli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, değerli milletvekili arkadaşlarım, son olarak da Sayın Kaboğlu Hocamız hukuki yönlerine değindiler teklifin. Bu teklife işte en önemli itiraz noktalarımızdan biri Anayasa'da kendini bulan temel hak ve özgürlüklerimizi kısıtlaması noktasında. Yani tabii ki sporda şiddete, hayatın her alanında şiddete hepimiz karşıyız ama bu konuda alınacak önlemlerin mutlak suretle evrensel insan hakları ve adalet ilkelerine uygun olarak yapılması gerekir. Komisyonumuzun bu düzenlemelerin en doğru şekilde hayata geçirilmesi için var gücüyle çalışacağına ben inanıyorum.

Değerli arkadaşlarım, ben burada, bu düzenlemede öngörülen değişikliklerden çok daha acil, insanların hayatlarıyla ilgili çok daha ilgili bir düzenlemeden bahsetmek istiyorum. Bizler bugün içinde bulunduğumuz Komisyon salonunda bu düzenlemeden çok daha önce yargıda reform paketinin hiç değilse bir bölümünün görüşmelerine başlamayı arzu ediyor idik ve buna katılmak istiyorduk.

Yargıda Reform Strateji Belgesi, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından 30 Mayıs'ta açıklandı ama ondan çok önce şubat ayı içinde Yargıtay Başkanı, mart ayının hemen ilk yarısında Adalet Bakanı istinaf sisteminde hepimizi rahatsız eden düzenlemeler olduğunu kamuoyuyla paylaştılar ve bu reformun çıkması gerektiği hepimiz tarafından gündeme geldi. Daha sonra bir strateji belgesi açıklandı, Sayın Adalet Bakanı hepimize, sizlere de birer mektup gönderdi ama bu mektupta paketin, reform paketinin ne zaman Meclise geleceği konusunda ya da Meclisteki tartışmaları konusunda hiçbir ifade yer almazken, tam tersine paydaşlarla bir inceleme, değerlendirme komisyonu kurulacağı şeklinde bir ifade var.

Değerli arkadaşlar, "birçok kesimi umutlandıran" dedim yargıda reform konusunda, evet, yargıda reform paketi haksız ve hukuksuz bir şekilde hapisanelerde yatan pek çok insan için umut ışığı oldu. Tekrar söylüyorum, elbette ki bugün üzerinde görüşmeler yaptığımız düzenleme çok önemli ama bizler

burada sporda şiddete ilişkin yasa teklifini görüşürken... Az önce Kaboğlu Hocam söyledi, yani “Bir hafta bile beklese belki daha düzgün çıkar.” dedi, benim de “Biraz daha beklese daha neler olabilir?” konusunda sizlerle paylaşacağım görüşlerim var.

Biz bunu görüşürken onlar bir süre sonra yürürlüğe girecek bir yasal düzenlemeyle özgürlüklerine kavuşmayı bekliyor. Kimler bekliyor, özgürlük umut ediyor, kimlerin yargıda reform paketiyle yaşadıkları haksızlıklara, hukuksuzluklara son verilmesi gerekiyor, size birkaç örnekle ifade etmek isterim.

Bakın, yargıda reform paketinin yürürlüğe girmesi için beklediğimiz her gün, daha önce baypas ameliyatı olan Cumhuriyet gazetesinin eski çalışanı gazeteci Hakan Karadağ Kandıra Cezaevinde özgürlüğe kavuşmayı bekliyor. Nisan 2019 rakamlarına göre, 458’i ağır olmak üzere 1.334 hasta mahpus var cezaevlerinde.

İnsan Hakları Derneğinin ağır hastalar listesinde yer alan bir isimden bahsetmek istiyorum size: Mehmet Emin Özkan, 80 yaşında, yirmi üç yıldır cezaevinde. Yirmi üç yıldır devam eden bu ceza henüz kesinleşmiş bir hükme bağlanmış da değil. Mehmet Emin Özkan, 1993 yılında Diyarbakır Jandarma Bölge Komutanı Tuğgeneral Bahtiyar Aydın’ın şehit edilmesiyle ilgili davada ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alan tek sanıktı. Ama Aydın’ın şehit edilmesiyle ilgili davanın zamanaşımından düşmesine bir gün kala, hatırlarsanız, yeni bir iddianame yazıldı. O iddianamede Özkan’ın olaya hiç karışmadığı belirlendi. Özkan yeniden yargılama talep etti, kabul edildi, yargılama hâlâ devam ediyor. Ama 80 yaşındaki Özkan hâlâ cezaevinde. Bizler burada birkaç saattir sporda şiddet düzenlemelerini tartışıyoruz ama Özkan yirmi üç yıldır adalet bekliyor.

Hasta tutuklulardan devam edelim: Parti Meclisi üyemiz, eski milletvekili arkadaşımız Eren Erdem’in yargılama sürecindeki hukuksuzluklar yani yargılama sürecindeki yaşadığı hukuksuzluklar artık biri, ikiye aşmış durumda. Ama şu anda bu pazartesi günü kendisini ziyaret ettiğimde üzülerek -hepinizin de üzüleceği, hepimizin üzüleceğini, eski bir milletvekilinin başına gelen bir olay nedeniyle- öğrendiğim bir olayı burada paylaşmak istiyorum: Yüzde 30 işitme kaybıyla girdiği cezaevinde bir kulağının artık tamamen işitmediğini öğrenmiş bulunuyorum. Tıbbi operasyon geçirmesi gereken bir başka sorunu daha var ama tıbbi müdahaleyi Eren Erdem reddediyor. Neden reddediyor? Lütfen, aşağıda tanımlayacağım konuma kendinizi koyun yani Eren Erdem’in yerine siz cezaevinde olsaydınız kabul eder miydiniz etmez miydiniz, düşünün. Hastaneye ellerinde kelepçeyle, biliyorsunuz, tabutluk tabir edilen arabaların içinde götürülmek istemiyor. Kelepçe sadece bir tane değil, bir tane kelepçe arabaya yani bir kelepçeyle ayaklarından arabaya bağlanıyor, diğer kelepçeyle de yanındaki jandarmaya bağlanıyor.

Hastaneye gittiğinde diğer hastaların arasında -yani hepimizin, bizlerin, ailelerinin vesaire- ellerinde kelepçeyle beklemek istemiyor. Ameliyatın ardından iyileşme sürecinin hastanenin koşusunda, -Silivri’deki Silivri Devlet Hastanesinin bodrum katında bir mahkûmlar koğuşu var, o koğuşta- yatağa yine kelepçeyle bağlı olarak işte nekahet dönemini geçirmek istemiyor.

Değerli arkadaşlar, Eren Erdem’in insani bir şekilde sağlık hizmetine erişmesi için aslında ne bu Komisyondan bir kanun çıkmasına gerek var ne reforma gerek var sadece ama sadece bizim cezaevlerine, cezaevlerindeki yurttaşlarımıza bakımımızı, hele hele bir milletvekili olarak kendi bu sıralardan geçmiş olan bir milletvekili arkadaşımıza bakımımızı, niyetimizi değiştirmeye ihtiyaç var.

Dünyanın en önemli karikatüristlerinden biri olan Musa Kart, daha önce dokuz ay boyunca haksız bir şekilde tutuklu olarak yargılandı.

BAŞKAN – Sayın Vekilim, kusura bakmayın da...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Bitiriyorum, hemen bitiriyorum.

BAŞKAN – Çünkü konuyla ilgili değil. Konuyla ilgili konuşacaksınız çok daha faydalı olur.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Doğru ama şöyle: Bu insanların neyi beklediğini ben sizinle paylaşmak istiyorum. Çünkü yargıda reform paketi bu Komisyona gelmesini bekliyorduk, sizler de hazırlık yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Peki, gelince o zaman konuşun, memnuniyetle dinleriz de ama şimdi ilgisi yok.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Hemen bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Tabii, kısa lütfen.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – İstinaf mahkemesi hakkında verilen hapis cezası hükmünü kesinleştirdi. Reformla yapılacağı belirtilen düzenleme hem Yargıtay Başkanı hem Adalet Bakanı hem Sayın Cumhurbaşkanının açıkladığı strateji belgesini kapsayacağı söyleniyor. Onu özgürlüğünü kavuşturacak ancak bekleniyor, erteleniyor.

Sporda şiddet sorunu yıllardır tam olarak çözilemeyen bir sorun, şimdi Komisyonumuzun çalışmalarıyla çıkacak bir düzenlemeyle bu konuda yol almayı tabii ki hepimiz amaçlıyoruz, evrensel hak ve özgürlüklerimize bir kısıtlama getirmediği sürece. Ama değerli arkadaşlarım, bakın, bundan bir yıl önce kanser hastası, ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü 70 yaşındaki Koçer Özdal yaşamını yitirdi. Ağır hasta olduğuna dair raporlara rağmen tahliye edilmemişti. Onun yaşamına son veren kansere de zaten cezaevinde yakalanmıştı. Bafra Cezaevinden Ankara Numune Hastanesine sevk edildi ancak bilinci kapalı olmasına rağmen hastane yatağında kelepçeli elleri ve ayakları çözülmedi.

Cumhuriyet gazetesinin eski yazarı Güray Öz 70 yaşında, cezaevinde.

Nazlı Ilıcak, 75 yaşında, cezaevinde. Biliyorsunuz, mahkeme kendisine ağırlaştırılmış ömür boyu hapis cezasına çarptırdı ancak Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı bir talepnameyle bu kararın bozulmasını istedi, altı aydır bu bozma talebine yanıt verilmedi.

Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan Yargı Reformu Strateji Belgesi’nin tanıtımını yaparken Türkiye’nin işkence ve kötü muameleye karşı sıfır tolerans politikasını benimsediği belirtmişti. Artık geçmişteki gibi işkence ve kötü muamele iddialarının ileri sürülmediğini ifade etmişti. Ama hem İnsan Hakları Derneğinin 2018 yılı verilerine göre, gözaltında veya gözaltı yerleri dışında 2.719 kişinin işkence ve kötü muameleyle karşılaştığı raporu var önümüzde hem de Türkiye’nin saygın 2 barosunun, Ankara ve Şanlıurfa Barolarının raporlaştırdığı işkence iddialarına tek bir yanıt bile verilmemiş durumda.

Bizler burada Sporda Şiddetin Önlenmesine Dair Yasa Teklifi’ni, sporda şiddetin önlenmesini düzenleyecek olan teklifi görüşüyoruz. Tutuklu 70 bine yakın üniversite öğrencisi cezaevlerinde sadece eğitim haklarına erişmek istiyor; devamsızlık gerekçesiyle sınıf tekrarı yapmak zorunda kalıyorlar, sınavlarına katılamıyorlar, kaynaklara ulaşamıyorlar.

Yine, bizler bu yasayı görüşürken 700’den fazla çocuk annesiyle birlikte cezaevinde ve bunların neredeyse yarısı daha 3 yaşında bile değil. Bir örnek vereyim: Antalya’da Hatice Şahnaz isimli bir hükümlü kadın cezaevine girdiğinde üç aylık hamileydi, Antalya Muratpaşa Eğitim ve Araştırma Hastanesinde doğum yaptı, sadece bir gece hastanede tutulduktan sonra bebeğiyle cezaevine girdi, hâlâ cezaevinde.

Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği açıkladı: Filiz Karaoğlu, prematüre doğan ve şu an daha 1 yaşında bile olmayan ikizleriyle birlikte Patnos L tipi cezaevinde. Bizlerin bu düzenlemeyi çıkarmak için beklediğimiz her gün onların gözleri kulakları bizde değerli arkadaşlarım. Bizler burada sporda şiddet yasasını görüşürken cezaevlerinde insanlar yer olmadığı için nöbetleşe uyuyor,

uyuyamadıkları zamanlar volta atacak kadar bile yer bulamıyorlar. Eğer küçük bir yasal düzenlemeyle özgürlüklerine kavuşabileceklerse bunu bir an önce talep ediyorlar, bizler de talep ediyoruz. Az önce Sayın Kaboğlu söyledi, belki bir hafta Sporda Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Teklifi beklese ve biz bu mini paketi -eğer varsa- öne alsak insanlar belki çocuklarıyla, dışarıdaki sevdikleriyle, onları takip eden okullarıyla, öğrencileriyle, hocalarıyla buluşabilecekler. Burada, tabii ki, Füsun Üstel'in de, Eskişehir H Tipi Kapalı Cezaevinde Sayın Kaboğlu ve yine, İstanbul Milletvekilimiz Sibel Hanım'la birlikte ziyaret ettiğimiz Füsun Üstel'in de, aynı şekilde, sadece düşüncesini açıkladığı için öğrencilerinden, ailesinden mahrum bırakıldığını paylaşmak isterim.

Son söz olarak da, görüşülmekte olan Sporda Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Teklifi'nin önemli sorunları çözeceği yönündeki inanca biz tabii ki katkı sağlamak istiyoruz evrensel hukuk kuralları ihlal edilmediği sürece. Bu soruna buradaki tüm arkadaşlarımızla birlikte çözüm bulmak istiyoruz. Ama insanların hayatlarını daha yakından ilgilendiren yargı ve yargı reform paketinin ne kadar acil olduğunu da tekrar hatırlatmak istiyorum. Gecikilen her gün insanlarımızın, kendi yurttaşlarımızın hayatlarından, özgürlüklerinden çalınmakta.

“Neyi ertelediğimizin farkında mıyız hepimiz?” diye sorarak hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Son olarak teklif sahibine söz veriyorum çok kısa açıklama yapması için.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Çok değerli milletvekillerine görüşleri nedeniyle de teşekkür ediyorum.

Öncelikle, bu yasanın çıkması için herhangi bir olayın olmadığı ifade edildi. Tarihleri ve maçları vereyim: 4 Haziran 2017 tarihinde Antalya'da oynanan Göztepe-Eskişehir maçında tribünde yaşanan olaylar. Daha sonra, bizzat kendimin de bulunduğu, 6 Ağustos 2017 tarihinde Samsun'da oynanan Beşiktaş-Konyaspor maçında seyircinin sahaya inmesi. Hatta, orada atılan maddeleri de gördük; atılan kelebeği, sporculara karşı tribünlerde olan olayları gördük. Daha sonra, 31 Mayıs 2017 tarihinde Başakşehir-Konyaspor maçında yaşananlar. Bunlar seyircinin sahaya indiği olaylar ve emniyet güçlerinin, kulüp yöneticilerinin, futbolcuların sağduyuları neticesinde orada bir ölüm vesaire gibi bir sonuç ortaya çıkmadan olaylar yatıştırılmış ve burada yasanın bazı boşluklarının ortaya çıktığı izlenmekte. Ardından, bununla ilgili Futbol Federasyonu'yla ben 3 tane toplantı yaptım. O zaman Bakandım, bu yasanın düzenlenmesiyle alakalı çalışmaları o zaman da başlatmıştık, hazırlıklarımızı, görüşmelerimizi yapmıştık. Futbol Federasyonu'yla 3 tane toplantı yaptım, Kulüpler Birliğinde hem Sayın Dursun Özbek'le hem Sayın Fikret Orman'la 2'şer tane toplantı yaptık, İkinci Lig kulüpleriyle görüşmeler yaptık, amatör kulüplerle görüşmeler yaptık, sporun paydaşlarıyla görüşmeler yaptık; federasyon başkanları burada, kendileriyle toplantılar yaptık; voleybol, basketbol, hentbol, diğer federasyonlarla, onlarla birlikte toplantılar yaptık ve bu süreçte yasadaki bu boşlukları gördük.

İfade edeyim, taleplerin bazıları kulüplerden geldi. Mesela, biyometrikle ilgili konuyu ifade ettiler. Tabii, biyometrik yöntem zorunlu değil ama bazı kulüpler, kulüp yöneticileri şunu söylüyor: “Tribünde bağırın kişi, 3-4 kişi, ceza veriliyor, biz bu adamları, bu kişileri tespit edemiyoruz, bir sonraki maça da geliyor, seyircinin hepsi, bütün, 40-45 bin kişi ceza alıyor. 3 kişi bağırıyor, 4 kişi bağırıyor.” Bunu tespit etmek için dünyada metotlar var. O tribün kameralarla taranıyor, tarandığı zaman zaten, o işi yapan kişiyle eşleştiriyor. Bu mecburi değil ama bazı kulüpler bundan çok muzdarip ve kasıtlı yapanlar da var. Yani birileri tarafından oralara gönderilerek bunlar yapılıyor kulübün yöneticisi aleyhinde. Böyle bir talep, isteğe bağlı. Bununla ilgili olarak da... Aynı zamanda, dediğimiz gibi, başkasının kartıyla

giriyor. Adamın hiç haberi yok, haberi de yok, onu kopyalıyor internetten, getiriyor vesaire, geliyor. O bir suç işlese o kişi ondan sorumlu olacak. Dolayısıyla bunlar talep edilen, ilgili bakanlıkların da, kulüp yöneticilerinin de bize ifade ettiği konular.

Onun dışında, tabii, spor kulüplerine yardım konusunu arkadaşlarımız, Gökhan arkadaşımız -kendisiyle beraber çalıştık daha önce- ifade ettiler. Biz Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak Spor Toto bünyesinden Türkiye'deki amatör spor kulüplerimize yardım ediyoruz, geçtiğimiz yıl yaptığımız yardım yaklaşık olarak 50 milyon TL civarındaydı, bu yılki hedeflenen rakam da 100 milyon TL. Bu kulüplerimizin müsabakalardaki katıldıkları şeylere göre veriliyor. O noktada, arkadaşlarımız...

BAŞKAN – Şampiyon olanlara hiç prim yok mu?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Veriliyor, tabii, destek veriliyor. Şampiyon olanlar da, tabii, bölgesel olarak değerlendiriliyor, taleplere göre...

BAŞKAN – Türkiye şampiyonu olmuş yani az çok bir şey prim yok mu?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Evet, onlara veriliyor efendim. Zaten Ödül Yönetmeliği'nde de var ama tabii federasyonlarımızla da bunu koordine ediyoruz.

BAŞKAN – Onu hiç işletemedik şimdiye kadar.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ben şunu savunuyorum: Yani amatör kulüplerin içinden gelen birisi olarak alt liglerde o çocuklara emek veren, kulüplere destek veren yöneticilere, herkese çok çok teşekkür ediyoruz, onlar bana göre birer kahramandır. Çocukları sokaktan, uyuşturucudan, kötü alışkanlıklardan alıp oralara getiren götüren her türlü şeyin, bunların biz desteklenmesinden yanayız. Bu rakamlar çok küçük rakamları daha önce, bizim görev yaptığımız dönemlerde bunlar kat kat arttı. Özellikle, şu anda da okul sporlarıyla alakalı ciddi destekler var, ciddi desteklerimizin devam ettiğini söylemek isterim. Çünkü bu projeleri de başlattık, devam ediyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımız sporun içerisinden gelen biri olduğu için bunlara çok önem veriyor, destek veriyor, biz de destek veriyoruz, bu noktada muhalefetteki arkadaşlarımız da destek veriyor; ben görev yaptığım süre içerisinde bunları ifade ettim.

Şöyle bir şeyi ifade ettiler... Binali Bey 100 bin TL'yi belediye adına söz verdi, Spor Toto'yla alakalı değil; Gökhan Bey, onu düzeltiyim, ben de vardım çünkü orada. "Belediye olarak -o ildeki kulüplere- İstanbul'daki kulüplere 100 TL'ye kadar yardım yapacağız." dedi, cümlesi bu, ben de oradaydım. Dolayısıyla Spor Toto ve Gençlik ve Spor Bakanlığımız yardım ediyor, belediye de yardım ediyor. Türkiye'de ilk defa -İstanbul Büyükşehir Belediyesinde- amatör spor kulüplerine malzeme yardımı yapan, maddi yardım yapan 1994 yılında Belediye Başkanı seçildiği zaman Sayın Recep Tayyip Erdoğan'dır, o projeyi de bizzat biz hazırlamışızdır. Dolayısıyla amatör kulüplere yardım etmek çok önemli, belediyeler için de önemli, gençlerimiz için önemli; bunu kim yaparsa yapsın kesinlikle destekleriz. Bakanlığımız da o noktada, amatör spor kulüplerine destek vermek için de her türlü çalışmayı yapıyor ve yapmaya da devam ediyor.

Onun dışında, işte, biyometrikle ilgili, Anayasa'ya aykırılıkla alakalı hocamız ifade etti. Orada, 6222 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinin (11)'inci fıkrasının (c) bendinde "Paylaşılan bilgiler 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa aykırı olarak işlenemez ve kullanılamaz." ifadesini ekliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Birkaç cümleye tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, özellikle, kulüplerle de görüştük, spor kulüpleriyle, Süper Lig kulüpleriyle kanun çalışmasına destek vermeleri için görüşmeler yapıldı, bu görüşmelerde kulüplerin hepsinin desteği alındı, Fenerbahçe ve Galatasaray kulübü bazı maddelerle ilgili görüş belirtti, İkinci Lig kulüpleriyle de böyle diyaloglarımız oldu, onlarla da görüştük. Dolayısıyla, tabii, muhalefetin de görüşleri önemli, orada da bu eleştirilere, bu değerlendirmelere saygı duyuyoruz, eleştirileri alıyoruz, doğru olanları söylüyoruz.

Bir şeyi daha ifade edeyim: Bu yasanın çalışmaları bugün başlamış bir şey değil, ben bizzat tarihlerini kendim ifade ettim, bir buçuk yıl önce başlayan, hatta bir buçuk yıldan daha önce başlayan bir çalışmadır, bir türlü Meclisin gündemine getiremedik, bekledi. İfade edildiği gibi, bu çalışmalar yapılırken ilgili belediye başkanı arkadaşımız Beylikdüzü Belediye Başkanıydı dolayısıyla bu konuların onunla alakası yoktur, dolayısıyla kişilerle bunu bağdaştırmamak lazım.

Spor evrensel bir dil. Özellikle de şunu da ifade edeyim: Bıçaklanan çocuk, Beşiktaş-Bursaspor maçı, bu tabloları görmek istemiyoruz. Bursaspor-Sivasspor deplasmanına giderken dinlenme tesisinde durup, oradaki kişiyi darbedip, oradaki tesise zarar verip... Bunları asla görmek istemiyoruz, sizler de görmek istemiyorsunuz, hiç kimse görmek istemez. Tribünlerde şiddeti hiç kimsenin görmesini istemiyoruz. Vekilime katılıyorum, taraftar gruplarıyla eğitim için Türkiye Futbol Federasyonu, bakanlıklar çalışma yapmalı. Bunu da ben o zaman da ifade ettim, burada da bunu destekliyorum.

Bir şey daha ifade edeyim, Sayın Vekilim ırkçılıkla ilgili bir şey söyledi. ırkçılıkla ilgili 14/2'de ırkçı saldırı, nefretle ilgili madde var zaten, orada gözüküyor. Bu tabii, işin özünde de Beşiktaş-Konyaspor Süper Kupa maçında sahaya inilmesi, orada yaşanan olaylar... Tabii, ben de o zaman bakan olarak yeni başlamıştım, bir aylık bakandım, bizzat orada olaylara şahit oldum, tribünlere inen şeylere. Diğer salonlardaki müsabakaları görüyoruz. Amatör kümede, Üçüncü Lig'de Yenibosna maçında, Küçükköy amatör küme maçında bir gencimizin öldürülmesinden tutun, bu tip olayları istemiyoruz. Sokakların bu tip terörize edilmesine müsaade etmemeliyiz. Hep beraber bunları birlikte çözeceğimize inanıyorum. Kesinlikle baskıcılık değildir; biz sporun sevgi, barış dili olmasını istiyoruz. Eğitimle bunları çözeceğiz. Herkese görev düşüyor. Bunu hep birlikte yüce Meclis olarak tamamlarsak başarılı bir uygulama olur diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer katılımcılara maddeler üzerinde sırası geldikçe tek tek söz vereceğim.

İki buçukta toplanmak üzere toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 13.33

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.38

BAŞKAN : Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

BAŞKAN VEKİLİ : Yılmaz TUNÇ (Bartın)

SÖZCÜ : Gülay SAMANCI (Konya)

KÂTİP : Belgin UYGUR (Balıkesir)

BAŞKAN – İkinci Oturumu açıyorum.

Önce toplantıya gelen katılımcıların isimlerini okutuyorum, ondan sonra söz vereceğim sırayla.

(Katılımcıların ismi okundu)

BAŞKAN – 1’inci maddeyi okutuyorum:

**SPORDA ŞİDDET VE DÜZENSİZLİĞİN ÖNLENMESİNE DAİR KANUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/3/2011 tarihli ve 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Genel Müdürlüğü” ibaresi “Bakanlığı” şeklinde, (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (c) bendine “güvenlik amiri” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yardımcısı” ibaresi, “kolluk amirini” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yardımcıları” ibaresi eklenmiş, (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (g) bendine “seyir alanları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “özel seyir alanları,” ibaresi, “elverişli alanları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “müsabaka öncesinde, esnasında veya sonrasında taraftarların sürekli veya geçici olarak gruplar halinde toplandıkları yerleri, müsabakanın yapılacağı yere gidiş ve geliş güzergâhları, takım veya taraftarların toplu olarak seyahat ettikleri araçları ya da takımların kamp yaptığı yerleri,” ibaresi ve fıkra (j) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“b) Bakanlık: Gençlik ve Spor Bakanlığını,”

“f) Müsabaka alanı: Spor müsabakalarının yapıldığı alanlarda müsabakanın yapıldığı yer ile sporcular ve görevlilere tahsis edilmiş yerleri,

“k) Stat güvenliğinden sorumlu yönetim kurulu üyesi: Spor kulüplerinin yönetim kurulu üyeleri arasından belirledikleri kişiyi,

l) Seyir alanı: Spor müsabakalarının yapıldığı alanlarda seyircilere tahsis edilmiş yerleri,

m) Özel seyir alanı: Seyircilerin müsabakayı dijital ortamda seyretmeleri amacıyla il ve ilçe spor güvenlik kurulları tarafından belirlenen, müsabaka alanı dışındaki geçici yerleri,

n) Antrenman alanı: Takımların müsabakaya hazırlık çalışmalarını yaptıkları alanları,

o) Bilet: Elektronik bileti veya sahibine spor müsabakasına giriş hakkı veren belgeyi,”

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen?

Turan Bey, buyurun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi, bu maddede birçok konu tartışılabilir ama özellikle -daha önce giriş kısmında da dile getirdim- “müsabakanın yapılacağı yere gidiş ve geliş güzergâhları” yasa kapsamına alınmış vaziyette. Müsabakanın yapılacağı yere gidiş ve geliş güzergâhı tarifini yine giriş konuşmamda açmıştım.

İstanbul'dan örnek vereyim, mesela Ümraniye'deki tesislerinden Beşiktaş'taki eski adıyla İnönü Stadi'na gelecek olan Beşiktaş Spor Kulübünün geçecek olduğu hat, müsabakanın gidiş geliş güzergâhı olacak. Şimdi, bu hat üzerinde bulunacak herkes bir şekilde, kastı çok araştırılmaksızın, şekli anlamda bu yasanın kapsamında kabul edilir hâle geliyor. Yani herhangi bir eylemin suç kastıyla yapıldığı yapılmadığı, bu tarz... Mesela o hat üzerinde, işte, yine bu yasada tanımlanmış, daha önce EMASYA yasasında da dile getirilmiş olan, bir şekilde soğuk havada ağzını bağlamış olan insan geçerken Beşiktaş takımına "Hay lanet olsun." falan demeye kalksa bu yasa kapsamında, bu yaptırımlar kapsamında ve yüzünü kapattığından dolayı da farklı bir muameleye şekli anlamda tabi olur hâle geliyor.

İkinci tehlike burada şu: Müsabakanın yapıldığı yere gidiş ve gelişle alakalı bir zaman tarifi yok doğru düzgün. "Müسابakadan önce" "müsabaka sırasında" "müسابakadan sonra". Nedir buradaki tarif? Müsabakadan bir hafta önce de öncedir, bir gün önce de öncedir, beş saat önce de öncedir, yirmi saat önce de öncedir. O yüzden bu yasa yapılırken keşke istişare edebileseydik dediğimiz noktalar bunlar. Yani "müsabakaya gidiş ve geliş" kavramının uygulanacak olduğu zaman dilimini bir arkadaşımız, bu yasayı hazırlayan arkadaşlar da bu yasa metnine göre tarif edebilecekler mi acaba? "Müسابakadan önce" "müسابakadan sonra" "müsabaka anında", bu bütün zamanlara yaygın bir tarif. O zaman, şeytanın avukatlığını yapacak olur isek şöyle anlamak mümkün: Beşiktaş Spor Kulübünün, Trabzonspor Kulübünün, efendime söyleyeyim, Galatasaray Spor Kulübünün gidip gelirken kullanmış olduğu hat sürekli bu yasa kapsamında sayılmak durumunda. O yüzden bunu başka bir üslupla, başka bir dille, burada eğer yasayı getiren arkadaşlar ısrarcılarınca Meclis Genel Kuruluna taşımadan önce objektif hâle getirmekte fayda olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum Sevgili Başkan.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Gidiş ve geliş güzergâhları...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – 2 ana noktaya değindim Başkanım; birincisi suçun işlenebileceği alan tarifi, ikincisi zaman tarifi; bu çok önemli.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Müsabaka günü öncesinde, esnasında ve sonrasında...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bilemiyorum, bunu konuşmak lazım ama bu bir eksiklik, sanıyorum hemfikiriz bu konuda Atilla Bey.

BAŞKAN – Peki, dinleyelim arkadaşları, ondan sonra değerlendirelim.

Abdullah Bey, buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu 1'inci maddede olan "müsabaka öncesinde, esnasında veya sonrasında taraftarların sürekli veya geçici olarak gruplar halinde toplandıkları yerler" diye tabir edilen kısmın bize göre de metinden çıkarılması gerekiyor.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Anayasa'ya aykırı.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Zira, Anayasa'ya aykırılık söz konusu.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Seyahat özgürlüğüne.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Seyahat özgürlüğüne, evet, aynı şekilde Anayasa madde 23 "yerleşme ve seyahat hürriyeti" ilkesine aykırıdır çok net bir şekilde.

Öte taraftan, bir de sınırı belirlenmemiş bir alan olarak belirtiliyor çünkü nereden başlıyor, nereye kadar ve zaman anlamında da bir sıkıntı taşıdığını düşünüyoruz.

Zira, yine Anayasa'nın 34'üncü maddesindeki toplantı, gösteri ve yürüyüş hakkına da aykırı olabileceğini ve ihlal teşkil edebileceğini düşünüyoruz. Bu hâliyle teklif metninden çıkarılmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tekrara kaçmadan, özellikle 1'inci maddede tanımlar çok genişletilerek, -diğer milletvekili arkadaşlarımızın dediğı gibi- Anayasa'ya aykırı bir madde yapmak durumunda kalacağız eğer bu madde direkt kabul edilirse. Ben de hem milletvekilimiz hem de Abdullah Bey'in görüşlerine katılıyorum.

Çok uzatmayayım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, ben de bu, spor alanının genişletilmesinin Anayasa'nın 23'üncü ve 19'uncu maddelerine aykırı olduğı düşüncesindeyim, aynen biraz önce konuşan arkadaşlarımızın düşüncelerindeyim. Zaman ve mekân sınırı bulunmaksızın, kamusal niteliğı bulunmayan yerlerde özel yaşam alanlarına müdahale anlamına gelir.

Bir de bir sıkıntı daha var, 12'nci maddenin (2)'nci bendi var. 12'nci maddenin (2)'nci bendi, eğer bir spor alanında biz bu kadar geniş bir şekilde bir değışiklik yaparsak, maddeyi genişletirsek 12'nci maddenin (2)'nci bendinde “Spor alanına girişte izleyicilerin üstünü, eşyasını teknik cihazlarla ve gerektiğinde el ile kontrol edebilir ve arayabilir.” maddesi var. O spor alanı, bu madde önceki spor alanı maddesi yani müsabaka alanını belirliyor. Şimdi, biz bu spor alanını kabul edersek o zaman ne olmuş oluyor? Örneğın Beşiktaş Çarşı alanından İnönü Stadı'na kadar alanda müsabaka öncesinde, esnasında ve sonrasında sürekli ve geçici olarak bulundukları yerler de o alan, spor alanı genişlemiş oluyor, 12'nci maddenin (2)'nci fıkrası da daha geniş bir şekilde...

BAŞKAN – Yani oraya en azından “müsabaka alanı” filan dense belki daha mantıklı olur.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Evet, onun değıştirilmesi icap ediyor.

BAŞKAN – Oraya geldiğimiz zaman onu...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Oraya geldiğimiz zaman o noktaya da temas edilmesini söyledim.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Rafet Bey, buyurun.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, bu yasa teklifinin bu maddesinde “spor alanı” kavramı ölçsüz biçimde genişletiliyor. Yani arkadaşlarımızın da değindikleri gibi, zaman ve mekân kavramı yok. Kanunun amacına da aykırı olduğı gibi, temel hak ve özgürlüklere de açık ihlal teşkil ediyor. Bu şekliyle eğer yasalasarsa, bunun uygulamada çok ciddi sorunlar doğuracağı açık. Tekrar bir değışiklikle karşı karşıya kalırız. Bu nedenle, bu tekliftteki özellikle bu maddenin iyi tartışılıp iyi değerdendirilip metinden çıkarılmasında fayda vardır. Dediğim gibi yoksa ileride biz bunu tekrar değıştirmek zorunda kalırız.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Başkanım, konuşmadan sonra Kulüpler Birliği de burada ya, Sayın Bakanımız söylemişti, biz bu konudaki...

BAŞKAN – O arkadaşlara söz vereceğim şimdi.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Söz vereceksiniz değil mi?

BAŞKAN – Vereceğim, vereceğim tabii.

Şimdi, zaman mefhumu yok deniyor da şurada “müsabaka öncesinde, esnasında veya sonrasında” tabirleri aşağıdaki kısmı kapsamıyor mu, gidiş geliş güzergâhlarını?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Kapsıyor tabii, onu söylemeye çalışıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Yok, yani orada bir zaman var.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Orada Komisyon üyesi arkadaşlarla kısmen anlaştığımızı tahmin ediyorum.

BAŞKAN – Şunu diyorum ben de...

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Orada tek şey, deplasmana gidişlerde bir gün önceden başlıyor ya, o konuyu bir şey yapmamız lazım.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ama o somut bir şey hâline gelir.

BAŞKAN – Yani müsabaka esnasında, öncesinde veya sonrasında müsabakanın yapılacağı yere gidiş geliş güzergâhları gibi değerlendirilebilir burası yani orada bir...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – İkisinde de var Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Makul bir süre artık, makul bir süre, bir saat fiandır bu belki.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Daha objektif bir düzenleme gerekiyor. Şimdi, bu seyahat özgürlüğünü engelleyen bir madde Sayın Başkanım, o yüzden sonuçlanması gerekir.

BAŞKAN – Şimdi, Gençlik ve Spor Bakanlığı temsilcisi arkadaşlardan birisine söz veriyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET BAYKAN – Sayın Başkanım, şimdi, sayın milletvekillerimizin bu noktadaki hassasiyetlerinin gayet farkındayız ama Sayın Bakanımızın da biraz önce ifade ettiği gibi hakikaten yoğun olaylardan sonra bu yasa teklifi, bir buçuk, iki yıldır yasa değişikliği tartışılıyor.

Müsabaka alanıyla alakalı konuda deplasmana giden araçlarda bu Galatasaray taraftarı Taksim’de toplanıp Saraçoğlu’na da gitse, Fenerbahçe taraftarı Saraçoğlu’nda toplanıp Vodafone’a da gelse biliyorsunuz otobüslerin içerisinde kesici, yaralayıcı aletler ve araçların camlarının kırılması... En son Göztepe-Antalya, Antalya’da oynanan Göztepe-Eskişehir Türkiye play-off Süper Lig’e yükselme finali öncesinde yaşadıklarımız hatta resmî görevlilerin dahi patlayıcıları yanlarında taşımaları spor alanı terimine güzergâhların da ilave edilmesi ve bu güzergâhların takımların taraftarlarının seyahat ettikleri araçlarla, toplu olarak seyahat ettikleri araçlarla... Bu yasa çalışmalarına da katıldık tabii, şimdi bir ruhsatlı bir silah sabah Ali vekilimizin de söylediği gibi bir araçta bir ruhsatlı silah ya da bir araçta iki tane törpü bulunsa ne olacak gibi şeylerle “toplu seyahat edilen araçlar” olarak sınırlandırıldı. Gelen konu şu: Türk Ceza Kanunu’nun diğer maddelerine göre elbette kesici, delici, yaralayıcı araçlar nedeniyle -ben hukukçuyum da aynı zamanda- cezalandırmalar mümkün...

BAŞKAN – O ayrı.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET BAYKAN – ...ama aslanan seyir yasağına sokabilmek yani statta suç işleyen kişi ile stada gelirken suç işleyen, spor amaçlı ve spor müsabakasını seyretmek üzere toplu seyahat edilen araçta birlikte gelen kişilerin aynı muameleyi görmesi... Seyir yasağı noktasında önce bir yıl, sonra üç yıl, sonra beş yılı da geçmeyecek şekilde, bu murat edilmektedir.

Süreyle alakalı ne olur süre, müsabaka öncesi, sırası ve sonrası? Efendim, zaten şu anda yürürlükte olan 6222 sayılı Yasa’da bu tanım var. 1’inci madde “Bu Kanunun amacı; müsabaka öncesinde, esnasında veya sonrasında spor alanları ile bunların çevresinde, taraftarların sürekli veya geçici olarak gruplar hâlinde bulundukları yerlerde veya müsabakanın yapılacağı yere gidiş ve geliş güzergâhlarında şiddet ve düzensizliğin önlenmesidir.” 31/3/2011 tarihinde kabul edilmiş, 14/4/2011 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanmış kanunda mevcut tanım olarak var. Şimdi, bununla ilgili Yargıtay kararını da okumak istiyorum size... Yani çok da bir bürokrat olarak gündeminizi fazla meşgul etmek istiyorum, bu zaten önceki kanunda tanımlanmış. Deplasmana gidişlerle alakalı elbette...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Genel Müdür, önceki kanunda varsa buraya ek ibare niye koyuyoruz?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET BAYKAN – Efendim, şimdi alan tanımını değiştiriyor.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Tamam da değiştiriyor, o hâlde biz niye değiştiriyoruz, niçin değiştiriyor?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET BAYKAN – “Tanımlar”da olmadığı için, Yargıtay kararlarında eksiklikler söz konusu olduğu için “Tanımlar”a giriyor efendim. “Tanımlar”da olmadığı için Yargıtay kararları eksik.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Efendim, siz yeni bir kanun ihdas ediyorsunuz yani Yargıtay kararlarına uygun. Yani siz şöyle dediniz: “Önceki kanunda var, burada tekrar ediyoruz.”

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET BAYKAN – Efendim, “Tanımlar”da olmadığı için eksikliği “Tanımlar”da tamamlamaya çalışıyoruz, o zaman atlanmış, bizim tedbirimiz ve açıklamamız bu noktada efendim.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Yani Kanunda yok.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET BAYKAN – “Tanımlar”da yok efendim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – “Tanımlar”da yok, kanunda da yok.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET BAYKAN – Başkanım, Sayın Bakanım, tamamlayayım.

Sayın Başkanım, önceki kanuna girmiş durumda ancak “Tanımlar”da açılmadığı için bir boşluk var, Yargıtay kararlarında bu konuda...

BAŞKAN – Ya önceki Kanunda diyor ki: “Kanunun amacı şudur: Gelen gidenin yollarda filan yaptıkları taşkınlıkları filan önlemektir.” Öyle tarif etmiş “Amaç”ta var. Peki, bu gelip gittiği yerler hakkında ne gibi bir müeyyide uygulanacak, işte o müeyyide de buraya yazılmış herhâlde, öyle anlaşılıyor.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET BAYKAN – Evet, evet.

6222’nin uygulanmasına meydan sağlayabilmek için “tanımlar”a giriyor efendim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bir şey daha ilave edebilir miyim Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Peki, buyurun.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – İl güvenlik kurulları toplanıyor müsabakalar öncesi; ildeki spor güvenlik kurulları, ilçelerde de aynı şekilde. Bu kurullar vali başkanlığında illerde toplanır, kulüp temsilcileri yer alır ve o müsabakayla alakalı zaman dilimlerinin tanımları da orada yapılır. Nasıl? X takımı deplasmana şu saatte alınacak, onu bir eskort alıyor, o eskort üzerinden stadyuma geçiyor. Yani o toplantılarda ilgili emniyet ve valilikçe ve kulüp temsilcileriyle beraber o güzergâhta hangi saatler arasında o takımın yol alacağı belirlenmiştir, belirlenmektedir.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ama o seyahat esnasında oluyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Nasıl?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Şimdi, seyahat esnasında.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır, siz seyahati söylediniz zaten.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Seyahat esnası, “seyahat öncesinde” diyor burada.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Tamam, “seyahat öncesinde.”, Bir dakika...

BAŞKAN – Müsabaka öncesinde, “seyahat öncesinde” değil de “müsabaka öncesinde...”

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Tabii “müsabaka öncesinde” diyoruz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – “Müsabaka öncesinde” ama “seyahat anı” demiyor.

BAŞKAN – “Müsabaka öncesi”...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır, zaten o seyahati müsabaka öncesinde yapıyor. Şöyle...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Aslında birbirimizi iyi anlıyoruz ama siz ısrar ediyorsunuz. Yarın sıkıntı yaşayacak yargı bununla ilgili; siz bilirsiniz, devam edin. Söylediklerimin bir anlamı var, hukuksal bir anlamı var.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Tabii hukukçusunuz, hukukçuların söylediklerinin bir değeri var, dinliyoruz, estağfurullah, tabii, diğer arkadaşlarımız da hukukçu, ifade ediyorlar. Bizim özellikle bu “tanımlara” koyulmasının sebebi, bir açıklık yok. Yani deplasmana giden seyirciyle ilgili uygulamalarda alan tanımı yok yani orada durdurdu, Türk Ceza Kanunu’na göre işlem yapıyor, tamam ama 6222’ye göre işlem yapamıyor yani o taraftar, işlem yapılıyor, ifadesi alınıyor vesaire ama bir hafta sonraki maça gidiyor, o maça da geliyor. O maça da geliyor, bir hafta sonraki maça da geliyor, bundan sonra da o şeye devam ediyor. Yani o yapılan işlemle ilgili herhangi bir şey yok.

Sizin tabii ki ifade ettiğiniz kaygıları da değerlendirmek önemli ama dediğiniz gibi işte siz de “Balkondan seyredirken ben var mıyım?” Bu yok yani.

Peki, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, o zaman biz Yargıtay üyemize soralım. Bu ifade size neyi anlatır zaman olarak? Buyurun.

YARGITAY 19. CEZA DAİRESİ ÜYESİ MEMİŞ SELÇUK GÜNEY – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Yani burada mesela yargı olarak bir karar verirken tereddüdünüz ne olur ya da olmaz mı, neyi kapsar bu size göre?

YARGITAY 19. CEZA DAİRESİ ÜYESİ MEMİŞ SELÇUK GÜNEY – Şimdi, burada bu anlamdaki bu hâliyle gelirse biz bunu makul süre olarak değerlendiririz. Gidilecek, gelinecek yer, deplasmanın mesafesi, çıkış yerleri falan, makul süre olarak değerlendiririz bu hâliyle.

BAŞKAN – Bunun belli de bir ölçüsü olmaz zaten, öyle mi?

YARGITAY 19. CEZADAİRESİ ÜYESİ MEMİŞ SELÇUK GÜNEY – Yani, her olayda değişeceği için... Şimdi “yarım saat” diyemezsiniz “bir gün” de diyemezsiniz. Karşıyakalılar Denizlispor maçına giderken işte o süre üç saat, beş saat, çıkış saati falan bu altı yedi saat olur, bir gün önce olmaz ama Erzurum’dan Bursa’ya gidiyorsa bu bir gün olur gibi düşünülebilir. Her olay kendi şartları içerisinde değerlendirilir. “Makul süre” denebilir Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Kulüpler Birliği temsilcisi vardı burada.

Buyurun.

KULÜPLER BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. KORAY AKALP – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri; öncelikle davetiniz için de teşekkür ederiz.

Bu madde ve diğer maddeler zaten yaklaşık bir-bir buçuk sene gibi bir süreçte Kulüpler Birliğiyle de görüldü, doğrudur, Sayın Bakanın da belirtmiş olduğu gibi. Kulüpler bu süreçte kendi görüşlerine her kulüp bazında hukukçuları da inceleyerek paylaştılar. Bu görüşlerden kabul edilen birçok değişiklik oldu, kabul edilmeyenler de elbette ki oldu çünkü burada değişik aktörler var. Bu maddede kulüpler bazında herhangi bir farklı görüş bize ulaştırılmadı, bizim söyleyeceğimiz bu kadardır.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Peki.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Başkanım, bu yasa düzenlemesinde, teklifinde Kulüpler Birliği olarak talep ettikleri hangi noktalar olmuştur? Sayın Bakan söylemişti. Merak ediyoruz yani hangi noktaları talep etmişler?

BAŞKAN – Kulüpler Birliğinden bir talep geldi mi yoksa...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Evet yani.

BAŞKAN – Bir soralım, Kulüpler Birliği bir teklifte bulunmuş mu yoksa yönetim...

KULÜPLER BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. KORAY AKALP – Efendim, Kulüpler Birliğine ilk taslak yollandığında bu metinden biraz farklıydı, Kulüpler Birliği çeşitli maddeler üzerinde değişiklikler, hem maddi, kelimesel anlamda düzenleme talepleri hem de ciddi değişiklik talepleri vardı, bunlardan birçoğu uygulamada kulüplerin karşılaştığı hususlardı.

Kısa vaktinizi alacağım, Kulüpler Birliğinin esas amacı ülkemizde futbolun geliştirilmesidir ve daha kaliteli taraftar kitlelerince takip edilmesidir, bu da marka değerinin artırılması yoluyla olur çünkü ilk oturumda yani öğleden evvelki oturumda belirtildiği üzere, bu marka değerini zedeleyen, marka değerine zarar veren birçok unsurla ne yazık ki karşılaşyoruz. Bunlardan bir tanesi, basın yoluyla açıklamalar ve burada, ne yazık ki Kulüpler Birliğinde de bu tekrarlanıyor, kulüp yöneticilerinin, kulüp başkanlarının da birbirlerini hedef alan, federasyonu hedef alan açıklamaları günün sonunda aslında hepimize zarar veriyor. Şu anda görüşmüş olduğumuz hususun da aslında diğer sebebi şiddet olayları, taraftar olayları ve bunların hepsi Kulüpler Birliğinin bu yasa tasarısını incelemesinde dikkate aldığı hususlar. Kulüpler Birliğinin bu değişiklik talepleri arasında ilk olarak şiddet olaylarında cezaların ağırlaştırılması yönünde kulüp başkanlarının bir talebi olmuştu. Şu anda hangi madde bazında olduğunu çıkarmadım, dilerseniz onunla ilgili bir yorumda bulunabilirim o kısım için sonra.

BAŞKAN – Önemli değil, ona gerek yok.

KULÜPLER BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. KORAY AKALP – Onun haricinde, kulüplerin uygulamada sıkıntı yaşamış olduğu bir elektronik kartların pazarlanmasından dolayı elde edilen gelirlerin devir ve temlik yasağına tabi olması vardı, o kısmın çıkarılması yönünde bir talebi bulunmuştu. O talebimiz kabul edildi Kulüpler Birliği olarak. Bazı kulüplerimiz -onu da özellikle belirtmek istiyorum, biraz teknik bir husus ama- kale arkası tribünlerinde özellikle Göztepe Spor Kulübü, İzmir’den talep etti bunu- Avrupa’da...

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Sayın Bakanım! o zaman... Sayın Mehmet Baykan’a gidip bu konuda talepte bulunmuşuk.

KULÜPLER BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. KORAY AKALP –...Almanya’da bunun çok uygulanan bir sistem olduğunu söyledi, kendisi bir sunum da yaptı. Kale arkalarında ayakta seyircinin izlemesi için yasal altyapının oluşturulması amacıyla kanunda değişikliğe gidilmesini talep ettiler, onunla ilgili bu teklifte bir düzenleme bulunuyor. Eğer kabul edilirse o zaman kale arkası tribünlerinde – tabii ki federasyonun da gerekli çalışmaları, altyapıyı yapması suretiyle- ayakta seyirci statlara kabul edilebilecek ve böylece daha fazla seyirci müsabakaları izleyebilecek.

Bu husus dışında, kolluk güçlerinin yevmiyeleriyle ilgili Kulüpler Birliğinin talepleri olmuştu. Orada –biraz önce de belirttiğim gibi- bu yasa teklifinde birçok aktör var, çok değerli bakanlıklar var. O nedenle orada farklı görüş ayrılıkları oldu. Yevmiyelerin artırılmamasını, aynı şekilde kalmasını istemişti ama diğer bakanlıkların görüşleri kabul edilmiş anladığımız kadarıyla.

Özetle budur. Dilerseniz biraz sonra daha detaylı bilgi verebilirim.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Başkanım, kısa bir cümle söyleyeyim.

Kulüpler Birliğiyle, dediğim gibi, belki 4 veya 5 defa toplantı yaptık, arkadaşlar da oradaydı. Bizzat kendilerinin fikirlerini aldık, hatta bu maddenin gelmesi de onların talepleri doğrultusunda oldu çünkü özellikle, mesela, bir şeyi ifade ettik biyometrik şeyle ilgili. 5 kişi bağırıyor, bütün, 40 bin kişi cezalandırılıyor. Bu talep Kulüpler Birliğinden gelen bir talep çünkü böyle bir sorunla karşı karşıya... İşte, biraz evvel ifade ettiğimiz gibi, ilgili kulübün yöneticisi, başkanı geldi, görüşünü anlattı, onu da dinledik, diğer kulüplerin de. Dolayısıyla çalışma, dediği gibi, bir buçuk yıl önce başladığımız bir süreçti. Tabii, tekrar şeye gelince, sürenin belirlenmesiyle alakalı da, dediğim gibi, il güvenlik komisyonları toplanıyor, o güzergâhların hareketiyle ilgili planlamasını da zaman olarak zaten ilgili emniyetle yapıyorlar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Başkanım, bir soru sorabilir miyim?

BAŞKAN – Tabii.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Şimdi, burada (g) bendinde, spor alanında ikili bir yol ayrımı var. Birincisi, bizim ısrarla belirtmiş olduğumuz, bir maça giderken otobüslere bindirilen taraftarın elindeki, aracın içindeki kesici aletler gösterildi bize, güvenlikle ilgili sıkıntılar gösterildi. Araçlar gidiyor Fenerbahçe Stadi’na, geliyor Vodafone’a. Bizim burada önem verdiğimiz nokta şu: Bu cümlede müsabaka öncesinde, esnasında ve sonrasında taraftarların sürekli ve geçici olarak gruplar hâlinde toplandıkları yerlerden bahsediyor. Bu yerler konusunda Kulüpler Birliği bu sözün, bu spor alanı maddesinin genişletilmesi içerisine girmesi konusunda talebi oldu mu? Benim net sorum bu.

BAŞKAN – Olmayabilir, Kulüpler Birliği istemeyebilir onu.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Eski kanunda zaten, okudular ya, var, eski kanunda aynı ibare var. Burada tanım olarak vermiş zaten.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Eski kanunda spor alanı var ama şey yok.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Açıkladı onu Spor Bakanlığı temsilcisi.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – O zaman değiştirmeye gerek yok ki.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Hayır hayır, tanım olarak alıyorlar.

BAŞKAN – Hayır hayır, bu kanunun amacı zaten o gidiş gelişlerde falan düzeni sağlamak, asayiş korumak.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Ben araçla gidiş gelişten bahsetmiyorum Başkanım. İnsanların Kadıköy’de toplanıp Kadıköy’de Fenerbahçe Stadi’na gitmesinden bahsediyorum, Beşiktaş’ta toplanıp Vodafone’a gitmesinden bahsediyorum. O da giriyor oraya, kamusal alan olarak kabul ediliyor ve Çarşı da giriyor işin içine.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Kanunda da var.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Ya, kanunda varsa ne getirildi o zaman? Değişiklik getirildi, kanunda yok.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Alanı tanımlıyor.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Alanı tanımlıyor, bu alanı tanımlama genişletmesini Kulüpler Birliği kabul etmiş mi, onu soruyorum.

BAŞKAN – Kulüpler Birliği onu istemeyebilir yani, Kulüpler Birliğini ilgilendiren bir tarafı yok onun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Ama cevap versinler efendim, üç büyük kulübün en etkili olduğu Kulüpler Birliği bu.

BAŞKAN – Şöyle, doğru da asayiş sağlamada birinci görevli olan da devletin ilgili kurumları yani, onlar bunu...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – O zaman İçişleri Bakanlığına bırakalım Başkanım, güvenliği, her şeyi onlar belirlesin. Bu açıklığa kavuşması gereken önemli bir...

BAŞKAN – Peki, burada İçişleri Bakanlığı temsilcisine söz verelim, bu işle ilgili olan arkadaşımıza.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Sayın Başkanım, bu talepler bütün illerimizdeki il emniyet müdürlüklerimizin karşılaştıkları olayların analizinden sonra hem Kulüpler Birliğimizle yaptığımız görüşmede hem federasyonumuzla yaptığımız istişarelerde ortak karar olarak aldığımız nihai durumlar. Şöyle ki: Şimdi, bu açık alanlar, doğal toplanma alanları bunlar, Çarşı gibi, benzeri yerler. Burada kişilerin, taraftarların toplanmasında bir sakınca yok, gene toplanacaklar ancak orada suç işledikleri zaman bunlar TCK’den işlem görüyor, 6222 sayılı Kanun’dan işlem görmüyor. Dolayısıyla, şimdi, 6222 sayılı Kanun’dan işlem görsün ki yani “seyir alanı” dediğimiz, tarifini yaptığımız tribünde din, dil, ırk, mezhep gözeterek birisini aşağılayan birisine bir ceza veriyordunuz orada ama çıktı, toplandılar -doğal toplanma alanı Çarşı- 100 kişi hep beraber bir sporcuya alenen küfrediyorlar. Bununla ilgili işlem yaparsanız, bir şey yaparsanız da TCK’nin ilgili maddelerinden yapabiliyordunuz, bu şahıslar stada girebiliyordu. Bizim buradaki amacımız, bu alanlarda aynı müsabaka esnasında yaptıkları hareketlerden dolayı bir şey yaparsa stada girmelerini engellemek. Bu “güzergâh”tan kastettiğimiz müsabaka öncesi. Müsabakayı biraz önce Sayın Yargıtay

üyemizin de sözünü ettiği gibi... Bu makul süre zarfında deplasman seyircisi toplu olarak seyahat ettikleri araçlarla geldiklerinde, sabahın erken saatlerinde de uygulama noktaları kuruluyor bizler tarafından, orada hem kendi şehirlerinden çıkışlarında aranıyor hem yeni geldikleri ev sahibi takımın şehrinin girişinde aranıyor çünkü bu arada gelirken yoldan da malzeme alabiliyorlar yani illa orada yakalayamayabiliyorsunuz. Biraz önce değerli avukatımızın söylediği gibi, takımlarımızın marka değerleri çok önemli. Aldıkları cezalardan dolayı seyircisiz kaldığı zaman kulüpler maddi kayba uğruyorlar. Bazı taraftarlar da suç işlemeyi meslek hâline getirmiş. Bundan kulüp yönetimlerini tehdit ediyorlar “Para vermezsen geliriz küfrederiz, taşkınlık yaparız vesaire.” diye. Dolayısıyla, bizim asıl hedefimiz, toplu olarak gelişlerde veya stadın içinde bu tip seyircileri hedef almak yani suçu meslek edinen, suç aletlerini saklayarak getiren vesaire. Dolayısıyla, normal gelip de usulünce tezahürat da yapacak herkes, deşarj da olacak, onun önünde hiçbir engel yok.

Ben kısaca bunu arz etmek istedim.

BAŞKAN – Yani, şimdi, bu saydığımız kısım ceza hukukuyla ilgili değil. Ceza hukuku bu yerlerde eğer birilerine ceza veriyorsa da bu ceza sadece onunla kalmamalı, stada girişini de engellemesi lazım bu kişinin; esas bu, değil mi?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Doğrudur efendim.

BAŞKAN – Yoksa Ceza Kanunu açısından bir suç teşkil etmiyorsa zaten, bir ceza verilmemişken maça girmesine de engel yok, olay bu.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL– Doğru Başkanım, bu, kulüplerimizin marka değerine zarar vermeyi de engelleyecek.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, bu konuda mutabıkız. İzin verirsiniz çok az araya girme ihtiyacı hissediyorum.

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bizim burada tartıştığımız ana konu şu: Anayasal hak ve özgürlüklerin de korunması. Kuşkusuz kişi güvenliğinin korunması, toplum güvenliğinin korunması -Sayın Daire Başkanımızın söylediklerine ben de katılıyorum- ama bunları var olan elinizdeki Polis Yetki Yasası’yla da koruyabilirsiniz, bu yaptırımı yine koyabilirsiniz.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Ama burada kanunda koymazsak nasıl olacak? Nasıl maça girişi, seyri engelleyecekler?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Anlatmaya çalışıyorum. O alanda siz hiçbir şeye gerek kalmaksızın sürekli arar, tarar, insanları rahatsız eder hâle gelirsiniz kamu olarak bu bir anayasal hak ihlalidir aynı zamanda. Burada anlatmak istediğim şu: Polis Yetki Yasası’ndan kaynaklı haklarınızı kullanın o alanda. Elde ettiğiniz delillerle, suç unsuru malzemelerle beraber 6222’yi uygulayın; yeni bir usul yaratmayın, yeni bir usul ihdas etmeyin çünkü Anayasa’ya aykırı bir iş ortaya çıkıyor; seyahat özgürlüğü engellenmiş oluyor. Suç işleme kastı olan kişi her yerde suç işleyecektir. Var olan mevzuatımıza göre...

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Kanunsuz ceza nasıl olacak?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Efendim, olmayacak, onu anlatmaya çalışıyorum. Ben usulüyle ilgileniyorum, ceza verilmesin demiyorum. Kuşkusuz orada suç işleme eğiliminde olan insanlara bu idari yaptırımlar da uygulansın; katılıyorum, stada alınmasın. Kulüp başkanlarını tehdit edenler, bedava bilet alanlar falan filan, ne ararsanız var. Bu bizim ceza kanunlarımızla beraber, var olan, güvenliğe

ilişkin, usule ilişkin kanunlarımızla beraber takip edilsin çünkü bu yasanın başka bir uygulama alanı da var. Bulunduğu yerde başka bir şeye gerek kalmadan emniyet bir dünya işlem yapacak o yol üzerinde ama var olan Polis Yetki Yasası'na göre yapsın, tespit ettiği suçluları hem cezalandırsın hem bu yasaya yaptırım koysun.

BAŞKAN – Polis zaten ona göre yapıyor.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Hayır ama burada bir usul değişikliği olmuş oluyor efendim, bundan kaynaklı.

BAŞKAN – Buradaki şu, diyor ki: “Polis, kendi usulüne göre kendi yetkilerini kullanarak eğer birini yakaladıysa...”

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Peki efendim, ben anlatayım, onu Mecliste tartışırız, tamam.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Sayın Başkanım, Yargıtayın kararı var “Spor alanının dışında olduğu için uygulanamaz.” diye.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Efendim, tamam, anladım o kısmı. Yargıtayın kararı “spor alanı dışında” diye tarif ediyor ama siz buraya sadece idari yaptırım olarak stada girişi engellemeyi koyabilirsiniz ama bu yasadın kaynaklı, atlanmış usul kurallarıyla beraber takibat yapmaya kalkarsanız bir anayasal ihlal ortaya çıkıyor, seyahat özgürlüğünü, yerleşme özgürlüğünü ihlal ediyorsunuz, onu anlatmaya çalışıyorum. Ha, göz önünde bulundurulur bulundurulmaz, bu başka bir şey efendim, ben söyleyeyim, şerh edilsin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Bir şey daha var, ben bir şeyi öğrenmek istiyorum, şurada “özel seyir alanı” diye bir yer var (n) bendinde.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – O espriydi Başkanım.

BAŞKAN – Yok, yok, hayır onu demiyorum, bak “Seyircilerin müsabakayı dijital ortamda seyretmeleri amacıyla...” Burayı da dâhil etmişiz de bunun içerisine. Şimdi, bir “elektronik ortam” var, bir “dijital ortam” var. Dijital ortam, elektronik ortamın biraz daha daraltılmış şekli herhâlde. Yani, dışarıya konulmuş büyük ekrandan seyretme işini mi gösteriyor bu yoksa başka yerlerde televizyonlardan seyretmeyi falan da dâhil ediyor mu?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Müsaade ederseniz arz edeyim.

Sayın Başkanım, şimdi bu uluslararası müsabakalarda Avrupa'nın birçok yerinde uygulanıyor. Ben Fransa'daki Avrupa Şampiyonası'na da millî takımımızla birlikte gittim, orada da gördüm. Eyfel Kulesi'nin altında 100 bin kişinin gireceği “fan zone” denilen alanlar oluşturuldu. Bu ülkemizde de final müsabakalarında veya uluslararası müsabakalarda uygulanabilecek, uygulanabilen bir yöntem. Yalnız, bununla ilgili bir düzenleme yok. Dolayısıyla, burada buna kim tarafından izin verileceği... İl ve ilçe spor güvenlik kurullarının alacağı kararla çevresinin kontrol altına alınabileceği bariyerli, özel ve geçici olarak belirlenmiş, kalabalıkların burada müsabakayı rahatça izleyebileceği alanlar oluşturuluyor. Böylelikle, bu, yasal dayanaktan yoksun olmasın diye bir tanım getirdik.

BAŞKAN – Şimdi onu anlıyorum, onunla ilgili bir sorun yok da sıkıntı şurada ya da sıkıntı yok, kafamızı kurcalayan şey: Yani, bu “dijital” tabiri mi doğru yoksa “elektronik” tabiri mi doğru burada, ikisi aynı mı? Yani farklı da... Ben bu konuları çok anlamam yani ama biri diğerine göre... “Elektronik” daha farklı yani o daha geniş alanı ihtiva eder, buradaki “dijital” anladığım kadarıyla belli yerlere özel olarak konulmuş ekranlardan bunun seyredilmesi; bu mu?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Evet.

BAŞKAN – Peki.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Başkanım, bir şey arz edebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Çok haklı bir noktaya temas ettiniz. Sadece “dijital” diyerek bunu da kısıtlamak gerekir diye düşünüyorum, o “dijital”ı kaldırsak olmaz mı, daha geniş... “Özel seyir alanı, seyircilerin müsabakayı her türlü ortamda seyretmeleri amacıyla...” gibi çünkü sadece “dijital” değil de “elektronik” olur, başka bir şey olur, o zaman mekân daralmış olur.

BAŞKAN – Ama mekânı çok da genişletmeyelim yani adam kahvede seyrederken de buraya girmesin yani.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – O zaman kahvede seyrederken de...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Hayır, zaten şey var burada, ona ben de dikkat ettim de “İl ve ilçe spor güvenlik kurulları tarafından belirlenen” diyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Öyle bir şey yapacaksanız oraya başvuruyorsunuz, izin alıyorsunuz.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Anladım, sadece katkı anlamında. Şimdi, il ve ilçe spor güvenlik kurulları yer belirliyor, burada yayın yapılacak ama dijital ortamda değil, analog ortamda mesela. Yani, dijital değil kardeşim, bu yayın karasal yayın derlerse ne olur, o anlamda. Yani, dijital daraltmaz mı?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Sayın Vekilim, teknik bir konu olduğu için yanlış bir şey söylemek istemiyorum.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Misal, yayın dijital değil, karasal yayın geliyor, ne yapacaksınız?

BAŞKAN – Boş ver, o da boş gitsin yani.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Eyvallah.

BAŞKAN – Ya, bu kadar da işi genişletirsek zaten geniş diye sabahtan beri tartışıyoruz, bir de o tarafını fazla genişletmeyelim.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Avrupa’daki örneği özel üretilmiş zaten, bu yüzden ekranlar var, tümü dijital cihaz, onu kastediyor yani yoksa diğer alanlar başka bir şey yani.

BAŞKAN – Tamam, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyon Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1974) evrak numaralı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Rafet Zeybek

Turan Aydoğan

Zeynel Emre

Antalya

İstanbul

İstanbul

Süleyman Bülbül

Alpay Antmen

Aydın

Mersin

Gerekce:

İşbu teklifin 1'inci maddesi ile 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'un, 'Tanımlar' başlıklı 3'üncü maddesinde değişiklik öngörülmektedir. Yapılan değişiklikle Kanun'daki bazı ibarelerin yanı sıra var olan tanımlarda değişikliğe gidilmiş ve bazı yeni tanımlar eklenmiştir. 'Spor alanı' tanımına, müsabaka öncesinde, esnasında veya sonrasında taraftarların sürekli veya geçici olarak gruplar hâlinde toplandıkları yerleri, müsabakanın yapılacağı yere gidiş ve geliş güzergâhları, takım veya taraftarların toplu olarak seyahat ettikleri araçları ya da takımların kamp yaptığı yerleri" eklenmiştir. Söz konusu tanım genişletilerek, Kanun kapsamında suç sayılan fiillerin müsabaka ve seyir alanı dışındaki yerlerde de uygulanacağı belirtilmektedir. Bu hüküm, taraftar kimliğinin oluşmasında önemli yeri olan toplanma mekânlarına yönelik açık bir sınırlama olduğu gibi zaman ve mekân sınırı bulunmaksızın, kamusal niteliği bulunmayan, anayasal güvence altındaki özel yaşam alanlarının da spor alanı kavramı içerisine dâhil edilmesine yol açmaktadır. Teklifte Kanun'a 'Özel seyir alanı' adıyla yeni bir tanım eklenmiştir. "Seyircilerin müsabakayı dijital ortamda seyretmeleri amacıyla il ve ilçe spor güvenlik kurulları tarafından belirlenen, müsabaka alanı dışındaki geçici yerleri" şeklindeki bu tanımla taraftarların taşkınlıkların önlenmesi değil 'ehilleştirilmesi' amaçlanmaktadır. Bu hükümler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 'Kişi hürriyeti ve güvenliği'ni düzenleyen 19'uncu maddesine; 'Yerleşme ve seyahat hürriyeti'ni düzenleyen 23'üncü maddesine; aykırılık taşıdığı için maddenin kanun teklifinden çıkarılması uygun olacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 6222 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan "taraftardan sorumlu kulüp temsilcisi olan en az iki yönetici" ibareleri "stat güvenliğinden sorumlu yönetim kurulu üyesi" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Önerge yok.

Söz? Buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, bu maddeyle ilgili olan önerimiz şudur: Öncelikle bunun kanun teklifinden çıkarılmasını talep ediyoruz. Eğer aksi kanaatseyse kurul, bu taraf olan kulüplerin taraftar temsilcilerine yer verilmemiş olmasını bir eksiklik olarak görüyoruz.

Öte taraftan, maddeye de eklenmesi gereken diğer bir husus ise, şimdi bu il ve ilçe spor güvenlik kurullarının oluşturulmasında demokratik bir ölçü olmadığını düşünüyoruz. Bu vali tarafından belirlenecek bir hukukçu denilen şeyin, her ilde bir baro vardır, baro temsilcisi olarak da değiştirilmesi uygun olacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, ben teşekkür ediyorum.

Burada biraz kulüpleri korumaya dönük bir şey olmuş herhâlde. Taraftardan sorumlu nasıl olacak? Bunu stat güvenliğinden sorumluya çevirmişler öyle değil mi? Bu daha mantıklı, öbürü çok uygulanabilecek bir şey değil.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Evet.

BAŞKAN – Peki, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- 6222 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin başlığında, birinci fıkrasının (a) bendinde, üçüncü fıkrasının (a) bendinde, beşinci, dokuzuncu ve onuncu fıkralarında yer alan “Spor” ibareleri “Müsabaka ve seyir” şeklinde, üçüncü fıkrasının (c) bendinde yer alan “Spor” ibaresi “Seyir” şeklinde, (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkra aşağıdaki (d) bendi eklenmiş, dördüncü fıkrasının birinci cümlesi ile altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde, yedinci fıkrasında yer alan “yapıldığı spor” ibareleri “yapıldığı müsabaka” şeklinde, onuncu fıkrasında yer alan “ilgili spor” ibaresi “ilgili müsabaka ve seyir” şeklinde, onbirinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Maliye Bakanlığı” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiş, (b) bendine aşağıdaki cümle, (c) bendine birinci cümlesinden önce gelmek üzere aşağıdaki cümleler, aynı bende “devredebilir” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve teknik hizmet satın alabilir” ibaresi eklenmiş ve bentte yer alan “ , devir ve temlik edilemez” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

“ç) Seyir alanlarında seyircilerin oturma yerleri numaralandırılır. Bilet satışları koltuk numarasıyla ilişkilendirilerek yapılır. Seyircilerin ayakta seyredebileceği şekilde düzenlenmiş numaralı alanla ilişkilendirmek suretiyle de bilet satışı yapılabilir. Bu uygulamaya ilgili federasyon ve İçişleri Bakanlığının görüşü alınarak Bakanlıkça karar verilir. Seyir alanlarına kapasitenin üzerinde veya biletsiz seyirci alınmaz.

d) Seyircilerin müsabaka ve seyir alanlarına girişinde biyometrik yöntemlerle kimlik doğrulama sisteminin kurulmasına ilgili federasyonun görüşü alınarak Bakanlıkça karar verilir. Buna ilişkin gerekli teknik donanım, spor tesisinin kullanım hakkına sahip kurum veya kuruluşlar tarafından tesis edilir.”

“Futbol dalında en üst lig ile bir altındaki ligde seyir alanlarına girişi sağlayacak biletler, elektronik sistem üzerinden usul ve esasları Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen şekilde elektronik olarak oluşturulur.”

“(6) Futbol dalında en üst lig ile bir altındaki ligde bulunan kulüpler, dördüncü ve beşinci fıkralardaki sistemle ilgili teknik donanımları kendi kullanımındaki müsabaka ve seyir alanlarında kurmakla yükümlüdür. Aynı yükümlülükler, basketbol, voleybol ve hentbol dallarındaki en üst ligde bulunan kulüplerin kendi kullanımındaki müsabaka ve seyir alanları bakımından da geçerlidir; ancak bu spor dallarında dördüncü fıkra öngörülen elektronik kart ve elektronik bilete ilişkin hükümlerin uygulanmasına ilgili federasyonun görüşü alınarak Bakanlık tarafından; en üst iki futbol ligi dışındaki liglerde ise Türkiye Futbol Federasyonu tarafından karar verilir.”

“Spor müsabakaları için ilgili federasyon, spor kulüpleri ve yetkili diğer kişiler tarafından uygun görülen yerler ve görevliler dışında, her ne suretle olursa olsun bilet satışı yapılamaz.” “İlgili federasyonlar elektronik kart almak amacıyla verilen bilgileri, bu Kanun kapsamındaki faaliyet alanıyla sınırlı olarak kulüpler adına paylaşabilir. Paylaşılan bilgiler 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa aykırı olarak işlenemez ve kullanılamaz.”

BAŞKAN – Burada Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği bir şey vardı herhâlde. Reklam amacıyla başkalarına verilebilir gibi bir şey vardı. Bir de yönetmelik var bu konuda. Yönetmelikte aynı hüküm duruyor. O değişti mi?

Şöyle: “Bu elektronik kart kulüpler adına reklam ve pazarlamada ilgili federasyon yetkilileri tarafından kullanılabilir.” hükmü Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş ama bu hüküm yönetmelikte hâlâ duruyor herhâlde eğer değişmediyse? Bilmiyorum ben. Bu şu anda uygulanıyor mu? Bunu kulüplerin temsilcisine soralım.

Buyurun.

KULÜPLER BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. KORAY AKALP – Efendim, özür dilerim. Neyi uyguluyor mu?

BAŞKAN – Şimdi, bu aldığınız kart bilgilerini reklam ve kulübe gelir getirmek amacıyla başkalarına pazarlayabilir diye bir hüküm vardı eski kanunda.

KULÜPLER BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. KORAY AKALP - Ancak onun pazarlamasını biz yapmıyorduk zaten.

BAŞKAN – Kim yapıyordu?

KULÜPLER BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. KORAY AKALP – O zaten bir bankada. O bilgiler bizimle, kulüplerle zaten paylaşılmıyordu. Futbol Federasyonu o tasarrufa sahip. O nedenle, kulüplerin zaten o konuda bir talebi vardı ama aynı şekilde kaldı. Yani orada pazarlama yetkisi bizde değil efendim.

BAŞKAN – Bankayla belki kulüpler anlaşmıştır da ona yetkiyi verdiyse, onu bilmiyorum.

KULÜPLER BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. KORAY AKALP – Hayır efendim. Paylaşılmıyor kulüplerle.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Sadece bir pay geliyor kulüplere.

BAŞKAN – Geliyor mu kulüplere buradan pay?

KULÜPLER BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. KORAY AKALP – Bir geliri var kulüplerin efendim.

BAŞKAN – Geliyorsa, o zaman bu paylaşılıyor demek ki birisiyle.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Hayır, hayır... O amaçlı değil. Mesela ben Göztepeliyim, Göztepe kartı çıkarıyorum. O kartı çıkarınca kulübe bir ücret geliyor, sadece o geliyor.

KULÜPLER BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. KORAY AKALP – Veriler bizimle paylaşılmıyor efendim.

BAŞKAN – Bunu Anayasa Mahkemesi iptal etti. Benim demek istedim şu: Bu elektronik kart bilgileri kulüpler adına reklam ve pazarlamada ilgili federasyon tarafından kullanılabilir. Yani bu yetkiyi federasyon veriyor kulüplere yanılmıyorsam. Şimdi bunu Anayasa Mahkemesi iptal etti yani “Bunu reklam ve kulübe gelir adına kullanamazsınız.” dedi. Bunlar sadece salona giriş çıkış için kullanılan bilgiler. Ama yönetmelikte de böyle bir hüküm hâlâ duruyor.

Benim demek istediğim: Bu hâlâ kullanılıyor mu o yönetmeliğe dayanılarak, yoksa bu iptalden sonra kullanılmıyor mu?

Buyurun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET BAYKAN – Sayın Başkanım, şimdi, Anayasa Mahkemesi, doğrudur, bir iptal kararı verdi ancak daha sonra Kişisel Verileri Koruma Kanunu çıktıktan sonra bu kanundaki maddeyle de ona uyumlu hâlde getiriyoruz. Evet, yönetmelikte o madde duruyor, bir işlerliği yok, bir kullanılrlığı yok.

BAŞKAN – Ha, işte onu soruyorum. İşlerliği yok, kullanılmıyorsa mesele yok zaten.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET BAYKAN – Bir de şu: Kulüpler kart satışlarından... Bilet satışları tamamen kulüplere ait. Firma bir komisyon alıyor. Kart satışlarında ise firma, federasyon, kulüpler bir kartın satışını paylaşıyorlar. Oranlarını az sonra arz edebilirim Komisyon üyelerimizin de bilgisi olması açısından. Bu şekilde yürüyor efendim. Bunu da Türkiye Futbol Federasyonu ilk başlangıçta 2014 yılında ihalesini yaparak hem kurumların yapılmasını hem de sistemin kurulmasını sağlamıştır.

BAŞKAN – Başka söz isteyen var mı burada?

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Sadece biyometrik sistemlerle ilgili Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Şimdi, burada zaten kanun sizin bahsettiğiniz konuda 66/98’e atıf yaparak o kart verilerinin izin olmadan paylaşamayacağını söylemiş ama biyometrik verilerle ilgili burada bir sıkıntı var. Biyometrik veri, kişinin kendi fiziksel özellikleri, parmak olabilir, göz, retina olabilir. Ama bunların kopyalandığı veya çalındığı zaman, sistem çıktığı zaman ortalığa dağılması ihtimali çok daha yüksek kartlardan. O nedenle aslında biyometrik sistemlerin burada kullanılmaması gerekiyor milyonlarca kişiyi ilgilendiren hususlar olduğu için.

BAŞKAN – Kullanılıyor mu pasaport kontrollerinde?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – SGK’de var.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Avuç içi izi, parmak içi, damarlar ama... Mesela, burada, Mecliste bizim kullandığımız parmak izi bir biyometrik iz. Avuç içini kullanıyor SGK, biyometrik iz. Veya damar kullanmaya başladılar şimdi. Tabii, bazı fiziksel özellikleri benzeyenlerin biyometrik özellikleri benzeyebiliyor. Tabii, milyonda bir ya da kaçta kaç ise o benzerlik ama biyometrik veriler çalındığı zaman onların kullanılmasında sıkıntı olabilir diye buradan biyometriğin çıkarılması gerektiğini düşünüyorum yani biyometrik bir şeye girmeyelim.

BAŞKAN – Barolar Birliği Temsilcisi Ekim Bey, buyurun.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. EKİM ERGÜN – Şimdi, biyometri dediğimiz şey, biyolojik varlığın ölçülebilir biyolojik izlerini tanımlar. Yani burada seyirciden söz edecek olursak biyometri, kişinin ölçülebilir biyolojik izlerini ifade eder. Teklifte şöyle deniyor: “Seyircilerin müsabaka ve seyir alanlarına girişinde biyometrik yöntemlerle kimlik doğrulama sisteminin kurulmasına...” Daraltma var mı? Yok. Her şey girebilir, retina girebilir; parmak izi girebilir, DNA girebilir, girmeyecek şey yok. Teknik olarak bütün yetki idareye veriliyor burada. Şimdi, idare burada bir alt düzenleme yapacak muhtemelen. Bu alt düzenlemenin hukuka aykırı olduğu iddiasıyla da davalar açılacak. Bu davaların görüleceği yargı yeri bize şunu diyor: “Yasama bu konuda yetki vermiş.” Hiçbir şey yapamıyoruz. Anayasa’nın 20’nci maddesi kapsamında konunun değerlendirilmesi gerekiyor çünkü Anayasa’nın 20’nci maddesiyle birlikte kişisel verilerin korunması bir temel hak ve hürriyet olarak kabul edilmiş durumda. Temel hak ve hürriyetler ancak kanunla sınırlanabilir. Yani “numerus clausus” sınırlı sayıda belirtilir. Burada bütün yetki devrediliyor. Belki teklif sahiplerinin aklında bir model vardır, diyeceklerdir ki örneğin: Biyometrik fotoğraf üzerinden yapacaklar. Ama burada yok, kanunda bu yazmıyor, böyle bir düzenleme burada yer almıyor.

Ayrıca, bir spor alanına girmek için, bir stada girmek için ben neden biyometrik verimi veriyorum? Bu konuda bir zorunluluk yok.

BAŞKAN – O zaman girmeyeceksin. Yanlışlık olmasın diye yapıyoruz.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. EKİM ERGÜN –Başkanım, Ozaman şunu değerlendirmek gerekir: Konu sporda şiddetin önlenmesine dair. Trafikte şiddet bundan çok daha fazla. Yani ben her gün işe gidiyorum, geliyorum, haftada iki üç kere trafikte kavga görüyorum, birileri birileriyle kavga ediyor. O zaman sürücülerden, trafığe çıkanlardan biyometrik verileri toplayalım onları kolay tespit edebilmek için. Veya toplumsal gösterilerde gösteriye katılan bazı kişiler sağa sola zarar veriyor, işte molotofkokteyli atıyor, o zaman bütün katılanlardan biyometrik veri toplansın. Burada zorunluluk...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yani seyirci kendisi veriyor.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. EKİM ERGÜN – Zorunlu. Ben bir maça gideceksem mecburum artık. Yani biyometrik veri vermezsem ben maça gidemeyeceğim.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Güler, bu bir tekel hizmet, alternatifi yok.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hayır, bu senin elinde, gitmeyebilirsin de ama gidiyorsan da, orada bir suca karışmışsan da o ayrımı yapşın yani.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Televizyondan mı seyretsin diyorsun maça gitmesin de?

BAŞKAN – Ama başka ülkelerde yapıyorsa bizde de bu şeyi yapmamız lazım.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. EKİM ERGÜN – Kesinlikle ben ikili tartışmalara girmek istemem. Türkiye Barolar Birliği olarak biz Adalet Komisyonunda hep teknik açıklamalar yaptık.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Avrupa ülkelerinde nerede var, kimlerde var buna benzer şey? Maçlarda diyorum, spor sahalarında...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Arjantin’de başladı diye biliyorum ben.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET BAYKAN – Efendim, 2014/180 Anayasa Mahkemesi kararını arz etmek istiyorum. 31/5/2006 tarihli 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun 67’nci maddesinin (3)’üncü fıkrasına 1/3/2012 tarih ve 6283 sayılı Kanun’un 1’inci maddesiyle eklenen “biyometrik yöntemlerde kimlik doğrulamasının yapılması ve/veya...” ibaresinin Anayasa’nın 2, 13 ve 20’nci maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi istemini Anayasa Mahkemesi reddetmiş. Sene 2006, sene 2019, biyometrik yöntemler gittikçe çoğalıyor. Bakın, bu yüz tanımayken, bu avuç okumayken, retina tanınması, DNA -Barolar Birliği Temsilcisi Arkadaşımız ifade ettiler- farklı gelişmeler olacağını düşünerek böyle bir...

BAŞKAN – Özel hastanelere gidince parmak basıyorlar değil mi oraya?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET BAYKAN – Şimdi iki tane amacımız var: Bir: Biraz önceki arızımda arz ettim, tribünde üç beş kişinin küfrünün bir tribüne mal olup saha kapanmaması, e-Biletlere engel gelmemesi...

İki: Hatırlayın, Trabzon’da sahaya atlayıp kaleciye yumruk vuran, hakemi tekmeleyen kişi amcasının oğlunun Passolig kartıyla maça girmişti. Kapıda yığılmalar, yoğunluklar olduğu zaman fotoğrafa bakarak veya kişiye bakarak kontrolünün gerek polis gerek özel güvenlik tarafından yapılamadığı zamanlar oluyor.

Üç: Sahtecilikle olmaması ve bu işin yapılması isteğe bağlı.

Bir başka nokta, karakollarda –biliyorsunuz, 4.440 kişiden bahsettik biraz önce- seyir yasağı almış kişiler gidip imza atıyorlar. Dolayısıyla bu imza atma bir defterde takip ediliyor. Bu defter kayıtlara giriyor girmiyor. UYAP sisteminde direkt isteğe bağlı olarak kullanıldığında, parmak basma ya da avuç içi tanıma UYAP sistemine hemen girip takibin olması kolaylaşacak. Bizim bu noktadaki hazırlığımızı tamamıyla uygulama noktasındaki aksaklıkları ortadan kaldırmak içindir ve yeni gelecek şeyleri göğüsleyebilmek içindir.

Arz ederim efendim.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. EKİM ERGÜN – Başkanım, söze devam edebilir miyim acaba.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. EKİM ERGÜN – Elbette biyometrik verilerin kullanıldığı alanlar var. Belirtildiği üzere, örneğin, pasaportta parmak izi veriliyor. Bu, artık kabul edilen bir olgu, bir gereklilik olarak da değerlendiriliyor. Yine, sağlık sektöründe çok sıkı koşullara bağlanmak kaydıyla sağlık verileri alanında, biyometrik veride esasen sağlık verisiyle ilişkili olduğundan dolayı işlenmesine izin verilebiliyor. Ama futbol müsabakasına girişte biyometrik verilerin kullanılmasına izin vermek demek bunun artık neredeyse hemen hemen her alanda da kullanılabileceği anlamına da gelir. Yarın öbür gün bir başka idare “Ben şu işle başa çıkamıyorum, şu alanda şu verileri kullanmak istiyorum.” diyebilir.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) - Nerede olabilir o?

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. EKİM ERGÜN – Örneğin, trafik alanında olabilir, yaparlar bir proje. Yani bir statteki üç beş kendini bilmez yüzünden niye bütün insanlar sıkıntısını çekiyor bunun?

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Üç beş kişinin yüzünden stada seyirci yasağı geliyor, bedelini bütün taraftar ve diğer günahsız taraftarlar da ödüyor.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. EKİM ERGÜN – Kolluğun işi kanuna uymayanları tespit edip çekip almaktır.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Saha kapatma cezası mı geliyor?

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Yani mesela blok blok seyirciler sırf bu sebepten ceza yiyor. Bir dünya insan mağdur oldu.

BAŞKAN – Abdullah Bey, buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, önceki konuşmacılar da dile getirdiler ama tekrar üzerinde durmak istiyorum. “Özellikle bu biyometrik temelli sistemler ağırlıkla biyometrik sistemler kullanılarak parmak izi, el geometrisi, yüz, ses, iris ve retina gibi kişide bulunması sabit fiziksel özellikler esas alınarak hassas kişisel verilere dayalı olarak oluşturulmaktadır.” deniliyor. Yani şu anlama geliyor değerli arkadaşlar: Sayın Başkan, bu, Anayasa 20’nci maddeye gerçekten çok aykırı bir durum. Neden aykırı? Burada “Bakanlıkça karar veriliyor.” diyor. Bakanlık bir yargı makamı değil, bu sistemin getirilmesi için de enine boyuna bu işi tartışabilecek ve kişinin hak ve hürriyetlerini de gözetebilecek bir makam da değil, bir idari makam. Dikkatinizi çekmek isterim ki o da şu: Siz şimdi bu kanunla zaten bir sürü alanları belirliyorsunuz ve hepsini denetim altına alıyorsunuz. Emniyetin işi nedir? Orada da sorun yaratan, bu konuda cezai takibata uğrayan kişiye buna özgü olarak tedbirler uygulanabilir. Orayı denetim altına alıyorsunuz, mahalleyi denetim altına alıyorsunuz, şahsın özel mülkiyet alanlarını denetim altına alıyorsunuz, kalmadı bir de kişilerin özel verilerini de denetime alıyorsunuz ve hakkın kötüye kullanılması sınırını da aşabilecek bir şeyle karşı karşıya bırakıyorsunuz.

Bir diğer husus: Şimdi bu maçlara öyle bir şey yapılacak ki yarın öbür gün Futbol Federasyonu gelip diyecek ki “Maça gelecek kimse kalmadı.” Seyircisiz bir maç ortamı yaratılacak. Yani biz kardeşlik olsun diye, spor müsabakalarına insanlar gitsin diye, özellikle şiddetin olmadığı bir ortam olsun diye istiyoruz ama o ölçüyü de korumamız gerekiyor.

Şimdi şunu da söyleyeyim: Çocukları da maça götürmeniz gerekiyor değil mi? Mesela, ben kendi çocuğumu maça götürmek istiyorum, onun verilerini ben niye bu sisteme işleteyim? Daha çocuk. 10 yaşında oğlum var, Fenerbahçeli, ben maça götüreceğim, peki bunu ne yapacağız?

BAŞKAN – Onlara uygulanıyor mu, çocuklara?

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Yani şimdi var mı? Burada bir sınır yok ki. Her giren bu sisteme girecek yani.

BAŞKAN – Çocuklardan alınmaz zaten.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Ezcümle şunu demek istiyorum: Bu karar...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – 0-12 yaş grubuyla ilgili bir engel var bildiğim kadarıyla. Anayasa Mahkemesi kararı öncesinde 0-12 yaş grubuna bir engel olması gerekiyor orada bildiğim kadarıyla. El, kol engelliler ve 0-12 yaş grubunun o maddeden istisna olması gerekiyor eğer değişiklik söz konusu olmadıysa.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Şeyle ilgili diyorum, çocuk tanımı Uluslararası Çocuk Hakları Sözleşmesi gereği 18'dir.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Tabii, doğru.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Ben onu demek istiyorum yani o da çok önemli. Bu kadar denetim altına alıyorsunuz, özel bir hapishane alanına çeviriyorsunuz, bir de tutup...

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Yapmayın Allah aşkına.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Ama gerçekten de öyle. Şimdi, bakın, şunu söyleyeyim ben size: Yani siz bu müsabaka yapılacak alanları o kadar bir şey hâline getiriyorsunuz ki gerçekten insan bulamayacaksınız yarın öbür gün, çok ciddi bir sorun. Onun için bence bunu gözden geçirin ve bu tekliften çıkarın ki ona göre de Anayasa'ya uygun hâle gelsin. Buna karşı davalar gerçekten gelecek yarın öbür gün. Benim düşüncem bu.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyle ilgili bir önerge var, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1974) evrak numaralı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Rafet Zeybek

Turan Aydoğan

Zeynel Emre

Antalya

İstanbul

İstanbul

Süleyman Bülbül

Alpay Antmen

Aydın

Mersin

Gerekeçe:

İşbu teklifin 3'üncü maddesiyle 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'un "Müsabaka ve seyir alanlarının güvenlik ve düzenine ilişkin tedbirler" başlıklı 5'inci maddesinde değişiklikler öngörülmüş. Değişikliklerle maddenin (3)'üncü fıkrasına "Seyircilerin müsabaka ve seyir alanlarına girişinde biyometrik yöntemlerle kimlik doğrulama sisteminin kurulmasına ilgili federasyonun görüşü alınarak Bakanlıkça karar verilir. Buna ilişkin gerekli teknik donanım, spor tesisinin kullanım hakkına sahip kurum veya kuruluşlar tarafından tesis edilir." hükmü (d) bendi olarak eklenmiştir. Teklifte kanunun aynı maddesinin (6)'ncı fıkrasında da değişikliğe gidilerek futbol dalında zorunlu olan elektronik bilet uygulamasına basketbol, voleybol ve hentbol dallarında da geçilmesi öngörülmüştür.

Söz konusu değişikliklerden biyometrik yöntemle taramayla Anayasa'nın 20'nci maddesiyle güvence altına alınan özel hayatın gizliliği ve kişisel verilerin korunması hakkı ihlal edilmektedir.

Elektronik bilet uygulamasının diğer spor dallarında da yaygınlaştırılmasını öngören değişiklikle de hâlihazırda az sayıda seyircinin ilgi gösterdiği spor dallarına olan ilginin daha da azalacağı tartışmasızdır.

Bu nedenlerle maddenin kanun teklifinden çıkarılması uygun olacaktır.

BAŞKAN – Burada federasyon başkanlarının sağlam durması lazım. Eğer kendi hâkimiyet alanındaki kulüpler zorda kalıyorsa, seyirci bulamıyorsa “Biz bunun uygulanmasını istemiyoruz.” diyecek Bakanlığa, kalacak. Bu hentbol, voleybol ve basketbol için geçerli şu anda.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Madde kabul edilmiştir.

TÜRKİYE BASKETBOL FEDERASYONU HUKUK MÜŞAVİRİ AV. YAŞAR KARATEPE – Sayın Başkanım, özür dilerim. Maddeyle ilgili ısrarla el kaldırmıştım ama.

BAŞKAN – Ben farkına varmadım. Burada konuşursunuz şimdi.

Bir sonraki maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- 6222 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin başlığı “Müsabaka, antrenman ve seyir alanlarının güvenliği” şeklinde, birinci fıkrasında yer alan “spor alanının iç” ibaresi “müsabaka, antrenman ve seyir alanlarının” şeklinde, üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde ve dördüncü fıkrasında yer alan “Spor” ibaresi “Müsabaka, antrenman ve seyir” şeklinde değiştirilmiştir.

“(3) Federasyonlar ve spor kulüpleri, bu Kanunda yer alan yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla özel güvenlik hizmeti satın alabilir. Müsabakada görevlendirilecek özel güvenlik görevlilerinin kimlik bilgileri müsabakanın başlangıç saatinden en geç kırksekiz saat önce ilgili kolluk birimine bildirilir. En üst profesyonel futbol ligi kulüplerinin müsabakalarında güvenliğin sağlanması amacıyla genel kolluk görevlilerinden, görevde olmayanlar da görevlendirilebilir. Bu görevlendirme, ilgili kulübün başvurusu ve federasyonun talebi üzerine, müsabakanın yapılacağı yerdeki yetkili kolluk birimince yapılır. Bu kolluk görevlilerine, görevlendirildikleri müsabaka ile sınırlı olarak günlük harcırah miktarının üç katı kadar ödeme yapılır. Müsabaka güvenlik amirleri ile yardımcılarına federasyon temsilcisine ödenen miktar kadar ödeme yapılır. Gözlemci kolluk görevlilerine ise seyahat ve konaklama giderleri ile günlük harcırah üç katı olarak ödenir. Bu miktar, federasyon tarafından doğrudan kolluk görevlilerinin hesabına yatırılır. Federasyon ödeyeceği para miktarı ile müsabakada görevli genel kolluğa verilen kumanya bedelini ilgili spor kulübünün alacaklarından öncelikle mahsup eder. İl veya ilçe spor güvenlik kurulları tarafından belirlenen özel güvenlik görevlisi sayısının yarısını, yüksek riskli müsabakalarda ise üçte ikisini geçmeyecek sayıda ve bunların yerine genel kolluk görevlisi bu şekilde görevlendirilir.”

BAŞKAN – Küçük kulüpler burada sıkıntıya girmez mi? Biz daha önce şöyle bir şey yapmıştık: Önceki kanunda emniyet güçlerine harcırah söz konusu değildi, daha sonraki değişikliklerde ısrar üzerine bir harcırah konuldu, şimdi de bu harcırah 3 katına çıkarılmış. Niye 3 katına çıkarılıyor? Yani diğer devlet memurları da normal harcırah alıyor bir başka görev verince, ek görev. E, onlar da normal harcırah alabilirler. 3 katının manasını yani gerekçesini bana arkadaşlar izah etsin.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Ben arz edeyim.

BAŞKAN – Tamam.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Sayın Başkanım, şu an mevcut uygulamada bu harcırak miktarı 2 katı şeklinde zaten mevcut. Bir özel güvenlik personeli için özel güvenlik şirketine ödenen miktar 120 lira ile 160 lira arasında bir para. Bu özel güvenlik görevlisi maç başlamadan, müsabaka başlamadan bir saat önce geliyor, cebinden çıkardığı önlüğü, yeleği giyiyor, müsabaka biter bitmez çekip gidiyor. Bizim kolluk kuvvetimiz, polisimiz müsabakanın önemine göre sabahtan uygulama noktalarında görev almak suretiyle, müsabakadan en az dört beş saat önce çevre tedbirleri almak suretiyle, müsabaka bitince de en az üç dört saat dağılmaları takip etmek için olmak üzere en az bir müsabaka için sekiz on saat görev yapıyor. Şimdi, bizim personelimiz için günlük 2 katı harcırak dediğimiz neye tekabül ediyor diye şöyle arz edeyim size: Yeni başlayan bir memurumuzun aldığı günlük harcırakın 2 katı 77 lira, eski bir memurumuzun aldığı da 45 liradan 90 lira. Bu yeni yapılacak artışla özel güvenlik personeline ödenen miktar kadar bir miktara çıkacak ancak. Bu personelimizi de istirahatli personel olarak evinden getiriyoruz yani çalışan personele zaten ödenmiyor, bir.

İkincisi: Burada yapılan düzenlemeyle...

BAŞKAN – İzinli personele mi ödeniyor bu?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Evet, istirahatli personele.

BAŞKAN – Diğerlerine?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Diğerlerine ödenmiyor efendim.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Haksızlık değil mi? İkisi de aynı yerde görev yapacak.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Şöyle: Onu, mevcut yasadaki kaynaklanan, 1/3'tü ya, onun için ödeyemiyoruz. Şimdi, bu, sıkıntı yarattı. Kulüplerimizden çok teklif geldi, dediler ki: “Özel güvenliklikten yeterli verim alamıyoruz, polis yapsın bu işi.” Ama özel güvenliklikte bir sektör oluştuğu için bunu, bu riskli alanların tamamına yakını polis alsın diye bu 1/3 oranını üçte 2'ye çıkarıyoruz. Yarısı oranına önce, riskli maçlarda da üçte 2 oranına çıkarıyoruz. Dolayısıyla özel güvenliğe ödemesi gereken miktarı... Belirlenen il ilçe spor güvenlik kurulları kaç özel güvenlik görevlendirileceğinin kararını alacak. Diyelim ki “2 bin kişi yapar.” dedi, bunun normal bir maçta yarısı gelmeyecek, bin özel güvenlik gelecek, onun yarısına istirahatli polislerimizden gelecek. Dolayısıyla ona ödeyeceği miktarı buna ödemiş olacak.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Çok doğru bir düzenleme.

BAŞKAN – Kulüpler daha avantajlı diyorsunuz.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Kulüpler de bunu istiyor Başkanım.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Etkin bir güvenlik tedbiri olarak kulüplerin seyirci gelirleri azalmayacak, daha ciddi bir tedbir alınacak; bir de orada görev yapan ama bu şekilde faydalanamayan memurlarımızın bundan faydalanmış olarak daha mutlu ve etkin görev yapması sağlanacak. Bu sadece Süper Lig'de ve 1. Lig'de geçerli bir uygulama efendim, amatör liglerde ve diğer alt liglerde, orada geçerli değil.

BAŞKAN – Orada para vermiyorlar zaten.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Diğer branşlarda da geçerli değil.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bir şey daha ilave edebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bir şikâyet de özellikle kulüplerden ve diğer, deplasmana gidenlerden: Özel güvenlik elemanlarının kulüp elemanı gibi o koridorlarda sporcuya vesaireye bazı fiilî eylemleri oluyor, hatta bodyguard gibi orada bir pozisyon alıyor. Dolayısıyla bunlar da o özel güvenlik sisteminin etkinliğinin az olduğu, hatta deplasmana gelen takım aleyhinde onlara bir nevi güç kullanma metodu olarak da gözümüzün önüne geliyor. Zaten televizyonlarda karşılaştığımız şeyleri görüyoruz. Dolayısıyla polisimizin özverisi, pek çok kulübün de talebi o yönde, hem önleyici olmak açısından hem de işini çok daha tecrübeli bir şekilde yaptıkları için ve de gerekli eğitimleri aldıkları için... O gelen özel güvenlik elemanlarının tabii bir kısmı eğitim alıyordur ama bazıları, çoğunluğu almadan -dediği gibi- gömlek giydirilerek vesaire oluyor, o da verimsiz bir ortam. Zaten kulüpler bu parayı ödüyor. Dolayısıyla bu şekilde bir düzenleme gelen talep doğrultusunda konmuştur.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Sayın Başkanım, bir konu hakkında, müsaade ederseniz, ilave yapayım.

BAŞKAN – Buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Burada “müsabaka güvenlik amiri” hâlen mevcut ama bunun yaptığı görevden dolayı aldığı ücretle ilgili hiçbir yasal düzenleme yoktu. Ayrıca “müsabaka güvenlik amir yardımcısı” diye bir kavram ilave ettik. Önemli bir müsabakada, bir derbide federasyon 4 civarında temsilci görevlendiriyor. Bizim de müsabakanın saha içinde güvenliğini yöneten bir müsabaka güvenlik amirimiz var zaten. Bir de dışarıda güzergâh tedbirlerinden, trafik tedbirlerinden biri, uygulama noktalarından olmak üzere, yakın çevreden olmak üzere... Bunlar il emniyet müdür yardımcısı seviyesinde kişiler. Bunlar bütün asayiş, güvenlik içinde müsabakanın sürdürülmesini ve dağılmasını takip ediyorlar. Bunları da buraya koyarak, yaptıkları görevle ilgili olarak da -çok ağır bir görev, bütün sorumluluk bunların üstünde- federasyon temsilcisine federasyon tarafından ödenen ücret kadar bunlara da ödensin diye, eşit işe eşit ücret mantığından bir harekette bulunduk efendim.

BAŞKAN – Federasyon temsilcisine ne ücret ödeniyor?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Sayın Başkanım, federasyon temsilcileri, bunlar il dışına...

BAŞKAN – Maçın durumuna göre...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Şimdi, şöyle efendim: Federasyon temsilcileri il dışına gittikleri için mesela onların ulaşım ücretleri, konaklama ücretleri gibi ekstraları var. Bunu çıkalım çünkü o ilde çalışan biri müsabaka güvenlik amiri olduğu için onları almayacak, en az 950-1.000 lira civarında bir para alıyor olacaklar. Yani harcırah almayacaklar, konaklama ücreti almayacaklar, federasyon temsilcisinin aldığı 900 liraya, 1.000 liraya yakın bir ücret alacaklar. Şu anda aldıkları ücret 370 lira civarında. Çünkü bütün sorumluluk bu arkadaşlarımızda, bu mantıktan hareket ederek yaptık.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Başkanım, bir açıklık vermek lazım bu konuda bir açıklama...

BAŞKAN – Dur bir dakika, değerlendireceğiz şimdi.

Sırayla söz vereceğim, sıra geldikçe açıklayalım arkadaşlar.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Bir ibare daha var orada: “Gözlemci kolluk.” Bu gözlemci kolluk şu, Sayın Başkanım sorarsınız diye önceden müsaadenizle arz edeyim: Bu, misafir takımla beraber gelen...

BAŞKAN – Takımdan sorumlu yani bir noktada.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – ...o ilin yani misafir takımın ilinin polisi -bir tane memurdur genelde bunlar- birlikte gelirler, o geldiği ev sahibi takımın polisiyle irtibat kurar, taraftar hakkında bilgi verir, takımın programı hakkında bilgi verir. Bunların sayısı da 600 kişi filan. Bunlar şu anda, mevcut durumda, mesela bir gün önce geliyorlar, müsabaka günü kalıyorlar, ertesi gün dönüyorlar. Üç gün kalıyorlar orada, her şey dâhil 166 lira para veriyoruz, senelerdir hiç değişmiyor.

BAŞKAN – O önemli değil.

Peki, bütün kulüpler için var mı bu?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Bu Süper Lig ve 1. Lig için.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bütün kulüpler için değil.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Değil efendim.

BAŞKAN – Peki.

Tamam, şimdi sırayla söz veriyorum yanan ışıklara göre.

Buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Sayın Başkanım, şimdi, kolluk görevlilerinin özel güvenlikler yerine görev yapması bir yandan güzel ama burada bazı sıkıntılar var. İstirahatte olan bir kolluk görevlisi ertesi gün tekrar göreve gidecek, o gün, maç günü çalışıyor. Bu biraz da dinlenme zamanından çalınma olacak. Ayrıca, hangi emniyet görevlisinin, kolluk kuvvetinin görevli olacağına da -subjektif yaklaşım-amiri karar verecek. Bunu da belki biraz daha objektif hâle getirmek gerekiyor.

Daha da önemli bir şey var: İleride -Sayın Emniyet Müdürüm belki daha iyi takdir eder- bekçi kadrosundakilerin de burada kolluk kuvveti gibi kullanılmaması da gerekiyor çünkü son zamanlarda bekçi arkadaşlarımız personel içerisinden her yerde Çevik Kuvvet gibi olsun, başka şeylerde kullanılıyorlar; eğitimlerinin daha üstünde, aldıkları maaşın daha da üst seviyesinde emek veriyorlar, onu da belirtmek isterim.

Ama burada daha da önemli bir şey var: Şimdi, Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'na göre polisler üç yüz altmış beş gün yirmi dört saat çalışırlar ve fazla mesai de bildiğim kadarıyla almıyorlar. Ve dinlenme zamanları çok yok, bu da tabii ki psikolojilerini kötü yönde etkiliyordur. Daha çok rehabilite edilmeleri gerekiyor toplumsal olaylar anlamında, dinlenmeleri, sosyalleşmeleri de gerektiği kanısındayım. Fakat burada şöyle bir şey var: Bir kısım memur arkadaşlar o gün görevli olarak gelecekler, para almayacaklar, istirahatten gelen kolluk kuvveti buradan para alacak. Bu konuda bir eşitsizlik olabilir diye düşünüyorum. Kayıtlara geçmesi açısından arz ettim.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Sayın Vekilim, onu müsaade ederseniz ilave edeyim bu, bekçiler konusunda.

BAŞKAN – Bekçi kolluk değil zaten, onu boş ver.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Bizim talimatımız var efendim, bekçilerimizi sadece görev alanlarıyla ilgili yaya devriye konusunda görevlendiriyoruz.

BAŞKAN – Bekçi kolluk değil, burada “kolluk” yazıyor, onun için hiç ona gerek yok.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Polisler de sırayla yazılıyor, herkese gelsin diye. Gitmek istemeyen de dilekçe veriyor “Ben istemiyorum.” diye.

BAŞKAN – Süleyman Bey, buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Başkanım, bu, müsabaka güvenlik amiri ve yardımcısına ödenecek ücret konusu biraz havada kaldı, onu net olarak koymamız gerekiyor. Şimdi, temsilcilere ödenen ücret, harcırah artı maç tazminatı. Bu, temsilciye verilen ücret. Harcırah olmaması gerekiyor, o zaman maç tazminatı olması gerekiyor. O zaman oraya “temsilcilere ödenen ücret kadar” demek yanlış olur, “temsilcilere ödenen maç tazminatı ücreti” demek gerekir diye düşünüyorum.

İkinci nokta, kolluk görevlilerinin görev alanları konusu; önemli, tanımlanmamış, tanımlanması gerekiyor. Çünkü özel güvenlik elemanlarının sayısını azaltıyorsak kolluk görevlileri diye ücret alacak personelin nerelerde görev yapacağıyla -çünkü statta çok önemli- kapılarda, merdiven boşluklarında, bilet okumalarında ve üst aramalarında görevleriyle ilgili bir görev tanımlamaları yapılmalı diye düşünüyoruz.

BAŞKAN – Spor Güvenlik Kurulu karar verir ona, onu bu kanuna yazamayız.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Ona da geleceğim. Bir madde sonra da onun tartışmasını yapacağız, güvenlik amirinin kim olması gerektiği konusunda. O ayrı bir mesele.

Yalnız, bu harcırah artı maç tazminatında, maç tazminatı olarak net ortaya konması gerekiyor, temsilcinin aldığı ücret verilmemeli.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben ücretle ilgili konuşmayacağım. Bizim Anayasa’mız angarya açık değil, angarya doğru da bir şey değil. Emek veren insanların kuşkusuz emeklerinin karşılığını almaları gerekiyor, dinlenme saatinde bir emek veriyorlarsa onun karşılığını almaları gerekiyor ama Sayın Daire Başkanım müsabaka güvenlik amiri ve yardımcısının tarifini yaparken sanki güvenlik amiri o işin amiri, yardımcısı da işte dışarıdaki bazı alanlara egemen olacak yani orada bir görev paylaşımı şeklinde ya da amirin görevlendirdiği alan kadar yardımcının görev yapacağı şeklinde bir tarif anladım ben sizin tarifinizi, değil mi? Şimdi, bu tarifle uyuşmayan bir 7’nci madde var yani müsabaka güvenliğiyle ilgili diyor ki: “Güvenlik amiri veya yardımcısı spor müsabakalarında alınacak güvenlik önlemlerinin yürütülmesi ve denetlenmesi konusunda müsabakanın güvenliğiyle ilgili tüm kişi ve kuruluşlarla koordinasyon yapar.” falan filan. Yani, 7’nci maddeden şunu anlıyoruz: Güvenlik amiri veya yardımcısı oradaki bütün güvenlik tedbirlerini alma yetkisine sahip, sizin az önce tarif ettiğiniz gibi amir var, yardımcıya da bir görev tevkili var şeklinde değil, kısmi görev tevkili var şeklinde değil; amir olmayabilir, yardımcı olabilir ve bütün tedbirleri alabilir diye. Bu konuda bizi aydınlatır mısınız, hangisi doğru? Az önce söylediğiniz kısmi görev tevkili mi yoksa alternatif olarak hem amirin hem yardımcısının tek başına bütün güvenlik tedbirlerini alabilme yetkisi mi?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Müsaade ederseniz arz edeyim.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Buyurun, ben zaten sormak için şey yaptım, kanunu tam anlamak için.

BAŞKAN – Şöyle yapalım...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bırakın Sayın Bakanım, bir şey söyleyecek.

BAŞKAN – Buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Sayın Başkanım, şimdi, il emniyet müdürlerinin teklifi, valinin onayıyla bu güvenlik amirleri belirlenmekte şu an için. O belirlenen amirlerin de görevi, bundan sonraki süreçte de yardımcısıyla beraber görev alanları, bu görev yazısında kimin, nereden sorumlu olacağı, o sorumlu olduğu alanda da hangi kurumlarla koordinasyon kuracağı konusu o görev talimatında yazar, o personelimiz de ona göre hareket eder.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederim.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bakın, kanunun iki maddesi... Sizin açıklamanız 7'nci maddeyle çelişiyor, onun için sordum.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Yani kanun o kadar ayrıntılı her şeyi tarif etmiyor. Yönetmeliğe bırakıyoruz.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRKİYE BASKETBOL FEDERASYONU HUKUK MÜŞAVİRİ AV. YAŞAR KARATEPE - Sayın Başkan, değerli üyeler ve değerli katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan ve değerli üyeler; 3'üncü maddede "Seyircilerin müsabaka ve seyir alanlarına girişinde biyometrik yöntemlerle kimlik doğrulama sisteminin kurulmasına, ilgili federasyonun görüşü alınarak Bakanlıkça karar verilir." deniliyor. Şimdi, federasyonun sadece görüşü alınıyor burada. Devamında "Buna ilişkin gerekli teknik donanım, spor tesisini kullanım hakkına sahip kurum veya kuruluşlar tarafından tesis edilir." Şimdi, İstanbul'da Sinan Erdem Spor Salonu var, bunun kullanım hakkı Basketbol Federasyonunda. Bu sistemi biz mi kuracağız Bakanlık mı kuracak? Kullanım hakkı bizde olduğu için... Bilmiyorum, yani bunu...

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Kuracak, kulüplerden alacak.

TÜRKİYE BASKETBOL FEDERASYONU HUKUK MÜŞAVİRİ AV. YAŞAR KARATEPE - Kullanım hakkı bizde, federasyonda ama.

Böyle bir durum var şimdi. Sadece görüşümüz alınıyor, uygulama yükümlülüğü federasyona yükleniyor. Bunun doğru olmadığını düşünüyoruz öncelikle.

BAŞKAN – Yani, bu görüş olumlu da olabilir olumsuz da olabilir. Olumluya mesele yok.

TÜRKİYE BASKETBOL FEDERASYONU HUKUK MÜŞAVİRİ AV. YAŞAR KARATEPE - Bu sürece federasyonların daha aktif katılması gerektiğini düşünüyoruz biz ve öncelikle şunu belirtmek istiyoruz: Teklif iki gün önce elimize geldi, dolayısıyla hazırlanamadığımız bir teklif.

BAŞKAN – Bu teklifin hazırlandığı sırada kimse yok muydu Basketbol Federasyonundan?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır hayır, bir dakika, bir dakika, hemen cevap verelim.

BAŞKAN – Dur Sayın Bakanım, konuşmasını bitirsin öyle cevap verelim.

TÜRKİYE BASKETBOL FEDERASYONU HUKUK MÜŞAVİRİ AV. YAŞAR KARATEPE - Eğer hazırlanabilirsek daha detaylı şekilde yorumlayabiliriz. Yani burada yapılmak istenen bizim basketbol ve voleybol branşlarını da Futbol Federasyonunun hâkim olduğu esasların içerisine katmaksa Anayasa Mahkemesinin iptal kararını ele alıp değerlendirmemiz gerekir en azından bizim açımızdan, federasyonumuz açısından en azından. Böyle bir görüş hazırlayalım diye düşüncemiz de var.

Bunları belirtmek istedim.

BAŞKAN – Tamam.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Başkanım, teşekkür ederim.

Herhâlde Hukuk Müşaviri, Sayın Başkanla hiç görüşmüyorsunuz galiba. Sayın Başkanla biz 5 tane toplantı yaptık; Sinan Erdem’de 2 defa yaptık, 2 defa Bakanlıkta yaptık ve ben bütün maçlara da gelirim. Dolayısıyla bunları defalarca görüştük. Sayın Başkanınızı ararsanız size doğru bilgileri verir. Bu hususta da kendisinin bilgisi vardır; katıldığı toplantı sayısı, tarihi, hepsi bellidir. Onun dışında, diğer bir arkadaş vardı -Engin Bey- biz onunla görüştük. Engin Bey herhâlde size bilgi vermemiş. Kendi aranızdaki koordinasyonu biraz düzgün yaparsanız iyi olur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeye geçiyorum.

MADDE 5- 6222 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “güvenlik amiri,” ibaresi “güvenlik amiri veya yardımcısı,” şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan “bir kolluk görevlisi” ibaresi “bir kolluk görevlisini gözlemci olarak” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “Müسابakanın yapıldığı spor alanında” ibaresi “Müsabaka ve seyir alanlarında” şeklinde, “amirinin” ibaresi “amiri ve yardımcısının” şeklinde, dördüncü fıkrasında yer alan “spor alanında” ibaresi “müsabaka ve seyir alanında” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(5) Spor müsabakalarından önce müsabaka güvenlik amirinin başkanlığında müsabakanın güvenliğine ilişkin eşgüdüm toplantısı yapılır. Bu toplantının yapılacağı müsabakalar ile toplantıya katılacaklar ve gerekli diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.”

BAŞKAN – Şimdi, Voleybol Federasyonu Başkanımıza hiç söz vermedik ya bunlarla ilgili.

TÜRKİYE VOLEYBOL FEDERASYONU BAŞKANI MEHMET AKİF ÜSTÜNDAĞ – Yok, ben sıkılmadım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Yo yok, sıkılma değil... Oyaladık ama o maddede sizin de belki söyleyeceğiniz bir şey vardır, onu da bilelim de.

TÜRKİYE VOLEYBOL FEDERASYONU BAŞKANI MEHMET AKİF ÜSTÜNDAĞ – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekillerimiz, değerli katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben sıkılmadım ama bu konunun çok içindeyim Sayın Başkanım. Eğer müsaade ederseniz ben biraz burada hem üzüldüğüm konulardan bahsetmek istiyorum bu sporun paydaşları olarak hem burada olumsuz yönler değil de biraz da olumlu yönleri konuşmak, varsa burada eksiklerimiz bize rehberlik yapılmasını, her zamanki gibi kapılarımızın da açık olduğunu ve bu konuda birlikte hareket etmek için sizin de önerilerinizi ve tüm vekillerimizin de tavsiyelerini almak isteriz.

Benim belirtmek istediğim konulardan bir tanesi bu. Bu tür toplantıların hepsinde biz çok müdahil olduk. Sayın Bakanımın söylediği gibi de, A'dan Z'ye biz bu işin hassasiyeti üzerinde çok duruyoruz ve birlikte defalarca toplantı yapıp birlikte de bu işlere karar verilmesinde sürekli bunu gündeme getirdik.

Bizim voleybol olarak burada bir sıkıntımız yok, yalnızca genel olarak voleybolun bir sıkıntısı var, onu belirtmek istiyorum. Sayın vekilim af buyursun, demin voleyboldan bahsetti “Voleybolda Türkiye'nin en başarılı ligi oynanıyor.” dedi. Hayır, Türkiye'nin en başarılı ligi değil, Avrupa'nın ve dünyanın en başarılı ligi oynanıyor. Türkiye'yi aşmış bir durumdayız, son dünya şampiyonu ve Avrupa şampiyonu voleybol takımlarımız. Sadece bu kulüpler bazında bir başarı değil, millî takımlara baktığımızda, bir hafta önce Millî Erkek Voleybol Takımı'mız tarihinde ilk defa Avrupa şampiyonu oldu 8'de 8 galibiyetle. Biz Türk sporunu Anadolu'ya ve Doğu'ya çok önemli ölçüde entegre ediyoruz ve yaygınlaştırıyoruz. Biz 8'de 8 galibiyet yapana kadar 6 maçı oynadığımız illerde muhteşem salonlarda, muhteşem seyirciler karşısında oynadık, bunu da belirtmek istiyorum ve Avrupa Şampiyonu olduk. Ve burada biraz voleybol branşının ön planda olmaması bizi rahatsız ediyor. Benim sıkıldığımızı söylediğim konu bu, ben bu tür sıkıntılardan dolayı rahatsızlık duydum. Biz artık 2 bin seyircinin dışarıda kaldığı illerde voleybol müsabakası oynuyoruz. Bugün Malatya'da 1.000-2.000 seyirci dışarıda kaldı, seyredemedi.

Bir şey daha söylemek istiyorum: Bu tür olayların, şiddet olaylarının konuşulması biz voleybol camiasını da rahatsız ediyor. Demin sayın vekilim bahsetti Eczacıbaşı Spor Kulübünden, maçlardan, müsabakalardan. Bizim son iki yılda seyirci patlaması yaşadığımızı, seyirci konusunda da önemli bir rakama ulaştığımızı belirtmek istiyorum.

Bir de şunu belirtmek istiyorum: Biz voleybol branşı olarak Türkiye'nin bütün illerine yayılmayı hedefliyoruz. Tabii, bu hedeflediğimiz konular içinde de projeleri... Bir şey daha belirtmek istiyorum: Türkiye'de lisesi, okulu olan tek federasyonuz. Bugüne kadar Millî Eğitime bağlı okullarımızın hiçbirinin kapalı spor salonunda bir federasyonu temsilen kulüpler veya federasyon bir saat antrenman yapamıyordu ama bugün Millî Eğitimle yapılan protokollerde, bazı rantçılar -ekmek parası gibi gördüklerini ama gerçek kazançlarının rant olduğunu belirtmek istiyorum- bu tür insanlar ne oldu? Bu işi ticaretten çıkardılar, orada gerçek sporcu yetiştirmek için biz federasyonlar buralara hâkim olduk. Örnek vermek istiyorum, herkesin bilmesinde yarar var, bugün ligde devam eden 359 takım sayımız, bu projeden, Millî Eğitim ile Spor Bakanlığımızın yaptığı projeden sonra İstanbul'da, sadece İstanbul'da 822 oldu liseler ve üniversiteler hariç. Hani, 82 milyon nüfusa sahibiz, 82 milyon nüfusa sahip olan bir ülke artık olimpiyatlarda, Avrupa şampiyonalarında, dünya şampiyonalarında -ki ferdi branşta bunlar kolaydır, takım sporlarında bunlar çok zordur- bugün erkek takımı Avrupa Şampiyonu olmuştur, bayan takımı geçen yıl Dünya Şampiyonası finali oynamıştır, ayın 4'ünde Dünya Şampiyonasında oynayacaktır.

Bir şey daha, bu müjdeyi de vereyim, belki takip ediyorsunuz sayın vekillerim, tüm katılımcılar; Filenin Sultanları'nın Avrupa Şampiyonası ülkemizde yapılmıştı 2003'te ama bugün on altı yıl aradan sonra 2019 Avrupa Şampiyonası yine Türkiye'de, başkentimizde grup, yarı final ve final müsabakaları da dâhil olmak üzere Ankara Spor Salonu'nda 23 Ağustos-8 Eylül tarihleri arasında yapılacaktır. Hepinizi de davet ediyoruz. Bu spor hepimizin, bu takım hepimizin. Biz hep birlikte bu voleybolu, Türk sporunu bir yere getirmek için el birliğiyle bir şeyler yapma arzusundayız.

Çok teşekkür ediyorum bize söz verdiğiniz için Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, burada eş güdüm toplantısının müsabaka güvenlik amiri tarafından yapılacağından bahsediyor. Şimdi, futbol müsabakalarında özellikle -lig temsilcileri burada- statta eş güdüm toplantılarına Türkiye Futbol Federasyonu temsilcileri katılıyor. Türkiye Futbol Federasyonu statüsüne göre bu toplantılar TFF temsilcisi ve müsabaka güvenlik amiri başkanlığında eş güdüm hâlinde yönetiliyor. TFF temsilcileri arasında birçok kişi tarafından müsabaka güvenlik amirlerinin meslek ve görev itibarıyla ita amiri konumunda olduğu söyleniyor benim yaptığım araştırmada. Bu temsilciler arasında birinci sınıf emniyet müdürleri, valiler, daire başkanları konumunda kişiler bulunuyor. Müsabaka güvenlik amirlerinde ise Süper Lig ve TFF birinci lig müsabakalarında il emniyet müdür yardımcısı konumunda olanlar yoğunlukta. İkinci ve üçüncü lig müsabakalarında ise komiser, emniyet amiri, üçüncü sınıf emniyet müdürü veya dördüncü sınıf emniyet müdürü konumundalar. Eğer müsabaka güvenlik amiri toplantıyı yönetecek olursa -yani değişiklik olursa- TFF temsilcisiyle arasındaki ast-üst ilişkisinin mevcut görev durumuna uygun düşmeyeceği ileri sürülüyor. Bu gözlem nereden destekleniyor? Bu madde değişikliği yapılırken spor organizasyonlarının sadece güvenlik meselesi olarak algılandığı takdirde, sadece İçişleri Bakanlığına ait bir güvenlik meselesi olarak algılanıp da Sayın Bakanımızın meselesi olarak algılanmazsa güvenlik meselesinden ibaret olarak gözetildiği için bu madde getiriliyor, bu doğru değil. Oysaki spor organizasyonlarında güvenlik konusu onlarca unsurdan biri olarak iddia ediliyor. Örneğin, futbol müsabakalarında yapılan toplantılarda güvenlik meselesinin dışında, müsabaka amirinin görev ve bilgi alanı dışında yani şu anda getireceğimiz müsabaka amirinin bilgi ve görev alanı dışında uzmanlık gerektiren birçok konu var. Bunlara örnek vermek gerekirse, medya tribün düzenlemesi, protokol tribün düzenlemesi, stadyumun fizikî koşullarının değerlendirilmesi, müsabakanın naklen yayını, cezalı futbolcu ve yönetici durumu, müsabakada yapılacak etkinlikler meselesi. Bunlar sadece bir kısım olup başka konular da var yani güvenlik bir unsur yani tali bir unsur. Diyebilirsiniz ki şimdi “Biz şiddetten bahsediyoruz kanun düzenlemesinde.” Geleceğim nokta, önerim şu: Müsabaka günü eş güdüm toplantısının müsabaka güvenlik amirinin başkanlığında yapılacağı maddesinden vazgeçilmesi gerekiyor diye düşünüyorum. Bu toplantılar müsabakanın organizasyonu ile ilgili toplantılar olduğu için federasyon temsilcilerinin başkanlığında yapılmalı, güvenlikle ilgili bir unsur olarak bu toplantının içerisinde değerlendirilebilir diyorum ve önerim şu Başkanım: Federasyon temsilcilerinin başkanlığında olarak bu maddenin değiştirilmesi daha doğru olur. Tabii, burada federasyon temsilcilerimiz var, lig temsilcilerimiz var.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

KULÜPLER BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. KORAY AKALP – Efendim, bu bize ulaşan ilk taslakta bu madde şu şekildeydi aslında: “Eş güdüm toplantısının tamamı -müsabakanın güvenliğine ilişkin değil sadece tamamı- müsabaka güvenlik amirinin başkanlığında yapılır.” şeklinde öneriydi. Biz sizin söylediğiniz şeylerin tamamını, kelimesi kelimesine hatta birçoğunu kendilerine ilettik, eş güdüm toplantısı, güvenlik belki yüzde 5’lik, yüzde 4’lük bir kısmı ama onun haricinde spora ilişkin hususlar da var. Akabinde zaten bu metin üzerinde Kulüpler Birliği de uzlaşma sağladı. “Güvenlik konusunda güvenlik amiri başkanlık yapsın -Kulüpler Birliği de bunu uygun buldu- geri kalan hususta federasyon temsilcisinin başkanlığında, diğer hususlar onun başkanlığında yapılmaya devam edilsin.” şeklinde. Kulüpler Birliği de bu şekilde bir metin üzerinde anlaşma sağladı yani Kulüpler Birliğinde başkanların buna bir itirazı olmadı efendim, en son metin olarak yollandı, herhangi bir itiraz gelmedi kulüplerin hukukçularından da.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeyi okutuyorum:

MADDE 6- 6222 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin başlığı “Yasak maddeler” şeklinde, birinci fıkrasında yer alan “Spor alanlarına” ibaresi “Müسابaka, seyir, özel seyir ve antrenman alanları ile takım veya taraftarların toplu olarak seyahat ettikleri araçlara” şeklinde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş, üçüncü fıkrasında yer alan “alanının çevresinde ve müsabakanın yapılacağı yer gidiş ve geliş güzergâhında,” ibaresi “alanında” şeklinde ve beşinci fıkrasında yer alan “alanı çevresinde” ibaresi “alanında” şeklinde değiştirilmiştir.

“(c) bendi bakımından federasyonlara tanınan yetki müsabaka ve seyir alanlarıyla sınırlıdır.”

BAŞKAN – Buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkanım, daha önceki konuşmamda bir unsurdan bahsetmiştim bu spor alanlarıyla ilgili. Şimdi, burada ikinci bentte “Müسابaka güvenliğinin sağlanması amacıyla genel kolluk görevlileriyle bunların gözetiminde olmak üzere özel güvenlik görevlileri mülki amirin yazılı emrine istinaden spor alanına girişte...” diye yazılmış. Bu “...spor alanına girişte” sehven yazıldığı anlamına geliyor galiba “müسابaka alanına girişte...” olarak değiştirilmesi gerektiğini düşünüyorum çünkü daha önce bir maddede yine “...spor alanına girişte...” kısmı çizilmiş “...müسابaka alanı...” diye yazılmış. Bu konuda özellikle kanun teklifini veren milletvekili arkadaşların görüşlerini almak isterim.

BAŞKAN – “Spor alanları” ibaresi diyor, öyle mi? “Müسابaka, seyir, özel seyir ve antrenman alanları ile takım veya taraftarların...” diyor. “Müسابaka alanına” desek daha mantıklı oluyor değil mi?

Buyurun.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – “Spor alanı” tanımını içerisinde koyduğumuz yeni tanımlamalar var. O tanımlamaları da kapsasın diye biz onu “spor alanı” olarak bıraktık. Tanıma atfı yapsın diye o orada kaldı. 3’üncü maddedeki “spor alanı” tanımının orada yer alması.

BAŞKAN – “Cihazlarla” dediğiniz şey el dedektöründen mi bahsediliyor burada? Yolda gelirken, otobüste filan...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Durdun adamı. Nasıl arayacağız? El dedektörüyle arayacağız. Güvenlik Daire Başkanının da dediği gibi durduracağız, işlem yapacağız adama.

Bir de şöyle var: Sadece stadyuma girerken diye düşünmeyelim. Biliyorsunuz, stadyumun etrafında güvenlik halkaları vardır. Bu çok önemli. Neden çok önemli? 3 aşamalı arama yapıyor çünkü tek kapıdan alsa yığılmayla beraber Samsun maçında olduğu gibi kapı kırılabilir seyircinin baskısından dolayı. Özellikle de şehrin girişinde bir arama, stadyuma yaklaşık 400-500 metre kala bir arama çünkü blok blok alıyorsunuz. Hepsi bir anda bir kapıya yüklendiği zaman kapıların kırılmasından tutun insanların ezilmesine kadar pek çok konuyla karşılaşılabilir. O yüzden, o “spor alanı” tanımı, madde 3’teki tanımın oradaki yansıması.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Alpay Bey.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, burada bir şey değişti: “Spor alanları” deyince bu toplanılan yerleri de kapsayacak Beşiktaş’taki Çarşı, Kadıköy’de Boğa’nın etrafı. Burada üst arama yetkisini dedektör yoksa elle özel güvenliğe de veriyoruz ama. Bu hem 2911’e de aykırı, CMK’ye de aykırı. O kadar büyük bir alanda çok ciddi bir şekilde vatandaşın üzerini özel güvenlikçilere aratabiliriz.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Stadyumda görevlendirecek özel güvenlikçi bulamıyoruz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Özel güvenlikçi bulamıyoruz.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Doğru ama burada “spor alanı” dediğimiz zaman beraber toplandıkları yerleri de kapsamayacak mı?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Toplanma alanları...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Toplanma alanlarını kapsayacak, orada da “Arayın üzerini.”

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Şüphelendiğiniz kişiyi arayabilirsiniz ama özel güvenlik bulmak da mümkün değil.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Daire Başkanım, doğru ama... Ben bir hukukçu olarak bakıyorum.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Özel güvenlik arayamaz polis olmadan. Polis nezaretinde özel güvenlik her zaman arar.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Üst arama zaten bambaşka bir şey, ona hiç girmiyorum. “İzleyicinin üstünü, eşyalarını teknik cihazlarla ve gerekirse elle kontrol edebilir ve arayabilir.” Bu Beşiktaş Çarşı’da, Kadıköy Boğa Heykeli’nde veya çeşitli toplanma yerlerini aşıyor. Biz 2911’i de aşıyoruz, CMK’yi de aşıyoruz.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Sayın Vekilim, 2911 istisnalarından biri de spor müsabakaları biliyorsunuz.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Tamam, kabul. Ama bu spor müsabaka alanı ayrı, spor alanı ayrı.

BAŞKAN – Doktor nezaretinde hemşirenin iğne vurma yetkisi gibi bir şey bu.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, bu konuda bizim itirazlarımız var. Daha sonra değerlendirelim.

BAŞKAN – Bence de öyle yapalım. Genel Kurul öncesinde bunu bir tartışalım.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Tartışalım.

BAŞKAN – Belki özel güvenlik görevlisi çıkar, belki başka bir şeyi çıkarınız buradan.

Peki, önerge var madde üzerinde; okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyon Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1974) evrak numaralı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesinin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Rafet Zeybek

Turan Aydoğan

Tufan Köse

Antalya

İstanbul

Çorum

Süleyman Bülbül

Alpay Antmen

Aydın

Mersin

Gerekçe:

İşbu teklifin 6’ncı maddesi ile 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun’un 12’nci maddesinde değişiklik öngörülmektedir. Maddenin “Spor alanlarına sokulması yasaklı maddeler” başlığı, “Yasak maddeler” başlığı olarak değiştirilip, maddenin birinci fıkrasına “özel seyir alanları” ile “tarafatların toplu olarak seyahat ettikleri araçlar” tanımlamaları eklenmiştir. Söz konusu

eklemelerle yasak maddelerin özel seyir alanları ile taraftarların toplu olarak seyahat ettikleri araçlarda da bulundurulması, kullanılması cezai yaptırıma tabi tutulmuştur. Alınması ve bulundurulması suç unsuru sayılmayan alkollü içeceklerin, uyuşturucu ile aynı kategoride değerlendirilmesi ceza kanunları açısından uygunluk taşımamaktadır. Alkollü içeceklerin “özel seyir alanı” ve “taraftarların toplu olarak seyahat ettikleri araçlar”da da yasaklanarak cezalandırılması, ölçüsüzce kısıtlama getirilen bir hükümdür.

BAŞKAN – Şimdi, alkollü içeceklerin nereye girebileceğine federasyon karar veriyor herhâlde, öyle bir şey var değil mi?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Federasyonun yetkisi sadece stadyumla sınırlıdır, onun dışındaki yerler değil.

BAŞKAN – Stadyumu diyoruz zaten.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Onunla ilgili hiçbir değişiklik yapılmadı, eski metin neyse öyle.

BAŞKAN – Seyirciler gidip oraya alkol sokamayacak, onun müeyyidesi bu. Uyuşturucuysa zaten onun ayrı cezası var.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, “seyir alanı” kavramı tabii çok genişleyecek. Yani sadece tribünleri, stat içerisinde mi kastediyoruz, yoksa mesela, Beşiktaş’ta Çarşı’nın toplandığı yer.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Hayır, oralar toplanma alanı. Seyir alanı sadece tribün.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Toplanma alanına ilişkin bir kısıtlama öngörüyor muyuz? Öngörmüyoruz. Tamam mı? Bu açıklığa kavuşsun.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Yok, sadece stadyumlar.

BAŞKAN – Onu da netleştirmiş olalım bu arada.

Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeyi okutuyorum:

MADDE 7- 6222 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 13- (1) Bulundurulması esasen suç oluşturan silahları müsabaka, seyir, özel seyir ve antrenman alanları ile takım veya taraftarların toplu olarak seyahat ettikleri araçlara sokan kişi hakkında, 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun ek I inci maddesi hükümlerine göre cezaya hükmolunur.

(2)Esasen bulundurulması suç oluşturmamakla beraber 12 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına giren alet veya maddeleri müsabaka, seyir, özel seyir ve antrenman alanları ile takım veya taraftarların toplu olarak seyahat ettikleri araçlara sokan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3)12 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına giren alet veya maddeleri seyircilere temin etmek amacıyla müsabaka, seyir, özel seyir ve antrenman alanları ile takım veya taraftarların toplu olarak seyahat ettikleri araçlara sokan veya bu yerlerde seyircilere temin eden kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(4)12 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına giren alet veya maddeleri müsabaka, seyir veya antrenman alanlarında kullanan kişi, bu suretle müsabaka veya antrenman düzeninin bozulması halinde, fiili daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(5)Müsabaka, seyir veya antrenman alanlarına sokulması yasak olmayan maddeleri kullanarak müsabaka veya antrenman düzeninin bozulmasına sebebiyet veren kişi, fiili daha ağır bir cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, yüz gün adli para cezasıyla cezalandırılır.

(6)12 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendi hükümlerine aykırı olarak müsabaka, seyir, özel seyir ve antrenman alanları ile takım veya taraftarların toplu olarak seyahat ettikleri araçlara müsabaka öncesinde veya sırasında uyuşturucu veya uyarıcı madde ya da alkollü içecek sokan kişi, fiili daha ağır bir cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, otuz gün adli para cezası ile cezalandırılır.”

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zeybek.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Ben geneli üzerinde konuşurken de özellikle bahsettim, yani buna bütün olarak bakıldığında bir, yasakların genişletilmesi bir de cezaların artırılması. İşte bu 7’nci madde de bir ceza maddesi içeriyor. Şimdi biz bu maddeleri tartışırken taraftarı hiç göz önüne almıyoruz yani taraftarsız bir spor şeklinde değerlendirmeler yapıyoruz. Ben kendim açıkçası spordan da pek anlamam yani özellikle işte futboldan falan, dün Taraftar Hakları Derneği yöneticileriyle bir görüşme fırsatı buldum, birkaç tanesiyle -aslında belki daha kapsamlı inceleme yapılırdı, araştırma yapılırdı ama açıkçası o kadar da zamanımız olmadı- çok ciddi endişeler taşıyorlar. Keşke bugün bu dernek başkanlarından da burada olup görüşlerini anlatabilenler bulunsaydı ama zaten bu Paso Lig nedeniyle ciddi bir sıkıntı çekildiğini ya da işte taraftarda statlara gitme konusunda azalma olduğunu, bunun yanında şimdi bir de bu cezaların artırılıyor olması tamamen taraftarı statlardan uzaklaştıracak endişesi taşıyorlar. Açıkçası, özellikle ceza maddelerinde ben de ölçünün biraz kaçırıldığını düşünüyorum. Yani bir suçu önlemenin yolu onu çok cezalandırmakla olmuyor yani baştan da söyledim onları zaten. Bu kadar fazla ceza öngörülmesi açıkçası yarın statların ciddi anlamda taraftar eksikliğine neden olacağını düşünüyorum. Suçları önlemek çok önemli tabii ama taraftarı da düşüneceğiz. Bütün herkesi bir suçlu gibi değerlendirmek mümkün değil, potansiyel suçlu olarak göremeyiz herkesi. Evet, 3-5 kişi diye ısrarla bahsediliyor yani 3-5 kişi suç işleyecek diye milyonlarca taraftarı mağdur edecek nitelikteki bu cezaların ağır olduğunu düşünüyorum yani neredeyse sporda şiddetin ve suç işlemenin önlenmesi için yani “taraftar giremez” noktasına getireceğiz yani boş statlarda da ne oynanacaksa, hangi spor dalı oynanacaksa öyle oynanır noktaya getireceğiz. Bu açıdan ben bu cezaların daha makul bir düzeye çekilmesini düşünüyorum.

BAŞKAN – Fakat bizim yapamadığımız bir şey var burada. Sayın Yargıtay üyemiz de burada. Şimdi, biz kanunlarda alt ve üst sınır arasında geniş bir makas bırakıyoruz, olayların özelliğine göre alt sınırları mümkün olduğu kadar düşük tutmakta fayda vardır ama ne hikmetse her olaya alt sınırdan ceza veriyoruz, ondan sonra bu işin mağdurları geliyor bize “Şunun cezasını yükseltin.” Ne kadar? 1 yıldan 7 yıla kadar ceza koymuşuz bir suçta, Türk Ceza Kanunu’nda. Diyor ki: “Bizim 50-100 bin liralık malımızı adam aldı, götürdü, sattı –bu hizmet sebebiyle güveni kötüye kullanma suçunda- hâkimler devamlı alt sınırdan veriyor, hükmün açıklamasının geri bırakılmasına karar veriyor, hep böyle gidiyor dolayısıyla bu caydırıcı olmuyor, cezanın alt sınırını yükseltin.” Ya ben de diyorum ki: Bu suçun içine

giren 50 liralık da mal var, 50 bin liralık da var. Onun için alt sınırın düşük olması ama özellikle de o suçta -başka da yok böyle bir ceza- miktarın çok yüksek olması hâlinde de üst sınırı yüksek tutmuşuz. Hâkimin 61'inci maddeyi göz önüne alarak buna göre uygun bir ceza vermesi gerekirken maalesef hakimlerimiz hep alt sınırdan ceza veriyor. Yargıtayımız bu konuda ne düşünüyor? Sadece "Hâkimin takdiridir." deyip geçiyor mu yoksa olayın özelliğine göre "Niye alt sınırdan verdin?" diyor mu bilmiyorum. Bunun önce Yargıtay üyemizden cevabını istiyorum, sonra hocama soracağım.

YARGITAY 19. CEZA DAİRESİ ÜYESİ MEMİŞ SELÇUK GÜNEY – Sayın Başkanım, bu konuda tabii hâkim eğitiminin çok önemli rolü var. Bu TCK 61, cezaların belirlenmesi, ceza yargılamasındaki en önemli unsur. Çok başarılı olduğumuz söylenemez ve dediğiniz gibi, pratik olarak bizim hâkimlerimiz alt sınırdan veriyor. Eskiden sınır aşılmıca sebebini sorardı Yargıtay, bu sefer hâkimlerimiz garanti olsun diye hep alt sınırdan veriyor, böyle bir çelişki ortaya çıkıyor.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Gerekçeyi yazmıyorlar Sayın Üyem, gerekçeyi yazmıyorlar. Gerekçe yazılsa neden alt sınırdan, üst sınırdan... Gerekçe yok. Aynı HSK gibi.

YARGITAY 19. CEZA DAİRESİ ÜYESİ MEMİŞ SELÇUK GÜNEY – "Gerekçesi nedir?" diye sorduğumuzda sıkıntı olmasın diye hakimlerimiz pratik... Belki onların da suçu yok. Tabii, aleyhe temiz bazen oluyor, bazen olmuyor. Aleyhe temiz olmazsa giremiyoruz. Fakat biz şu an Yargıtay olarak cezanın asgari sınırdan verilmesinde eğer bu tür ölçüsüzlük varsa kesinlikle kararlar bozuluyor, bu yönde Yargıtay cidden üzerine düşeni yapıyor. Bu çok önemli. Bununla ilgili başka bir şey yoksa maddeyle ilgili birkaç cümle etmek isterim.

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

YARGITAY 19. CEZA DAİRESİ ÜYESİ MEMİŞ SELÇUK GÜNEY – Bundan sonrakilerle de beraber olsun, tekrar söz almayayım benzer konularda.

Bu 13'üncü maddedeki silahlar konusundaki düzenleme zaten genel suç takibi hükümlerine göre yapılan bir aramada çıkmışsa var. Bunun neden konulduğunu ben çok anlamadım. Eğer bir artırım maddesi olacaksa belki o şekilde düzenlenebilirdi. Baktığımda, önce artırım olarak düzenlenmiş sandım fakat değişiklik yok. Bu durumda bu maddeye gerek yok.

BAŞKAN – Şöyle: Spor alanları kısmı vardır 6136'da. Burada o spor alanları biraz daha genişletilmiş, onun için buraya konulmuş.

YARGITAY 19. CEZA DAİRESİ ÜYESİ MEMİŞ SELÇUK GÜNEY – Tamam, o zaman beis yok.

Asıl vurgulamak istediğimiz konu: İşte, yargıda, her konuda şikâyet oluyor hâkimlerimize, mahkemelerimize. Ciddi iş yoğunluğu var. Burada gün/para cezası olarak düzenlenen yaptırımlar idari yaptırım olarak düzenlenirse çok daha iyi sonuç alınır, yasa dışı davrananlara hemen yaptırım uygulanmış olur. Şimdi, adli yargıya düşmüş bir davanın kesinleşmesi maalesef uzun bir süre alıyor. Bu arada belki lig bitiyor, o sezon bitiyor, diğer sezon başlıyor, belki bu ara bizim suçlumuz vazgeçiyor, belki maç izlemeye bile gitmiyor. Dolayısıyla idari yaptırım olursa hem çabuk netice alınır hem sonucunu çabuk görür yasa dışı davranan kişimiz.

Bir diğer husus, seyirden yasaklanma tedbirinde, 2 kere, 3 kere tedbire uymuyor, imza atmaya gitmiyor sanığımız; sonra bunlar üst üste kesinleşiyor, infazda sorun oluşturuyor ve de âdeta, böyle, üst üste topladığınızda, maç izleme serüveni bitiyor kişinin. Bu konuda da daha belirli, daha kısa, daha sonuç alıcı bir düzenleme olursa yerinde olur diye düşünüyorum. Biz bakıyoruz dosya incelerken, orada 1 kere vermemiş, işte Trabzon'da yapmış, Samsun'da yapmış, tekrar gitmemiş. İşte, soruyorsunuz

“Ben pazarcıyım, gidemedim, ben bıraktım artık maç izlemeyi, pazarlama yapıyorum, o gün de en verimli olduğu gün pazarın, satacağım şeylerin.” diyor. Bu gibi hususlar çıkıyor ortaya. Daha belirli, uygulaması daha kolay bir düzenleme yapılırsa daha iyi olur diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – “İdari para cezası” dediniz de idari para cezasını ödemediği takdirde ne olacak? Adam zaten malı mülkü olmayan birisi, ödeyemiyor.

YARGITAY 19. CEZA DAİRESİ ÜYESİ MEMİŞ SELÇUK GÜNEY – Adli para cezasını da ödemiyor Sayın Başkanım, adli para cezası daha kolay.

BAŞKAN – Hapse döner, başı derde girer ama...

YARGITAY 19. CEZA DAİRESİ ÜYESİ MEMİŞ SELÇUK GÜNEY – Onlar çok hapse dönmüyor da kamu yararına işte çalışmaya dönüyor.

BAŞKAN – Yani orada bir şey olabiliyor gene bir müeyyidesi var; idari para cezasında, çekip gidiyor, bir şeyi yok.

YARGITAY 19. CEZA DAİRESİ ÜYESİ MEMİŞ SELÇUK GÜNEY – Evet, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Hocama söz veriyorum.

PROF. DR. MUHARREM ÖZEN – Değerli Başkanım, sayın milletvekilleri, sayın katılımcılar; söz verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

Ben de genel ceza politikası bakımından birkaç şey söyleyeceğim. Ceza hukukundaki en önemli ilke ceza müeyyidesine en son başvurmak. Bizim ise ilk başvurduğumuz araçlar. Bu ceza yaptırımının dünyanın her yerinde, hem devlete hem de muhataplarına çok ağır yükümlülükler getiriyor. Bu, infaza kadar giden bir süreç. Dolayısıyla da özel yasalarda ilkel olarak -kendi akademik düşüncemi söyleyeceğim- ceza müeyyidesine en son başvurmak lazım.

Yine sizin söylediğiniz bir başka temel sorunu da bir akademisyen olarak üzülmek söyleyeyim, biz, kanunları hiçbir veri almadan, doğru dürüst veri kullanmadan, çok sık değiştiriyoruz. Dolayısıyla da sistem bozuluyor. Bir ceza kanunu düşünün ki, on yıl içerisinde yüzde 7’si değişmiş bir ceza kanunuyla karşı karşıyayız. Bu nedenle, bunun bir yansıması da yaptırımlarda alt ve üst sınırlar... Sayın Başkana da ifade ettim, örneğin Türk Ceza Kanunu 85/2’ye bakarsanız, bir taksirli öldürmede, birden çok olursa iki yıldan on beş yıla kadar; 7,5 kat bir basamak var. Yargıçlarımızın tutum ve davranışları alt sınırdan vermeyi doğruyor. Onun için, herhâlde Türkiye gerçeğinde alt sınır biraz daha yukarıda olduğu takdirde etkin sonuçlar doğuracağını düşünüyorum.

Şimdi, burada belki de bu kanun teklifinde gelen bir şey de yaptırımlar. Niyet gerçekten de sporun barış, kardeşlik, sevgi içinde yapılması ve bu konudaki şiddete ilişkin de ortaya çıkan somut sorunlara çözüm getirilmesi. İlkel olarak ben de bu düzenlemeleri isabetli bulan biriyim ancak “Ceza yaptırımında gerçekten elimizde ne kadar veri var? Bu cezaları ne kadar çok artırıyoruz?” noktasında bazı kuşkuvarım var. Yine, Yargıtay üyemiz gibi düşünüyorum, biliyorum, sistemin biraz da Adalet Bakanlığının da yaklaşımı olduğunu. Adli para cezaları çok fonksiyonel değil. Bir de yarılama sürecine getireceği yük bakımından da bu bizim spor müsabakaları bakımından da gerçekten de çok caydırıcı işlevler sürdüremeyeceğini düşünüyorum.

Söz almışken bir hususu daha ifade edeyim Başkanım. 17/A bizim ceza infaz sistemine de biraz aykırı. Bu infazdan sonra bir süre, bir kere daha stada girme yasağının olmasını ben uygun bulmuyorum. Yani bizde infaz süresince zaten yaptırım var, o hak yoksunluğunun verilen ceza kadar tekrar bir daha

devam etmesini çok doğru ve isabetli bulmuyorum. Yani bizim sistemimizde infaz süresince hak yoksunluğu devam ediyor. İnfaz tamamlandıktan sonra, biz bir süre daha, aynı süre, diyelim iki yıl ceza aldı, infaz tamamlandıktan sonra iki yıl daha bu men cezasını... 17/A'da yer alıyor. "Cezanın tümüyle infazından itibaren, mahkûm olunan hapis cezası kadar sürenin geçmesiyle sona erer." Ben bunun çok fonksiyonel, yararlı sonuçlar doğurmayacağını düşünüyorum yani infaz süresince mahkûmiyetin amaca uygun olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ama diğerlerinde böyle değil Hocam, sizin dediğiniz gibi değil.

PROF. DR. MUHARREM ÖZEN – Bu, sadece 17/A'ya ilişkin olarak düşünce.

BAŞKAN – "Burada onlar gibi olmasın." diyorsunuz.

PROF. DR. MUHARREM ÖZEN – Burada bir sorun yok Sayın Başkanım. Yani benim sadece vurgulamak istediğim...

BAŞKAN – Yani "Buradaki, genel hükümler gibi olmasın." diyorsunuz.

PROF. DR. MUHARREM ÖZEN – Evet evet, genel, Ceza Kanunu'muzun sistematığına uygun bir yansıması olursa da uygulamada... Bu, 17/A'da getirilen düzenleme bakımından, bu maddeyle ilgili söz almadım, bu söylediğim 17/A'yla ilgili.

BAŞKAN – Bizde infaz bittikten sonra başlıyor ya hak yoksunlukları Ceza Kanunu'muzda, burada da öyle başlatmışlar ama ben yanlış anlamıyorsam, siz "İnfaz süresince bu hak yoksunluğu da devam etsin, onunla beraber ortadan kalsın." diyorsunuz.

PROF. DR. MUHARREM ÖZEN – "Ayrıca devam etmesin." şeklindeki bir düşüncemi ifade etmek istedim.

Şunu da söyleyeyim: Evet, yaptırımlar, ceza müeyyidesi de her ne kadar artırılıyorsa da herhâlde elimizdeki en büyük enstrüman da bu. Yani biz burada, sporda sağlıklı seyirler izleyeceksek, bu konudaki şiddeti ortadan kaldıracaksak şunu görüyorum: Evet, ceza yargılamasını devre dışı bırakırsak da sonuçlarımızın olumlu olmayacağını düşünüyorum. Dolayısıyla, genel politikayla çelişir gözüke de bu yaptırımların caydırıcılık bakımından olumlu sonuçlar doğuracağını düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Emre, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Demin söylediğim hassasiyeti burada da görüyoruz. 12'nci ve 13'üncü maddeleri birlikte değerlendirmek lazım. Sayın hocamın tespitlerine katılıyorum ben. Yani geneli hakkında değerlendirme yaparken elimizde bir somut veri olmadığından, yasa çıktıktan sonraki uygulamalara yönelik bir şey olmadığından onu değerlendiremiyoruz. Ceza hukukunda iş yükünü artıracak, artı infaz açısından da iş yükünü artıracak sonuçların nasıl olacağını kestiremediğimiz bir düzenleme.

İlave, şu müsabaka, seyir, özel seyir ve antrenman alanları ve takım veya taraftarların toplu olarak seyahat ettikleri araçlar... Bunlar yine net tanımlar değil yani mesela taraftarın toplu olarak seyahat ettiği bir araca maça gitmeyen herhangi biri bindiğinde dahi, işte, devam eden maddelerde, bulunduğumuz şekilde, esasen bulundurması yasak olmamakla birlikte çeşitli aletler... Üstünde tornavida çıktı, bunu alıp mahkemeye mi sevk edeceğiz? Tabii, genel bir problemimiz var Türkiye olarak, evet, hem ruhsatlı hem ruhsatsız silah çok. Keşke bu hiç olmasa ya da çok çok az olabilse mümkün olduğunca ama

buna karşın, seyir, özel seyir, toplu olarak seyahat edilen araçlarda hasbelkader üzerinde ruhsatlı bir silahla bulunan kişi, belki maça bile gitmeyecek; yine alıp buna yaptırım uygulanması şeklindeki bir düzenlemenin, ben, sakıncalı olduğunu düşünüyorum.

Yine, Sayın Başkan, burada, demin söz aldığımda ifade ettiğim, 12'nci maddeye atıf yaptığı için 13'üncü maddenin altıncı fıkrasında geçen o cümleye de bir bakılmasını, tekrardan incelenmesini talep ediyoruz çünkü orada diyor ki: "12'nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendi hükümlerine aykırı olarak müsabaka, seyir, özel seyir ve antrenman alanları ile takım veya taraftarların toplu olarak seyahat ettikleri araçlara müsabaka öncesinde veya sırasında uyuşturucu veya uyarıcı madde..." Yani hani, bu kısım şey görülebilir ama devamında "...ya da alkollü içecek sokan bir kişi, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde otuz gün adli para cezasıyla cezalandırılır." Bence burası oldukça problemli yani hem uyuşturucu ile alkolü eşitleyen bir anlayış var burada hem de kapsamı çok genişliyor, bunun yorumlanmasında da ben ciddi problem olacağını düşünüyorum. O nedenle, 12'nci ve 13'üncü maddelerdeki bu düzenlemelerin tekrar gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Şimdi, uyuşturucu maddeyi yazmanın burada ne manası var ben onu anlamadım, uyuşturucunun cezası zaten bundan ağır eğer yakalandıysa.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Zaten ağır, dediğiniz gibi.

BAŞKAN – Evet çünkü burada diyor ki: "Daha ağır cezayı gerektiren başka bir..." "Daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluştursa bile ayrıca şu kadar ceza verilir yakalandığı yer itibarıyla." desek o zaman bir manası olur ama öyle demediğimize göre, uyuşturucuyu niye yazdık oraya?

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkanım, mesela seyir alanı, özel seyir alanı...

BAŞKAN – Ya da diyorsun ki: "Alkolün niye cezası var orada?"

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Burada böyle bir ceza getirilemez.

BAŞKAN – Abdullah Bey'e de söz vereyim de ondan sonra o konuya bir açıklık getirelim.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Öncelikle ben şöyle bir hususa dikkat çekmek istiyorum: Şimdi, yolda olan bir yargı reformu var. O yargı reformu sürecinde biz Komisyon üyeleriyle Sayın Bakanın daveti üzerine bulunduk ve Türk ceza sisteminde, infaz sisteminde yenilikler olacak. O yeniliklerin başında da soruşturma aşamasında uzlaşarak, anlaşarak kovuşturma ve soruşturmaya gitmeden suçu önleme ve adliyenin üzerinde olan yükü azaltma anlayışı var. Yani bugün belki Komisyondan geçecek olan ve cezalandırmayı düşündüğümüz maddelerle ilgili haftaya bugün belki biz uzlaşmayla ilgili şeyi getireceğiz. Yani diyeceğiz ki böyle bir şey için cezaya gerek yok, anlaşalım, savcıyla anlaşalım veya suç isnat edilen kişinin davranışıyla bu sorgulamayı, soruşturmayı ortadan kaldıralım ya da yine yolda olan yargı reformunda olduğu şekliyle gelirse infaz yasasında mevcut olan hâlinin değişeceği kesinleşen suç miktarının infaza tabi tutulmayacak yönlerinin olabileceğini de biliyoruz, bu konuda da tartışmalar yapıldı. İşin bu yönü var, bir de diğer taraftan -değerli hocamız biraz önce belirtti, sağ olsun, açıklayıcı oldu- ceza siyaseti açısından ıslah etme unsuru nerededir burada? Yani ıslah edici bir anlayıştan uzak düştüğünü görüyorum ben teklif edilen bu maddelerin. Nedir? Getirilen cezayla tamamen kişiyi ondan sonraki müsabakalara almama ve ıslah olabilecek olan bütün davranışlardan yoksun bırakma anlayışı var. Şimdi, bu madde teklifiyle cezaların üst hatları da artırılıyor. Öte taraftan, biraz önce sayın konuşmacı da belirtti, Zeynel Bey; suç olmayan şeyler var, Türk Ceza Yasası'nda suç teşkil etmeyen unsurlar var. Onları da getiriyorsunuz, bu madde kapmasına sokuyorsunuz ve suç hâline getiriyorsunuz. Yani tipik bir suç üretme olgusu var bu maddelerde. Kanunilik ilkesinden de uzaklaşıyor bu önerilen

maddeyle. Bu nedenle biz kanun teklifinin -tamamı üzerinde yaptığım konuşmada- süreç itibarıyla gelecek olan yargı reformunun da getireceği yenilikler itibarıyla zamanlama açısından doğru olmadığını düşünüyoruz. Dolayısıyla, bir bütün olarak bu kanun teklifinin geri çekilmesini tekrar ediyoruz.

Ama özellikle, 7'nci madde çerçevesinde de baktığımızda, Türk Ceza Yasası'nda ve Anayasa'da suç sayılmayan şeyler buraya getirilmiş durumda, bunun da yepyeni bir sıkıntıya ve yargıyı uğraştırabilecek yeni bir olguya neden olabileceğini düşünüyoruz, bunun tekliften çıkarılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, size söz vereceğim de unutmadan, şurada bir şey var, ibarede bir değişiklik yapabilir miyiz? Şöyle: (4)'üncü fıkra “12'nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına giren alet veya maddeleri müsabaka, seyir veya antrenman alanlarında kullanan kişi, bu suretle müsabaka veya antrenman düzeninin bozulması hâlinde” diyor, bir sonraki fıkra “Müsabaka, seyir veya antrenman alanlarına sokulması yasak olmayan maddeleri kullanarak müsabaka veya antrenman düzeninin bozulmasına sebebiyet veren kişi” diyor. Yani ikisi de aynı manaya geliyor fakat ifadeler biraz değişik yapılmış, olmazsa biz bunu redaksiyon yoluyla düzeltelim. Değişik bir anlam çıkmıyor yani.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Öncelikle, ben bir ifadeyi düzeltmek istiyorum. “Seyircisiz müsabakalar” gibi tanımlamalar, sözler oldu “Statlar boş olsun.” gibi falan; e-bilet uygulamasının başlama tarihi 2014-2015 sezonu, bu rakamlar Süper Lig takımlarının seyirci sayılarıyla alakalı. 2013-2014 sezonunda seyirci ortalaması Süper Lig'de 11.219, 2014-2015 sezonunda e-bilet başlıyor, 6.850'ye düşüyor; sonra, 2015-2016 sezonunda 8.506'ya çıkıyor; sonra, 2016-2017 sezonunda 8.987'ye çıkıyor ortalama, 2017-2018 sezonu 13.066, 2018-2019 sezonu 13.953, 14 bin ve buradaki seyircinin, statlardaki ortalama seyircinin kimliği değişiyor; bayanlar, genç kızlar, gençler, çocuklar, aileler. Çünkü gelen kişinin e-bilet almasıyla beraber ve bu yasanın uygulanmaya başlanmasıyla -bakın, bu yasa 2011'de çıkmış- e-bilet sistemiyle beraber de ivme kazanmış. Dolayısıyla, seyirci sayısında bir artış var. Neden o? Kulüpler Birliğindeki arkadaşımızın da ifade ettiği gibi, takımların marka değerini korumak ve artırmakla bağlantılı bir şey. Bir de yapılan tesisler, yeni tesisler yaptıkça, konfor da artıkça ve bizim ifademizle, kombine sistemlerinin de ortaya çıkmasıyla beraber, okunabilirlik, ölçülebilirlik nedeniyle seyirci sayısı artmış.

7'nci maddedeki şeylerde biz madde metnini değiştirmedik, sadece spor alanının tanımını oraya ilave ettik. Zaten Sayın Başkanım sizin ifade ettiğiniz gibi (6)'ncı fıkradaki uyarıcı madde ya da alkollü içecek sokan kişi zaten var daha önceki yasada yani yasanın orijinalinde, 2011'dekinde. Biz sadece buraya spor alanının tanımını koyduk, değiştirdiği için onu ilave ettik. Karşılaştırma tablosuna bakarsanız bizim oraya herhangi bir şeyimiz yok Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, İhsan Bey'e bir söz verirsiniz o konuyla ilgili, sizin sorduğunuz soruyu cevaplasın.

BAŞKAN – Buyurun İhsan Bey.

GENÇLİK VE SPOR BAKAN YARDIMCISI İHSAN SELİM BAYDAŞ – Sayın Başkanım, heyeti saygıyla selamlıyorum.

Demin ifade ettiğiniz iki fıkra ile ilgili açıklayıcı husus arz edeyim müsaade ederseniz. 12'nci maddenin (1)'nci fıkrasının (b) bendi kapsamına giren alet ve maddeler kastediliyor (4)'üncü bentte. Burada belirtilen maddeler, 12'nci maddenin (b) bendini okuyorum müsaade ederseniz: “Esasen bulundurulması yasak olmamakla beraber, kesici, delici, ezici, bereleyici, paralayıcı, yanıcı, yakıcı

maddeler...” Bir sonrakindeyse bunlara da girmeyen, mesela, kişi çıkarıp ayakkabısını fırlatabiliyor, kişi çıkarıp cep telefonunu fırlatabiliyor veya başka herhangi bir malzeme fırlatabiliyor; bunu da kapsam altına almak üzere yazılmış bir madde.

Bir de efendim, bu ve bundan sonraki bütün maddelerde, bu yasak ve cezayla ilgili maddelerde...

BAŞKAN – Yok, maddelerle ilgili değil benim söylediğim, yazım tarzında bir değişiklik var. Birinde o saydığımız şeyleri “kullanan kişi, kullanan kişi, bu suretle müsabaka veya antrenman düzeninin bozulması hâlinde” diyoruz, aşağıdaki de “yasak olmayan maddeleri kullanarak müsabaka veya antrenman düzeninin bozulmasına sebebiyet veren kişi” diyoruz, ikisi de aynı şeyi ifade ediyor. Yani biri başkalarını, biri başkalarını söylüyor ama ikisi de aynı şeyi ifade ediyor, ifadelerin tarzında bir değişiklik var. İkisine de aynı cümleyi kullanırsak daha anlaşılır olur, demek istediğim o.

GENÇLİK VE SPOR BAKAN YARDIMCISI İHSAN SELİM BAYDAŞ – O, takdirdir efendim, ona bir şey diyemem.

Efendim, bu ve diğerleriyle ilgili de her maddede aynı konu gündeme gelecek. Yani spor alanı tanımı, müsabaka alanı, seyir alanı, antrenman alanı olarak genişletildiği için her birinde bu tanım ya genişletilecek ya daraltılacak. Kanunun eski metniyle değişiklik gelenler de sadece tanımlarla ilgili değişiklikler olacak. Gelecek maddeleri de ilgilendirdiği için açıklama zarureti hissettim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önerge var, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/1974 evrak numaralı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Rafet Zeybek

Süleyman Bülbül

Alpay Antmen

Antalya

Aydın

Mersin

Turan Aydoğan

Tufan Köse

İstanbul

Çorum

Gerekçe:

İşbu teklifin 7'nci maddesiyle 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'un 13'üncü maddesinde değişiklik öngörülmektedir. Yapılan değişiklikle cezaya tabi eylemler için öngörülen ceza miktarlarında ağırlıklı olarak artış yapılmış ve bu cezaların teklifin önceki maddelerinde düzenlenen özel seyir alanları ile taraftarların toplu olarak seyahat ettikleri araçlarda da uygulanması öngörülmüştür. Düzenleme, uçak gibi alkollü içecek kullanılabilen kitle ulaşım araçları ile taraftarların toplu olarak seyahat ettikleri özel mülkiyete tabi araçları da kapsamakta olup uygulamada ciddi sorunlara yol açacak, temel hak ve özgürlükleri ölçüsüzce kısıtlayacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeyi okutuyorum:

MADDE 8- 6222 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin başlığı “Tehdit veya hakaret içeren tezahürat” şeklinde değiştirilmiş, birinci fıkrasında yer alan “veya çevresinde” ibaresi madde metninden çıkarılmış, fıkra “tarafından” ibaresinden sonra gelmek üzere “tehdit veya” ibaresi eklenmiş, fıkra yer alan “onbeş” ibaresi “elli” şeklinde değiştirilmiş, ikinci fıkrasında yer alan “veya çevresinde” ibaresi madde metninden çıkarılmış, fıkra yer alan “üç aydan bir yıla” ibaresi “bir yıldan üç yıla” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Birinci ve ikinci fıkralarda tanımlanan suçların, her türlü yazılı, görsel, işitsel veya elektronik kitle iletişim aracıyla işlenmesi halinde de bu madde hükümleri uygulanır.”

BAŞKAN – Burada da hakikaten üç aydan bir yıla inmiş de yani bir yıl çok geldi bana. Bunu bir değerlendirmemiz lazım.

Önerge var, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/1974 evrak numaralı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun’da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Rafet Zeybek

Süleyman Bülbül

Alpay Antmen

Antalya

Aydın

Mersin

Turan Aydoğan

Tufan Köse

İstanbul

Çorum

Gerekçe:

İşbu teklifin 8’inci maddesi İle 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun’un 14’üncü maddesinde değişiklik öngörülmektedir. 14’üncü maddenin “Hakaret içeren tezahürat” başlığı “Tehdit ve hakaret içeren tezahürat” şeklinde değiştirilerek tehdit suçu da madde kapsamına alınmış, suçun cezası “bir yıldan üç yıla” şeklinde arttırılmış; ayrıca maddeye eklenen (4)’üncü fıkra ile suçun söz ve davranışların yanı sıra her türlü yazılı, görsel, işitsel veya elektronik kitle iletişim aracıyla işlenmesi hâlinde bu madde hükümlerinin uygulanacağı hususu düzenlenmiştir. Maddeyle taraftarların grup hâlinde veya münferiden belirli bir kişiyi hedef veya muhatap alıp almadığına bakılmaksızın duyan veya gören kişiler tarafından tehdit veya hakaret olarak algılanacak tarzda aleni olarak söz ve davranışlarda bulunmaları şeklinde yapılan değişiklik ve tehdit suçunun madde kapsamına sokulması kabul edilebilir nitelikte değildir. Maddedeki belirsizlik ve “hedef veya muhatap alıp almadığına bakılmama” olarak ifade edilen hâl, belirli bir kişiye yönelmesi hukuken zorunlu olan tehdit suçunun hukuki yapısına aykırıdır. Ayrıca spor ve müsabaka alanları dışında her türlü yazılı, görsel, işitsel veya elektronik kitle iletişim aracıyla işlenmesi hâlinde de suçun bu madde kapsamına alınması, takibi şikâyeteye tabi olmayan bu suçun uygulama alanını ve kapsamını ölçüsüz derecede genişletmekte, maddeyi âdeta uygulanamaz hâle getirmektedir. Cezada yapılan artış da korunan hukuki yarara göre ölçüsüz ve orantısızdır.

BAŞKAN – Şimdi, (4)’üncü fıkra şöyle bir ibare var: “Birinci ve ikinci fıkralarda tanımlanan suçların...” “Birinci ve ikinci fıkralardaki fiillerle tanımlanan suçların” desek belki biraz daha mantıklı olur bu. Burada suç tanımlanmıyor, fiiller tanımlanıyor. Ya da buraya bir işaret koyalım, biz bunu olmazsa sonra düzeltelim.

Hocam, ne dersiniz buna? (4)’üncü fıkra şöyle bir ibare var: “Birinci ve ikinci fıkralarda tanımlanan suçların...” diyor. Burada tanımlanan fiiller, suçlar değil, “fiil” dememiz lazım.

PROF. DR. MUHARREM ÖZEN – Doğru olan “fiil.”

BAŞKAN – “Tanımlanan fiillerin her türlü yazılı, görsel, işitsel...” diye devam edersek o zaman düzeltiriz.

PROF. DR. MUHARREM ÖZEN – “Tanımlanan” kelimesi de çok isabetsiz. “Fiil” mutlaka kullanmak lazım Başkanım, “fıkralarda belirtilen fiillerin” şeklinde...

BAŞKAN – “Belirtilen fiillerin” dersek daha doğru olur.

PROF. DR. MUHARREM ÖZEN – Daha anlamlı ve isabetli olur Başkanım.

BAŞKAN – O zaman peki, onu o şekilde düzeltiyoruz, “belirtilen fiillerin” diyoruz.

Şimdi şöyle, bir şey daha var kafamı kurcalayan: Bizim Ceza Kanunu’muzda tehdit suçu iki çeşit -nitelikli olanlara girmiyorum zaten de- bir tanesi, kişinin şahsına yönelik bir tehdit, diğeri, hafifi de mal varlığına yönelik bir tehdit. Burada ikisini de ayırmamışız. “Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre cezalandırılır.” desek bence daha doğru olur. Eğer mal varlığıyla ilgiliyse ikinci fıkrası, yok, şahısla ilgiliyse birinci fıkrası olabilir.

Yargıtayımız ne düşünür bu konuda?

YARGITAY 19. DAİRESİ ÜYESİ MEMİŞ SELÇUK GÜNEY – Aynı düşünüyorum Sayın Başkanım. “Fiil”in Ceza Kanunu’nda belirtilen hâliyle buradakinin farklı olması doğru olmaz.

BAŞKAN – Bunu ciddi bir şekilde inceleyelim arkadaşlar, Genel Kurula gidinceye kadar. Bu maddede birtakım değişiklikler yapmak gerekebilir. Bizim dediğimiz gibi de yapsak bu sefer “elli günden az olmamak üzere” başka bir ceza çıktı burada. Belki burada yazılı ceza az görünüyor, üstteki kısmı doğru, mantıklı yani. Kime olduğu belli değil, adam ulu orta hakaret etti orada, küfür etti hiçbir şahsı hedef almadan, çirkin söz çıktı ağzından.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Örnek var efendim, bakın, yazıyor: “Kan istiyorum, vahşet istiyorum.” diye “Tweet” atmış.

BAŞKAN – Tamam işte bu tarz şeyler, herhangi birisini hedef almadan yapılan şeyler...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Tabii, böyle ekstrem örnekler var ama uygulamada nasıl olacak?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Klavyenin karşısına geçen yazıyor.

BAŞKAN – Uygulamada o “Kan istiyoruz.” diyene şuradaki elli günden az olmamak üzere idari para cezasını vereceksin.

Şu aşağıdaki kısmın, özellikle (1)’inci fıkranın üstünde çok durmuyorum da...

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – “Din, dil ırk, etnik köken, cinsiyet ve mezhep farklılığı” desek...

BAŞKAN – Yani bunları öne sürerek aşağılama olabilir.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Başkanım, bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Hakaret ve tehdit tanımının yapıldığı yerde “tehdit”i bizim yasada anladığımız “tehdit” tanımından uzaklaştırıyor bu kanun, diyor ki: Şimdi siz bir ifade kullanıyorsunuz, o ifade yasadaki “tehdit” tanımının ötesinde o ifadeyi oradaki 3 kişi –atıyorum- siz bir ifadenin muhatabını belirlemesiniz de “A şahsına yöneliktir.” diye tarif ederse tehdit suçu işlenmiş olur. Bu, Ceza Kanunu’ndaki tehdit tanımından öte yeni bir tehdit tanımı yaratmaktır ve bu bir şekilde kanunilik ilkesini zorlamaktır.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Ama Bakan Bey’in verdiği örnekler...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Hayır, efendim, şöyle: Bakın, ben size bir olay anlatayım. Ben 5 tane de adam bulurum size maçta, alakasız adamlar, derler ki... Özür dilerim, yanlış anlamayın, sürekli Sayın Cumhurbaşkanının üzerinden örnek veriyorum da bir takıntı gibi algılamayın lütfen, olacakları anlatmaya çalışıyorum.

BAŞKAN – Gene de başkasından ver.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Başka yerden örnek ver, Bakan Bey’in verdiği örnekleri ver.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Müsaade edin. Ben başka bir örnek veriyorum, Bakan Bey’in verdiği örnek başka.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Başka var, ondan verin örnek.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Tamam, o örnek güzel. Ceza Kanunu’nda tehdit tanımı var.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sporcuya da yapılıyor, sporcuya da yapılanlar var.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bu ülkede İstiklal Marşı bile slogan olarak yorumlanıyor yoruma açık şeyler bırakırsanız. Müsaade edin, anlatmak istediğimi anlatayım.

Bizim halkımız çok üretken zekâya sahip, çok nezih zekâya sahip, eleştiri kültürü çok gelişkin. Az önce burada bahsetmiş olduğumuz bir şekilde barışçıl protesto kültürünü de zorunlu olarak sürekli baskıya dayalı rejimlerde yaşadığından dolayı çok geliştirmiş ve bu çok güzel bir şey. Yetenekli mizahçılar çıkmış, yetenekli eleştirmenler çıkmış, güzel şeyler çıkmış. Vatandaş statüde bu nezakete uygun bir eleştiri yapacak, diyelim bir slogan atacak. Hani “Ben gerekirse karımı boşarım.” diyecek kadar ileri gidenler vardı bu sevgi meselesinde. 3-5 tane adam diyecek ki: “Ya, bunun anlamı buydu, biz böyle anladık.” Bu kanuna göre suç tanımına sokacaksınız. Yani tipik olmayan bir olayı, bir maddi vakayı, alakasız bir vakayı “3 kişi öyle anladı. 5 kişi böyle anladı. 8 kişi falancayı çok seviyor, böyle anladı.” deyip burada suç tanımına sokacaksınız. Bu çok acemice bir şey değil mi hukuk tekniği açısından arkadaşlar? Hep beraber bu eğitimleri aldık. Doğru mu bu yaptığımız? Böyle bir şey olabilir mi? Siz ne dersenez deyin etraftan 3 kişi, 5 kişi böyle algılıyor ise bu tehdit tanımına girer. Ya, “tehdit”in bir tanımı var yasa, açık, net. Sayın Bakanın söylediğine katılıyorum. “Oraya geliriz, sizi keseriz, biçeriz.” Tehlikeli bir topluluk. Anladım, bunda anlaşılmayan bir şey yok, zaten bu somut bir tehdit, nereye yönlendiği, hedefi belli ama sizin getirdiğiniz yasa maddesi başka bir şeyi tarif ediyor arkadaşlar.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Hedefi neresi yani orada?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Atilla Bey, ikimiz de bunu çok iyi anlıyoruz ama... Özür dilerim, bu kanun metni, bu kanun teklifi burada hazırlanmadığı için bu şekilde savunulmak zorunda kalıyorum, ben de ancak bu kadar eleştirmek durumunda kalabiliyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Nasıl hazırlandığımızı anlattık Turan Bey.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sorun yok. Hazırlayanlar benim arkadaşlarım Sayın Bakan, saygı duyuyorum.

Bakın, bu metin tehlikeli. Bakın, bu metin bizim başımıza iş olur. Böyle bir suç tanımı olmaz. Suçta tipiklik olması gerekir, kasıt unsuru olması gerekir. Birileri ironi yaparken siz onları “Tehdit suçu işledi.” hâline sokabilirsiniz. 5 kişi öyle anlar. Suçun tanımında kimin, ne anladığı meselesi değil, kasıt unsuru önemlidir. Böyle bir tanım olabilir mi? Hepimiz beraber değerlendirelim.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım, arada girdim, kusura bakmayın.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, şöyle yapalım o zaman: 2’nci madde zaten olan bir ceza var. Üç aydan bir yıla kadar bir ceza öngörmüş, bunu bir yıldan üç yıla kadar yapıyoruz. Bu 6222 sayılı Yasa’nın çıkış tarihinden bugüne kadar 14’üncü maddenin (2)’nci fıkrasında ne kadar bir uygulama olmuş, bunu bir görmekte fayda var. Yani bugüne kadar ceza almış...

BAŞKAN – Ben olduğunu hiç sanmıyorum.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şayet olmadıysa yani atıyorum, bir ceza vardır, bir müeyyide vardır ama suçu önleme caydırıcılığı, etkisi zayıftır diye bir yorum yapamıyoruz elimizde veri olmadığından. Bu bizimle paylaşılabilirse Genel Kurul aşamasına gitmeden ya da orada...

BAŞKAN – Bakanlık ya da federasyonların temsilcileri bu konuda bir şey biliyor mu? (2)’nci fıkranın uygulanması suretiyle ceza verilen kişi var mı?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bir şey soracağım: Kimseyi hedef almayan bir tehdit nasıl oluşur arkadaşlar? Bir örnek verebilir misiniz?

BAŞKAN – O zaman “tehdit” yok da “hakaret” vardır.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Hayır, hayır, burada “tehdit” de var efendim, tanımda

BAŞKAN – Şimdiki var, öncekinde...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yani kimseyi hedef almayan bir tehdit nasıl oluşur? Bir örnek verseniz ya...

Sayın Bakanım, size soracağım, bak kimse...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – “Kan istiyoruz...”

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Seyirciyi hedef alıyor, o kesin.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Onu anladık. Mesela, o şahıs 14’e (2) kapsamında işlem görmüş mü? Ne ceza almış?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Takip edeceğiz işte, onun için ben bakayım dedim. Sosyal medyadan yapıyor.

BAŞKAN – Ben başka bir şey söyleyeyim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Şimdi, şöyle: Güvenlik şeyiyle ilgili ifadeyi, hukuki dayanağı olmadığı için bunlarla ilgili işlem de...

BAŞKAN – Hayır, hayır, şöyle Sayın Bakanım: Hakaret var, eskiden de var hakaret, şimdi tehdit ilave ediyoruz oraya.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Anlıyorum sizi.

BAŞKAN – Yani birine hakaret etti bu adam ulu orta rastgele hakaret etti, böyle ayıp sayılacak yahut da bir söz söyledi diye.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – O vardı zaten efendim, vardı.

BAŞKAN – Birisi hakkında ya da birkaç kişi ya da birçok kişi hakkında cezai işlem yapılmış mı yapılmamış mı?

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, 14/2 ve 3’üncü maddede bitiyordu 4’üncü fıkra, işte, bahsettiği Sayın Bakanın elektronik ortamda olursa buna işlem yapamıyoruz bu hâliyle, yeni düzenlemeden sonra vereceğiz diyor. Ama ben de diyorum ki: 14/2’nin olan hâliyle ne kadar uygulama olmuş, bunu görmeden cezayı artırmanın bir anlamı yok.

BAŞKAN – Var mı, biliyor musunuz böyle?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Sosyal medyada bu tip hakaretlerine...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sosyal medyada uygulanamaz zaten şimdi öngörülüyor.

BAŞKAN – Stadyumda olacak bu, stadyumda.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Ama mevcut hâlinde olan hâliyle ne kadar uygulanmış? Yani 14/4 yeni ilave ediliyor ama 14’ün 2’nci maddesi var zaten.

BAŞKAN – Boşuna havanda su dövüyoruz ya.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Yargıtayın bir yorumu var.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Yoksa zaten o da bir şey.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Var, var.

BAŞKAN – Hüküm var kanunda, bakalım ne demiş Yargıtay?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Şöyle söyleyeyim: “Şüpheli M.Ö.’nün, bir şüpheli, 23/9/2011 tarihinde İzmir ilinde oynanan X takımıyla Y takımının futbol müsabakasında X taraftarlarına yönelik olarak “..çocukları X” Bilmem ne X şehri...”

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ AV. MEHMET ASLAN – Yani şehri söylemiş burada.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – “...sözleriyle hakaret ettiği, bu durumun maçta görevli emniyet güçleri tarafından tespit edilip tutanak altına alındığı, şüphelinin belirli bir bölge halkına yönelik olarak hakaret içeren sözlerinin toplumda ayrımcılığa yol açacak şekilde 6222 sayılının 14/2 maddesine aykırılık teşkil ettiği anlaşılmıştır.”

BAŞKAN – Orada birilerine hitaben...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bu, bir örnek, 14/2.

BAŞKAN – Orada birilerine yöneltmiş.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – “...” demiş.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ AV. MEHMET ASLAN – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Aslında orada birçok kişiye hakaret var ama bunun içinden çıkılamayacağı için 14/2’yle iş bitirilmiş.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bir de, şimdi, oraya girmiyoruz, sporcuların şahsına, hakemlere oluyor mesela, adam dava açtı mı açmadı mı, şimdi onlar...

BAŞKAN – Onlar tamam, orada sorun yok.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Yani bütün stat...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Ama bunun kayıtları tutulduğu için vardır bu, en azından Genel Kurul aşamasında görebiliriz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Onu bilgilendirelim Zeynel Emre Bey, tamam.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – O zaman cezanın artırılmasının anlamlı olup olmadığını tartışabiliriz yani.

BAŞKAN – Orada ağır bir şey var. Şimdi, ben ifadenin tamamını gördüm, orada belki 100 bin kişiye hakaret etmiş adam ama bunun içinden çıkılamayacağı için boş gitmesin gelmişken diye öyle bir ceza verilmiş gitmiş yani laf aramızda, olay bu.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Çok örnekler var da tabii ceza almadığı için burada gösteremiyoruz, bir sürü örnek var.

BAŞKAN – Şey yapalım varsa yani biz şimdi biz bunu...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kullanamayacağımız kelimeler var, onun için dedim.

BAŞKAN – Genel Kurulda görüşülünceye kadar hakikaten örnekleri varsa...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Örnek çıkartalım.

BAŞKAN - ...emniyetteki arkadaşlar bilirler bunu belki adliyeye sevk ettikleri kimler var bu konuda.

GÜLAY SAMANCI (Konya) – Yalnız burada bir tedbir almak gerekiyor, diğerleri, gelenler bunların hakaretini, tehdidini dinlemek zorunda değil ki.

BAŞKAN – İşte buradaki şey şu: Orada çok ipe sapa gelmez yani ahlaka aykırı laflar söylüyorlar.

GÜLAY SAMANCI (Konya) - Ben de onu söylüyorum.

BAŞKAN – Şuna veya şuna değil de ulu orta söylüyorlar, bu boş gitmesin diye işte o da hakaret olarak değerlendirilmiş.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ AV. MEHMET ASLAN – Sayın Başkan, burada söylenen hakaretimiz sözlerin sokağa bir yansıması oluyor yani diyor ki: Siz şu saatte şurada... Küfür ediyor, ondan sonra görürsünüz diye tehdit ediyor.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Orada birbirlerine giriyorlar.

HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ AV. MEHMET ASLAN - Yani boş kalmıyor.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI CÜNEYT ÜNAL – Ama bunlar takibi şikâyeteye bağlı kapsamında değerlendirildiği için işlem yapılamıyor, şeyi tutamıyorsunuz.

BAŞKAN – Tamam, örnekleri varsa bir şey demiyorum, yoksa boşuna uğraşmayalım.

GENÇLİK VE SPOR BAKAN YARDIMCISI İHSAN SELİM BAYDAŞ - Efendim burada da yani öndeki örneklerde çok somut hem şahsa yönelik hem de umuma yönelik çok somut örnekler var ama hem çok galiz hakaretler ifade ettiğinden hem de şahıs belirttiğinden burada belki bire bir söylemek gereksiz. Dolayısıyla hazırlık yaparız efendim.

BAŞKAN – İşte benim dediğim gibi yani burada 100 bin kişiye hakaret etti, bunu nasıl yapacaksın, çözemezsin 100 bin kişiyi, en iyisi böyle bir madde koyup boş geçmesin diye. Devlet Memurları Kanunu'nda da Ceza Kanunu'nda var ya görevi kötüye kullanma diye, bir sürü suç tarif edilmiştir ama arada boş bir şey kaldıysa her ihtimale karşı diye o hüküm de konulmuştur, bunun gibi bir şey bu.

Şurada bir düzeltme yapıyoruz yine, onun okutuyorum düzeltilmiş şeklini: “(4) Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen fiillerin her türlü yazılı, görsel, işitsel veya elektronik kitle iletişim aracıyla işlenmesi halinde de bu madde hükümleri uygulanır.”

Bu şekilde düzeltmek suretiyle devam ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum bu redaksiyonla birlikte: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

9'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 9- 6222 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin başlığında yer alan “Spor” ibaresi “Müsabaka ve seyir” şeklinde, birinci fıkrasında yer alan “spor alanlarına” ibaresi “müsabaka ve seyir alanlarına” şeklinde, “elli” ibaresi “iki yüz” şeklinde değiştirilmiş, fıkra “giren kişi,” ibaresinden sonra gelmek üzere “elli günden az olmamak üzere” ibaresi eklenmiş, ikinci fıkrasında yer alan “Spor alanlarına spor müsabakalarını izlemek amacıyla” ibaresi “Müsabaka ve seyir alanlarına” şeklinde, “elli günden az olmamak üzere adli para” ibaresi “bir yıla kadar hapis” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “spor alanlarının Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün” ibaresi “Gençlik ve Spor Bakanlığının” şeklinde, “bu alanlara” ibaresi “müsabaka ve seyir alanlarına” şeklinde, beşinci fıkrasında yer alan “bir yıldan dört yıla kadar hapis ve” ibaresi “iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beşyüz günden” şeklinde, “bir yıla” ibaresi “iki yıla” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(6) Spor müsabakaları için; ilgili federasyon, spor kulüpleri ve yetkili diğer kişiler tarafından uygun görülen yerler ve görevliler dışında bilet satışı yapanlar altı aydan bir yıla kadar hapis ve yüz günden ikibin güne kadar adli para cezası, değerinin üstünde bilet satışı yapanlar ise bir yıldan üç yıla kadar hapis ve ikiyüzelli günden beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.”

BAŞKAN – Maddeye ilişkin önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2947) esas numaralı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesini Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Rafet Zeybek

Süleyman Bülbül

Alpay Antmen

Antalya

Aydın

Mersin

Tufan Köse

Turan Aydoğan

Çorum

İstanbul

Gerekçe:

İşbu teklifin 9’uncu maddesiyle 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun’un 15’inci maddesinde değişiklik öngörülmektedir. Kanunun 15’inci maddesinde yer alan “Spor Alanlarına Usulsüz Seyirci Girişi” suçunun başlığı “Müsabaka ve Seyir Alanlarına Usulsüz Seyirci Girişi” olarak değiştirilmiş, maddede düzenlenen suçların cezası artırılmıştır. Madde kapsamındaki suçların koruduğu hukuki yarar, önceki düzenlemenin yürürlükte kaldığı süre boyunca uygulaması ve caydırıcılığı, önceki düzenlemedeki ceza miktarları sebebiyle ön ödeme hükmün açıklanmasının geri bırakılması gibi kurumların uygulanabilirliğinin, teklifin kabulü hâlinde neredeyse zorlaşacak olması ve bu durumun söz konusu madde kapsamında cezalandırılan kişiler bakımından önemli mağduriyetler doğuracağı değerlendirilmektedir. Ayrıca teklifte yer alan ceza miktarları suçla korunan hukuki yarara ve ihlale göre ölçsüz ve orantısızdır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

10’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 10-6222 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yirmi günden az olmamak üzere” ibaresi “üç aydan bir yıla kadar hapis veya” şeklinde ve ikinci fıkrasında yer alan “üç aydan bir yıla” ibaresi “bir yıldan üç yıla” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Madde üzerinde önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

11'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11- 6222 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “cezaya hükmolunur” ibaresi “verilecek ceza yarı oranında artırılır” şeklinde ve ikinci fıkrasında yer alan “spor alanlarına” ibaresi “müsabaka, antrenman veya seyir alanlarına” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN - Madde üzerinde önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

12'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 12- 6222 sayılı Kanuna 17 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 17/A maddesi eklenmiştir.

“Suçun ağırlaştırıcı unsuru ve hak yoksunluğu

MADDE 17/A- (1) Kimliklerini gizlemek amacıyla yüzlerini bez veya sair unsurlarla tamamen veya kısmen kapatmak suretiyle bu Kanunda belirtilen suçları işleyenler hakkında verilecek cezalar yarı oranında artırılır.

(2) Bu Kanunda tanımlanan veya atıf yapılan ilgili kanunlardaki suçlardan dolayı bir yıl veya daha fazla hapis cezasına mahkûmiyet halinde, kişi hakkında ayrıca 5237 sayılı Kanunun 53 üncü maddesi hükümlerine göre, spor kulüplerinin, federasyonların ve bünyesinde sportif faaliyetler icra edilen tüzel kişilerin yönetim ve denetim organlarında görev yapmaktan yasaklanmasına hükmolunur. Bu fıkra hükmüne göre ya da 11 inci maddenin onbirinci fıkrasına göre verilen yasaklama kararı hükmün kesinleşmesiyle yürürlüğe girer ve cezanın tümüyle infazından itibaren, mahkum olunan hapis cezası kadar sürenin geçmesiyle sona erer. Ancak toplam uygulanacak hak yoksunluğu beş yıldan fazla olamaz.”

BAŞKAN – Bunun şöyle çelişen bir tarafı yok.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Ama bir sınır koymuş, her hâlükârda beş yıl.

BAŞKAN – Beşi geçemez bir de şey yani normal hak yoksunlukları infazdan sonra başlıyor zaten sistemde.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) - Sayın Başkan, şimdi bu maddede ciddi şekilde bir ceza artırımı var, bir de bu alana gelen seyir alanındaki kişilerin yüzlerini başka şekilde başka amaç dışında bir kapatma durumları söz konusu olabilir, bunun biraz daha açıklayıcı olması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü bu ayrı mağduriyetlere neden olacak.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ama yüzlerini gizlemek amacıyla...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) - Yani tabii onun...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yani yoksa güneşlenmek için veya hastalığı...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Çoğu şeylerde yani kış aylarında olsun atkılarla boğazlarını filan kapatma şeyleri olur, buna benzer şeyler olabilir, istisnalar olabilir.

BAŞKAN – Ona bir cevap alalım.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) - Evet yani onunla ilgili bir şeyse, madde tekliften çıkarılması talebimiz var.

GENÇLİK VE SPOR BAKAN YARDIMCISI İHSAN SELİM BAYDAŞ - Efendim, buradaki kasıt kimliklerini gizlemek amacıyla yani metinde de açık yazıyor, kimliklerini gizlemek amacıyla bez vesaire unsurlarla yani o yüz kapatma mevzusu yargıda da konuşulmuş ve üzerinde çokça karar olan bir meseledir. Yoksa mevsimsel şeyleri kapsayacak bir husus değildir.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Taraftar beresini takamıyor.

GENÇLİK VE SPOR BAKAN YARDIMCISI İHSAN SELİM BAYDAŞ - Bir bereyle veya atkıyla mevsimsel soğuktur veya dinî inanç gereği gibi bir problem yok. Kasıt burada metinde açıkça ifade edilmektedir Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

13'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 13- 6222 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “spor alanlarına” ibaresi “müsabaka, antrenman ve seyir alanlarına” şeklinde değiştirilmiş, fıkra aşağıdaki cümle, ikinci fıkrasına “hakaret” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya tehdit” ibaresi, beşinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, yedinci fıkrasında yer alan “spor alanına alınmaz. Bu şekilde spor alanlarına” ibaresi “müsabaka, antrenman, seyir ve özel seyir alanlarına alınmaz. Bu şekilde belirtilen alanlara” şeklinde değiştirilmiş, sekizinci fıkrasına aşağıdaki cümle ve dokuzuncu fıkrasına “kişi,” ibaresinden sonra gelmek üzere “her bir müsabaka için” ibaresi eklenmiştir.

“Bu fıkradaki bir yıllık süreler, ikinci kez seyirden yasaklanma yaptırımına karar verildiğinde üç yıl; üçüncü kez seyirden yasaklanma yaptırımına karar verildiğinde ise beş yıl olarak uygulanır.”

“Bu kararlar Cumhuriyet başsavcılığı veya mahkemelerce işlemi yapan kolluk birimine derhal bildirilir ve kollukça elektronik bilgi bankasına işlenir.”

“Bu yükümlülüğün takibi amacıyla kolluk birimlerince biyometrik yöntemler de kullanılabilir.”

BAŞKAN – Maddeye ilişkin önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2947) esas numaralı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesini Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Rafet Zeybek

Süleyman Bülbül

Alpay Antmen

Antalya

Aydın

Mersin

Tufan Köse

Turan Aydoğan

Çorum

İstanbul

Gerekçe:

İşbu teklifin 13'üncü maddesiyle 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'un 18'inci maddesinde değişiklik öngörülmektedir. Değişiklikle seyir yasağı konulan taraftar takibinin kolluk kuvvetlerince biyometrik yöntem kullanılarak yapılabileceği hüküm altına alınmaktadır. Söz konusu değişikliklerle kullanım yolu açılan biyometrik tarama yöntemi, Anayasa'nın 20'nci maddesiyle güvence altına alınan özel hayatın gizliliği ve kişisel verilerin korunması hakkını ihlal edecektir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

14'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 14- 6222 sayılı Kanunun 19 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Federasyon ve kulüpler ile ilgili diğer kurum ve kuruluşlar; bu Kanun kapsamına giren suçlarla ilgili olarak Gençlik ve Spor Bakanlığınca yapılacak idari inceleme veya soruşturmalarda görevlendirilen denetim elemanlarına, herhangi bir kanuni engel bulunmadıkça inceleme veya soruşturmanın gerekleri dâhilinde ilgili bilgi ve belgeleri ibraz etmek ve bunların incelenmesine yardımcı olmak zorundadır.”

BAŞKAN – Abdullah Bey, buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Başkanım, bir önceki madde için ben söz istemiştım.

BAŞKAN – Öyle mi? Önerge okutuyordum da, geçtik onu. Ama şimdi söyle istersen, boş gitmesin.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Yani, şimdi, bir önceki maddede de, yine, kişisel verilen korunması açısından, özellikle Anayasa'nın 20'nci maddesine olan aykırılık nedeniyle bizim tekliften çıkarılması talebimiz vardı. Zaten ona benzer bir önerge de söz konusuydu, önergeye katıldığımızı belirtmek istemiştım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Önerge var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

15'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 15- 6222 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “eksik özel güvenlik görevlisi sayısı itibarıyla yüz” ibaresi “eksik olan her bir özel güvenlik görevlisi sayısı itibarıyla üçyüz” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “spor alanlarına” ibaresi “seyir alanlarına” şeklinde ve dördüncü fıkrasında yer alan “Spor” ibaresi “Seyir” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Önerge var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

16'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 16- 6222 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “üç ay” ibaresi “bir yıl” şeklinde değiştirilmiş ve fıkranın dördüncü cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Önerge var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

17'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 17- 6222 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Yüksek” ve “sulh veya” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Halil Bey'in bir önergesi var.

BAŞKAN – “İhtisas mahkemesi” ve “ihtisas savcısı” diye şeklinde önerge vermişsin.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – “Spor ihtisas mahkemesi kurun.” diye bir önergem var.

BAŞKAN - Mahkeme yok şimdi, nasıl yapacağız?

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Başkanım, Allah'ın emri mi yani, kurulur.

BAŞKAN – Ama bir mahkemeye yetki verebiliyor Kurul.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yani bu mahkemeyi özel yetkilendirebiliyor.

BAŞKAN – Cumhuriyet savcıları yetki verebiliyor, Kurul da yetki verebiliyor mahkemeye, onun için kanuna gerek yok.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bakanken onunla ilgili bir yazı yazdım zaten, Adalet Bakanlığına hitaben bir yazı var. Onunla ilgili bilgi de verdim sayın vekilime.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Abi, ne güzel, tamam, iş çözülmüş işte.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – 8 Temmuz 2018’de ben Bakanlık görevindeyken spor ceza mahkemesi kurulmasıyla ilgili Adalet Bakanlığına bir yazı yazdım, onlar da genel sekreterlik aracılığıyla bir cevap yazdılar bize. Cevabi yazıda, bir asliye ceza mahkemesini bu konuyla ilgili yetkilendirdiklerini ifade ettiler. İfade ettiğim gibi, bu konuda uzmanlaşmak gerekiyor, eğitim gerekiyor. Bu süreci takip edeceğiz biz çünkü sizin de ifade ettiğiniz gibi sayın vekilim, bu konularda uzmanlaşmış savcıların, hâkimlerin olması, konuları bilen, daha da net bir şekilde işi yakından takip edenlerin olması hem spor hukuku açısından hem de yaşanan olayları bilme açısından önemli. Bu konuyla ilgili biz Spor Bakanlığı olarak yazıyı yazdık ve takipçisiyiz. Sayın Bakanla da görüştük...

BAŞKAN – Bir mahkemenin görevlendirildiğine dair bir şey var mı?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Var, var, yazısı burada.

BAŞKAN – Varsa, o zaman sorun yok çünkü yaparlar bunu zaten; bu, kanuna gerek kalmadan yapılabilecek bir şey.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bunu takip ediyoruz sayın vekilim.

Teşekkür ederim.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Başkanım, önerge sahibi olarak konuşabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Halil Bey, isterseniz bu yazıyı verebilirim size.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Alayım Bakanım ben onu biraz sonra.

Şimdi, ekonomik hayatı düzenleyen konularla ilgili ihtilaflarda ticaret mahkemeleri görevli. Yine, çalışma hayatıyla ilgili, işçilik haklarıyla ilgili iş mahkemeleri görevli. Yine, bu ve benzeri konularla ilgili birçok ihtisas mahkemesi var. Esasında, spor toplumun yüzde 100’üne yakınıni ilgilendiren bir konu. Yani belki toplumun yüzde 100’ü siyasetle ilgili değil, ne bileyim, yüzde 100’ü ekonomiyle ilgili değil ama milletimizin önemli bir çoğunluğu, ezici bir çoğunluğu, tamamına yakını sporla bir şekilde ilgili; kimisi futbolla, kimisi voleybolla, kimisi basketbolla.

BAŞKAN – Ben de hentbolla ilgileniyorum, arada onu unutmayalım.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Hentbol, ne bileyim, masa tenisi, tenis, golf, çok sayıda spor alanı var.

Şimdi, yıllardan beri spor ihtisas mahkemesi kurulmaması, ihtisası spor olan savcıların görevli olmaması esas itibarıyla büyük bir eksiklik. Şimdi, Sayın Bakanım o yazıdan bugüne kadar yaklaşık bir yıl bir süre geçti. E, şimdi, hukuk fakültesi eğitimi almış kişilerin bir yılda eğitimi tamamlanabilir yani bu çok fazla aman aman, spesifik bir konu da değil. Yani nihayetinde atomu parçalamayacak cumhuriyet savcıları veya bu konuda görev alacak mahkemeler.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Evet, eyvallah.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – 3 tane, 5 tane, 10 tane, 20 tane, 50 tane dava baksa zaten bu konuda uzmanlaşmış olacak. O yüzden, bu konuda çok daha süratli davranıp herkesi ilgilendiren, bütün kamuoyunu ilgilendiren konularda daha isabetli kararlar alınması bakımından bu sürecin en azından hızlandırılması hususunda ben hem Komisyonumuzun takipçi olmasını hem Spor Bakanlığımızın hem de Adalet Bakanlığımızın takipçisi olması gerektiği hususunu dile getiriyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – O zaman önergeyi geri çekelim mi?

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Yani çekmeyelim artık Başkanım.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Oylamada biz “evet” oyu kullanırız.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – “Evet” oyu kullanırız.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Çekelim o zaman Başkanım. (Gülüşmeler)

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Doğru bir önerge.

BAŞKAN – Yok, bu uygulanıyor zaten de, onun için gerek yok önergeye.

Önerge geri çekilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

18’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 18- 6222 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 24- (1) Bu Kanunun kapsamına giren konular, kurum ve kuruluşların görev ve yetkileri ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar ilgili bakanlıkların görüşü alınarak Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

BAŞKAN – Önerge var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

19’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 19- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Önerge var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

20’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 20- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN - Önerge var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Mahmut Atilla Kaya, Abdullah Güler ve Orhan Kırçalı’nın Genel Kurulda özel sözcü olarak atanmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi için yarın saat 17.00’ye kadar süre veriyoruz arkadaşlar.

Toplantıyı kapatıyorum.

Herkese çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

Kapanma Saati: 17.41